

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2022

Sešit F

Zpráva o hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů a o fondech organizačních složek státu

Obsah

I. Informace o hlavních výsledcích hospodaření státních fondů ČR	1
1 Souhrnná charakteristika hospodaření státních fondů	1
2 Státní fond životního prostředí České republiky	1
3 Státní zemědělský intervenční fond	3
4 Státní fond dopravní infrastruktury	5
5 Státní fond podpory investic	7
6 Státní fond kinematografie	8
7 Státní fond kultury České republiky	9
8 Souhrnná charakteristika věřitelské pozice státních fondů	10
II. Hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí v roce 2022	11
1 Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí a dobrovolných svazků obcí v roce 2022	12
1.1 Příjmy územních rozpočtů v roce 2022	12
1.2 Výdaje územních rozpočtů v roce 2022	15
2 Výsledky hospodaření krajů	17
2.1 Příjmy krajů	17
2.2 Výdaje krajů	20
3 Výsledky hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí	23
3.1 Příjmy obcí	23
3.2 Výdaje obcí	26
3.3 Hospodaření hlavního města Prahy	29
3.4 Příspěvkové organizace zřizované obcemi (vč. hl. m. Prahy)	34
4 Stav na bankovních účtech a zadluženost	35
III. Výsledky hospodaření zdravotních pojišťoven	39
IV. Přehled o stavech fondů organizačních složek státu	43

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Přehled ukazatelů finančního hospodaření státních fondů (tis. Kč)	1
Tabulka č. 2: Příjmy a výdaje Státního fondu životního prostředí (tis. Kč)	3
Tabulka č. 3: Příjmy a výdaje Státního zemědělského intervenčního fondu (tis. Kč)	5
Tabulka č. 4: Příjmy a výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury (tis. Kč)	6
Tabulka č. 5: Příjmy a výdaje Státního fondu podpory investic (tis. Kč)	8
Tabulka č. 6: Příjmy a výdaje Státního fondu kinematografie (tis. Kč)	9
Tabulka č. 7: Příjmy a výdaje Státního fondu kultury (tis. Kč)	10
Tabulka č. 8: Přehled nejvýznamnějších transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých územními rozpočty ze státního rozpočtu a z rozpočtu státních fondů v roce 2022 (mil. Kč)	14
Tabulka č. 9: Přehled nejvýznamnějších transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých kraji ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů 2022 (mil. Kč)	19
Tabulka č. 10: Přehled nejvýznamnějších transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých obcemi ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů v roce 2022 (mld. Kč)	26
Tabulka č. 11: Stav na bankovních účtech a stav dluhu územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	35
Tabulka č. 12: Stav na bankovních účtech územních rozpočtů v letech 2013–2022 dle úrovní (mld. Kč)	35
Tabulka č. 13: Souhrnné údaje o dluhu obcí ČR v letech 2013–2022 (mld. Kč)	36
Tabulka č. 14: Podíl dluhu hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkovém dluhu obcí (mld. Kč)	37
Tabulka č. 15: Souhrnné údaje o dluhu krajů ČR v letech 2013–2022 (mld. Kč)	37
Tabulka č. 16: Vývoj hospodaření systému v.z.p. v letech 2021–2023 (tis. Kč)	39
Tabulka č. 17: Vliv přerozdělování (tis. Kč)	40
Tabulka č. 18: Stav finančních rezerv, závazků v poměru k výdajům (tis. Kč)	41
Tabulka č. 19: Přehled o stavech peněžních fondů organizačních složek státu*) (tis. Kč)	43
Tabulka č. 20: Zůstatek fondu privatizace	44

Seznam grafů

Graf č. 1: Příjmy, výdaje a saldo územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	12
Graf č. 2: Struktura příjmů územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	13
Graf č. 3: Struktura daňových příjmů územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	13
Graf č. 4: Struktura výdajů územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	15
Graf č. 5: Struktura běžných výdajů územních rozpočtů v roce 2022 (mld. Kč)	15
Graf č. 6: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	16
Graf č. 7: Nejvýznamnější odvětvové výdaje územních rozpočtů v roce 2022 (mld. Kč)	16
Graf č. 8: Měsíční výdaje územních rozpočtů v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu v roce 2022 (mil. Kč)	17
Graf č. 9: Příjmy, výdaje a saldo krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	17
Graf č. 10: Struktura příjmů krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	18
Graf č. 11: Struktura daňových příjmů krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	18
Graf č. 12: Nejvýznamnější transfery přijaté kraji v roce 2022 (mld. Kč)	20
Graf č. 13: Struktura výdajů krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	20
Graf č. 14: Struktura běžných výdajů krajů v roce 2022 (mld. Kč)	21
Graf č. 15: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	21
Graf č. 16: Využití investičního potenciálu krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	22
Graf č. 17: Nejvýznamnější odvětvové výdaje krajů v roce 2022 (mld. Kč)	22
Graf č. 18: Měsíční výdaje krajů v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu v roce 2022 (mil. Kč)	23
Graf č. 19: Příjmy, výdaje a saldo obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)	23
Graf č. 20: Struktura příjmů obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)	24
Graf č. 21: Struktura daňových příjmů obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)	24
Graf č. 22: Příjem vybraných obcí z rozpočtového určení daní a z daní z hazardních her na 1 obyv. v roce 2022 (tis. Kč)	25
Graf č. 23: Struktura výdajů obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)	27
Graf č. 24: Využití investičního potenciálu obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)	27
Graf č. 25: Struktura běžných výdajů obcí v roce 2022 (mld. Kč)	28
Graf č. 26: Kapitálové výdaje a investiční transfery přijaté obcemi v letech 2013–2022 (mld. Kč)	28
Graf č. 27: Nejvýznamnější odvětvové výdaje obcí v roce 2022 (mld. Kč)	29
Graf č. 28: Měsíční výdaje obcí v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu v roce 2022 (mil. Kč)	29
Graf č. 29: Struktura příjmů hl. m. Prahy v letech 2013–2022 (mld. Kč)	30
Graf č. 30: Struktura daňových příjmů hl. m. Prahy v letech 2013–2022 (mld. Kč)	30
Graf č. 31: Struktura výdajů hl. m. Prahy v letech 2013–2022 (mld. Kč)	31
Graf č. 32: Struktura běžných výdajů hl. m. Prahy v roce 2022 (mld. Kč)	32
Graf č. 33: Kapitálové výdaje a investiční přijaté transfery hl. m. Prahou v letech 2013–2022 (mld. Kč)	32
Graf č. 34: Využití investičního potenciálu hl. m. Prahy v letech 2013–2022 (mld. Kč)	33
Graf č. 35: Nejvýznamnější odvětvové výdaje hl. m. Prahy v roce 2022 (mld. Kč)	33
Graf č. 36: Měsíční výdaje hl. m. Prahy v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu v roce 2022 (mil. Kč)	34
Graf č. 37: Oblasti působnosti příspěvkových organizací zřízených obcemi v roce 2022	34
Graf č. 38: Dluh a stav peněžních prostředků na bankovních účtech za územní rozpočty celkem v letech 2013–2022 (mld. Kč)	36
Graf č. 39: Dluh obcí a krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)	38

I. Informace o hlavních výsledcích hospodaření státních fondů ČR

1 Souhrnná charakteristika hospodaření státních fondů

Hospodaření státních fondů za rok 2022 skončilo kreditním saldem v úhrnné výši cca 38,9 mld. Kč. Skutečné příjmy byly oproti rozpočtovaným hodnotám vyšší o cca 0,3 mld. Kč, přitom čerpání dotací z prostředků státního rozpočtu bylo nižší než rozpočtované. Tyto dotace, určené pro krytí části výdajů jednotlivých státních fondů, byly čerpány v úhrnném rozsahu cca 188,8 mld. Kč, což představovalo 97,3 % z celkové rozpočtované částky 194,0 mld. Kč. Naopak se podařilo překročit rozpočtované daňové i nedaňové příjmy. Rozpočet daňových příjmů byl splněn na 106,5 % a rozpočet nedaňových příjmů byl splněn na 144,3 %. Současně většina státních fondů (s výjimkou Státního fondu kultury a Státního fondu kinematografie), v úhrnu poměrně výrazně, a to o 46,6 mld. Kč, redukovala výši skutečných výdajů oproti částkám rozpočtovaným na rok 2022. Nedočerpání rozpočtovaných výdajů se týkalo jak kategorie kapitálových výdajů, kde celková úspora vůči upravenému rozpočtu činila 32,2 mld. Kč (tj. 22,8 %), tak i běžných výdajů s celkovou úsporou 14,4 mld. Kč (tj. 14,7 %). Celkovou výši dosaženého výsledného přebytku hospodaření státních fondů ovlivnilo zejména kladné saldo příjmů a výdajů Státního fondu životního prostředí (36,7 mld. Kč), Státního zemědělského intervenčního fondu (1,5 mld. Kč), Státního fondu dopravní infrastruktury (1,0 mld. Kč) a v menší míře pak Státního fondu kinematografie (263,4 mil. Kč) a Státního fondu kultury (16,2 mil. Kč). Záporným výsledkem skončilo naopak hospodaření Státního fondu podpory investic (0,5 mld. Kč).

Tabulka č. 1: Přehled ukazatelů finančního hospodaření státních fondů (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fondy celkem		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	29 658 974	31 597 569	106,5
Nedaňové příjmy	7 966 285	11 497 444	144,3
Kapitálové příjmy	0	162	.
Přijaté transfery	193 973 570	188 810 082	97,3
z toho: ze státního rozpočtu	68 631 600	156 044 371	.
ze státních fondů			.
ostatní	20 402 206	32 723 893	.
PŘÍJMY CELKEM	231 598 829	231 905 256	100,1
VÝDAJE			
Běžné výdaje	98 267 888	83 871 255	85,3
Kapitálové výdaje	141 349 192	109 147 139	77,2
VÝDAJE CELKEM	239 617 080	193 018 394	80,6
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-8 018 251	38 886 862	.
FINANCOVÁNÍ	8 018 251	-38 886 862	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	8 018 251	-38 886 862	.
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: MF

2 Státní fond životního prostředí České republiky

Státní fond životního prostředí České republiky (dále „SFŽP“) je významnou institucí zajišťující finanční zdroje na podporu ochrany a zlepšování životního prostředí, stojící mimo státní rozpočet.

SFŽP poskytuje podporu z národních zdrojů v rámci Národního programu Životní prostředí (dále „NPŽP“) na projekty, které nelze podpořit z prostředků Evropské unie. Podpora je poskytována formou dotace, půjčky nebo formou kombinace dotace a půjčky. V roce 2022 pokračoval příjem a administrace žádostí v rámci nástupnického programu Nová zelená úsporám (dále „NZÚ“) hrazeného z Národního plánu obnovy (dále „NPO“). Dále byl na podzim roku 2022 vyhlášen program NZÚ light, který je určen jen seniorům a domácnostem s nižšími příjmy, na rychlá a snadno realizovatelná energeticky úsporná opatření na rodinných

domech. V rámci zákona o obchodování s emisními povolenkami byl SFŽP stanoven příjemcem prostředků z Modernizačního fondu a plní roli zprostředkovatele tohoto finančního mechanismu. SFŽP je i zprostředkovatelem programu Životní prostředí, ekosystémy a změny klimatu, financovaného z Finančního mechanismu EHP/Norska 2014–2021 (tzv. Norské fondy dále jen „NF“). V průběhu roku 2022 došlo k finálnímu schválení programového dokumentu Operačního programu spravedlivá transformace (dále jen „OPST“) vládou ČR a Evropskou komisí. SFŽP i v roce 2022 vykonával činnosti zprostředkujícího subjektu v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 (dále jen „OPŽP 2014+“). SFŽP je také od roku 2017 správcem Inovativních finančních nástrojů (dále jen „IFN“). Jedná se o podporu poskytovanou ve formě zvýhodněné půjčky z evropských fondů, která může být kombinována s dotací z prostředků SFŽP.

V rámci programu Nová zelená úsporám (dále jen „NZÚ“) administroval SFŽP ČR ve sledovaném období celkem 7 335 žádostí s vyplacenou podporou v objemu 2 395,5 mil. Kč. Tyto výdaje nejsou součástí Závěrečného účtu SFŽP ČR a jsou vykázány ve výdajích SR, kapitola 315 – MŽP.

Celková výše výdajů, jejichž vyplacení v roce 2022 SFŽP zajistil, byla ve výši 20 498,8 mil. Kč, z toho výdaje na dotace financované z rozpočtu SFŽP byly ve výši 10 157,3 mil. Kč, půjčky 65,6 mil. Kč, tj. celkem 10 222,9 mil. Kč. Výdaje ve výši 10 275,9 mil. Kč nejsou součástí Závěrečného účtu SFŽP a jsou vykázány ve výdajích SR, kapitola 315 – MŽP.

Rozpočet příjmů SFŽP, stanovený v roce 2022 na 33 390,0 mil. Kč, byl splněn na 142,5 %, skutečné příjmy přitom činily 47 574,2 mil. Kč. Vyšší příjem zajistily zejména příjmy z Modernizačního fondu, NPO a zvýšené příjmy z poplatků za uložení odpadů. Předpokládané výdaje pro rok 2022 ve výši 27 551,0 mil. Kč byly naplněny z 39,5 %, celkové výdaje SFŽP v roce 2022 činily 10 868,5 mil. Kč. Nenaplnění výdajového limitu v plné výši bylo způsobeno několika hlavními faktory, mezi něž patří především skutečnost nízkého čerpání Modernizačního fondu. 91 % schválených projektů je financováno v režimu ex-post, po dokončení realizace projektu a vzhledem k ekonomické a pandemické situaci byly realizace projektů zahajovány se zpožděním a doposud nebyl žádný z rozsáhlých investičních projektů dokončen.

Z celkových realizovaných výdajů SFŽP tvořily významnou část výdaje na smluvní akce, které dosáhly výše 10 222,9 mil. Kč. Výdaje na smluvní akce poskytnuté formou transferů – dotací byly ve výši 10 157,3 mil. Kč. Výdaje na smluvní akce poskytnuté návratnou formou podpory – půjčkou dosáhly výše 65,6 mil. Kč. Nejvyššího podílu ve skladbě finančních výdajů na podporu smluvních akcí dosáhly v roce 2022 dotace a půjčky na ochranu životního prostředí v oblasti ochrany ovzduší, a to v celkové hodnotě 5 899,3 mil. Kč.

NPŽP podporuje projekty na ochranu a zlepšování životního prostředí v České republice. NPŽP je financovaný z prostředků SFŽP a doplňuje jiné dotační programy, především Operační program Životní prostředí. V roce 2022 byl rozšířen o aktivity financované z dotace poskytnuté SFŽP z NPO. V roce 2022 poskytli SFŽP v rámci podporovaných aktiv NPŽP podporu ve výši 4 117,9 mil. Kč.

V OPŽP 2014+ byly v roce 2022 vyhlášeny celkem čtyři výzvy k podávání žádostí o poskytnutí podpory. Ke konci roku 2021 bylo schváleno 11 050 žádostí za 86,0 mld. Kč s příspěvkem EU. OPŽP je základním dotačním programem v oblasti ochrany životního prostředí. Ve svém třetím programovém období v letech 2021–2027 poskytne České republice z fondů Evropské unie (Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti) zhruba 61 mld. Kč. V OPŽP 2021–2027 figurují inovativní prvky, mezi které patří například uplatnění tzv. zjednodušených metod vykazování nákladů pro snížení administrativní zátěže všech zapojených subjektů, snadnější realizace komplexních projektů, větší důraz na adaptaci na změnu klimatu, podpora environmentálního vzdělávání nebo prevence vzniku dalších typů odpadů.

Program NZÚ, který navazuje na programy Zelená úsporám a NZÚ 2013, je programem MŽP administrovaným SFŽP. NZÚ byla zaměřena na úspory energie a využití obnovitelných zdrojů energie v rodinných a bytových domech a budov veřejného sektoru při jejich výstavbě. Výdaje na NZÚ, tedy dotační prostředky a náklady na administraci, jsou hrazeny z prostředků SR, kapitoly 315 – MŽP. V rámci provozních výdajů SFŽP předfinancovává následně refundované výdaje na administraci. V programu NZÚ byl příjem nových žádostí ukončen k 11. 10. 2021 a v návaznosti na toto ukončení došlo ke spuštění nástupnického programu NZÚ hrazeného z NPO. V roce 2022 bylo vyplaceno v programu NZÚ 7 335 žádostí za 2 395,5 mil. Kč.

NPO je plánem reforem a investic České republiky ke zmírnění ekonomických a sociálních škod způsobených pandemií Covid-19, k posílení zeleného přechodu (green transition) a k napomáhání digitální transformace a

znovu nastartování ekonomiky. Pro tyto účely čerpá ČR v letech 2021-2026 finanční prostředky z tzv. Nástroje pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility) ve formě grantů ve výši zhruba 172 mld. Kč. ČR též jedná s Evropskou komisí o využití půjčky z Nástroje pro oživení a odolnost do výše 350 mld. Kč.

Modernizační fond má za cíl v deseti členských státech EU přispět na podporu investic do modernizace energetiky a zlepšování energetické účinnosti v období 2021–2030. Modernizační fond je financován z dražeb emisních povolenek v EU, kdy z hlediska množství povolenek, od kterých se odvíjí celková alokace, má Česká republika po Rumunsku druhou nejvyšší alokaci. Prostředky z Modernizačního fondu, které spravuje Evropská investiční banka, jsou na základě zákona č. 1/2020 Sb., o obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, příjmem SFŽP. V roce 2022 obhájila Česká republika investice z Modernizačního fondu v celkové výši 4 162 mil. EUR (přibližně 101,6 mld. Kč) a načerpala 1 340 mil. EUR (32,5 mld. Kč). Celkem již Česká republika obhájila investice ve výši 5 870 mil. EUR a načerpala 1 660 mil. EUR (40,6 mld. Kč), a stala se tak nejúspěšnější zemí v přijímání prostředků z Modernizačního fondu.

K 31. 12. 2022 vykázal SFŽP zůstatek peněžních prostředků na bankovních účtech ve výši 48 907,8 mil. Kč., z toho je 40 365,3 mil. Kč zůstatek příjmů vázaných k Modernizačnímu fondu.

Tabulka č. 2: Příjmy a výdaje Státního fondu životního prostředí (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond životního prostředí České republiky		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	1 868 974	2 121 915	113,5
Nedaňové příjmy	328 000	495 210	151,0
Kapitálové příjmy	0	96	.
Přijaté transfery	31 193 026	44 956 984	144,1
z toho: ze státního rozpočtu	10 933 026	12 263 983	112,2
ze státních fondů	0	0	.
ostatní	20 260 000	32 693 001	161,4
PŘÍJMY CELKEM	33 390 000	47 574 205	142,5
VÝDAJE			
Běžné výdaje	3 196 701	1 117 458	35,0
Kapitálové výdaje	24 354 299	9 750 994	40,0
VÝDAJE CELKEM	27 551 000	10 868 452	39,4
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	5 839 000	36 705 753	.
FINANCOVÁNÍ	-5 839 000	-36 705 753	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	-5 839 000	-36 705 753	.
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SFŽP

3 Státní zemědělský intervenční fond

Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „SZIF“) svojí činností přispívá k plnění závazků vyplývajících ze Společné zemědělské politiky. Hlavním úkolem SZIF jako platební agentury je zprostředkování finanční podpory zemědělství z evropských a národních zdrojů.

V průběhu roku 2022 se uskutečnily změny schváleného rozpočtu SZIF, které se týkaly výše zdrojů i jejich užití. Daňové příjmy nebyly pro rok 2022 rozpočtovány. Nedaňové příjmy v roce 2022 činily 96,1 mil. Kč, nad rámec rozpočtovaných příjmů byly inkasovány kapitálové příjmy ve výši cca 66 tis. Kč. Celkové výdaje SZIF ve výši 46 078,8 mil. Kč představovaly plnění upraveného rozpočtu na 76,0 %.

Při realizaci Společné zemědělské politiky, která patří k nejstarším politikám Evropských společenství, vyplatil SZIF celkem 38 877,9 mil. Kč, z toho 6 454,7 mil. Kč ze státního rozpočtu a 32 423,2 mil. Kč z rozpočtu Evropské unie. Nejvíce se na výplatách podílely přímé platby, na které bylo vyplaceno téměř 23 mld. Kč. Tyto jsou zemědělcům poskytovány od vstupu ČR do Evropské unie v roce 2004. Poslední reforma z roku 2013 významně změnila strukturu přímých plateb. V případě ČR to znamenalo především přechod na

vícesložkovou platbu. Přímé platby zaujímají největší podíl vyplacených finančních prostředků určených na dotace v zemědělství. Základní přímou platbou a současně nejrozšířenější zemědělskou dotací je jednotná platba na plochu (SAPS). Žadatelé v ČR využívají formulář Jednotná žádost, jehož prostřednictvím lze žádat o dotace současně na několik opatření v rámci přímých plateb a neprojektových opatření Programu rozvoje venkova.

Celkem bylo v roce 2022 v rámci přímých plateb a Přejídných vnitrostátních podpor vyplaceno 22 958,2 mil. Kč, z toho 551,5 mil Kč ze státního rozpočtu a 22 406,7 mil. Kč z rozpočtu EU.

V rámci společné organizace trhů bylo v roce 2022 vynaloženo 1 861,2 mil. Kč, z toho 1 127,5 mil. Kč ze státního rozpočtu a 733,7 mil. Kč z rozpočtu EU. Cílem programu je minimalizovat výkyvy v nabídce vybraných zemědělských komodit, v cenách placených zemědělcům a stabilizovat ceny pro konečného spotřebitele.

V souvislosti s intervenčními nákupy má SZIF každoročně uzavřenou Smlouvu o zápůjčce s Ministerstvem financí. Z tohoto důvodu bylo původně rozpočtováno 226,8 mil. Kč na případnou realizaci intervenčních nákupů. SZIF v roce 2022 z titulu této zápůjčky obdržel peněžní prostředky ve výši 80,8 mil. Kč, nicméně vzhledem k tomu, že v roce 2022 nebyly realizovány žádné intervenční nákupy a SZIF tedy poskytnuté peněžní prostředky nečerpal, došlo v roce 2022 pouze ke splátce této části zápůjčky.

Dotace poskytnuté na Program rozvoje venkova včetně tzv. Horizontálního plánu rozvoje venkova dosáhly celkové výše 14 058,5 mil. Kč, z toho 4 775,7 mil. Kč ze státního rozpočtu a 9 282,8 mil. Kč z rozpočtu EU. Program je zaměřen zejména na inovace v zemědělství, posílení a zachování přírodních ekosystémů, podporu inovativních technologií a dobrých podmínek pro zemědělské a lesnické činnosti a účinného využívání přírodních a energetických zdrojů.

Společná rybářská politika je realizována prostřednictvím Operačního programu Rybářství. Hlavním cílem je oblast udržitelné a konkurenceschopné akvakultury, založené na inovacích. V roce 2022 vydalo Ministerstvo zemědělství jako poskytovatel podpory rozhodnutí o poskytnutí dotace k 94 projektům v celkové výši 88,4 mil. Kč. Vzhledem k probíhající administraci jednotlivých výzev jsou postupně schvalovány další projekty.

SZIF provádí část národních dotací, které bývají označovány jako zemědělské národní dotace (dále „ZND“). Jejich hlavním cílem je podpora restrukturalizace a zvýšení konkurenceschopnosti českého agrárního sektoru. V roce 2022 bylo na zemědělské národní dotace vyplaceno celkem 5,1 mld. Kč, z toho 2,6 mld. Kč na dotační programy minulých let a 2,5 mld. Kč v rámci ZND 2022. Výplata dotací ze žádostí ZND 2022 není omezena koncem kalendářního roku a vybrané dotační programy budou vypláceny až v roce 2023.

Na marketingovou podporu značek kvalitních potravin bylo v roce 2022 uvolněno celkem 212,8 mil. Kč.

Celkové prostředky vyplacené v roce 2022 na správní výdaje SZIF dosáhly výše 1,9 mld. Kč, z toho největší část představovaly neinvestiční výdaje, které činily 1,7 mld. Kč. Na neinvestiční správní výdaje v personální oblasti bylo v roce 2022 vyplaceno celkem přes 1 mld. Kč.

Běžné výdaje fondu, uskutečněné v roce 2022 ve výši 41,3 mld. Kč (tj. na 78,1 % rozpočtu) a současně kapitálové výdaje realizované ve výši 4,7 mld. Kč (tj. na 61,8 % rozpočtu), znamenaly celkovou úsporu čerpání výdajů proti upravenému rozpočtu v rozsahu 14,5 mld. Kč.

V návaznosti na výsledky hospodaření v roce 2022 došlo ke zvýšení peněžních prostředků na účtech SZIF o cca 1,5 mld. Kč, přičemž jejich zůstatek k 31. 12. 2022 činil 5 207,8 mil. Kč.

Tabulka č. 3: Příjmy a výdaje Státního zemědělského intervenčního fondu v (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní zemědělský intervenční fond		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	0	0	.
Nedaňové příjmy	0	96 136	.
Kapitálové příjmy	0	66	.
Přijaté transfery	56 840 966	47 433 163	83,4
z toho: ze státního rozpočtu	56 698 760	47 402 271	83,6
ze státních fondů			.
ostatní	142 206	30 892	21,7
PŘÍJMY CELKEM	56 840 966	47 529 365	83,6
VÝDAJE			
Běžné výdaje	52 930 461	41 343 691	78,1
Kapitálové výdaje	7 667 811	4 735 158	61,8
VÝDAJE CELKEM	60 598 272	46 078 849	76,0
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-3 757 306	1 450 516	
FINANCOVÁNÍ	3 757 306	-1 450 516	
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	3 757 306	-1 450 516	.
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SZIF

4 Státní fond dopravní infrastruktury

Činnost Státního fondu dopravní infrastruktury (dále SFDI) je zaměřena na financování rozvoje, výstavby, údržby a modernizace dopravní infrastruktury s cílem zajistit efektivní a hospodárné čerpání finančních prostředků a zároveň vytvářet podmínky pro financování projektů spolufinancovaných z Evropských fondů.

Vzhledem k tomu, že rozpočet SFDI pro rok 2022 nebyl Poslaneckou sněmovnou schválen do konce roku 2021, postupoval SFDI po 1. lednu 2022 při plnění svého účelu podle § 5c zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje rozpočtové provizorium. Rozpočtové hospodaření SFDI v období rozpočtového provizoria, tj. od 1. ledna 2022 do dne schválení rozpočtu SFDI pro rok 2022 Poslaneckou sněmovnou PČR, se řídilo ukazateli rozpočtového provizoria stanovenými Ministerstvem dopravy podle předpokládaných příjmů SFDI v době rozpočtového provizoria. Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) hospodařil v souladu se zákonem o SFDI v platném znění na základě schváleného, respektive upraveného rozpočtu. Rozpočet příjmů schválený Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR byl v průběhu roku upraven o nevyčerpané prostředky dotací z minulých let (tzv. nároky) a do rozpočtu byly dále zahrnuty i další položky, jako např. přijaté vratky transferů, přijaté sankční platby, propadlé kauce.

Celkové skutečně realizované příjmy SFDI v roce 2022 dosáhly cca 133,0 mld. Kč, což představuje plnění na 98,4 % upraveného rozpočtu. Důvodem nesplnění na 100 % bylo nižší čerpání dotací ze státního rozpočtu – vyčerpano bylo pouze 93 % upraveného rozpočtu. Příjmy z vybraných daní a z mýtného byly i nadále v roce 2022 ovlivněny výkonem ekonomiky ČR. Markantní je pokles inkasa spotřební daně z minerálních olejů z důvodu poklesu sazby spotřební daně z motorové nafty zacílený na snížení nákladů dopravního sektoru, který byl významně zasažen válkou na Ukrajině. K výraznému snížení příjmů dochází u inkasa silniční daně ve vazbě na Rozhodnutí Ministerstva financí o prominutí placení záloh na silniční daň pro rok 2022. Příjmy z dálničních kuponů naopak začaly narůstat vlivem rozvolňování restrikcí proti nákaze COVID-19. Proti roku 2021 bylo v porovnání s rozpočtem roku 2022 dosaženo plnění ve výši 110 %.

Z hlediska struktury příjmů největší část jako každoročně představovaly prostředky z dotací ze státního rozpočtu (70,53 %) a příjmy daňové včetně příjmů z mýtného (22 %). Zbytek příjmů byl generován z prostředků vrácených příjemci zejména v rámci finančního vypořádání, na základě vydaných výzev SFDI při porušení podmínek smluv, z důvodu refundací výdajů, dále z přijatých sankčních plateb od jiných subjektů a

ostatními příjmy např. z propadlých kaucí za OBU jednotky, z alikvótního podílu pokut vyměřených při kontrolním vážení vozidel, náhrady od fyzických osob za jimi způsobené škody SFDI apod.

Dotace ze státního rozpočtu byly čerpány na 93 %. SFDI vykázal vysokou míru čerpání u téměř všech dotací. Prostředky na projekty financované v rámci OPD 2014-2020 byly čerpány na 94 %. Nejlépe se podařilo čerpat v rámci evropských dotací na projekt Nástroj pro propojení Evropy 2014+ (CEF) a Nástroj pro propojení Evropy 2021+ (CEF). Finanční prostředky byly čerpány téměř ve výši 100 % upraveného rozpočtu. Dalším významným projektem v oblasti EU byly prostředky na financování Národního plánu obnovy (tzv. RRF). Finanční prostředky byly čerpány ve výši 88,7 %. Nedočerpané finanční prostředky budou použity v roce 2023 ve formě nároků. V roce 2022 SFDI nečerpal žádné dotace k odstranění živelních katastrof.

Skutečné výdaje SFDI v roce 2022 dosáhly celkové částky 132,0 mld. Kč (tj. 91,7 % plnění rozpočtu), z toho investiční výdaje činily 92,6 mld. Kč (tj. 89,3 % plnění rozpočtu) a neinvestiční výdaje 39,5 mld. Kč (tj. 97,9 % plnění rozpočtu). Prostředky z rozpočtu SFDI byly v roce 2022 směřovány příjemcům na jednotlivé projekty především z oblasti rozvoje a údržby pozemních komunikací (67,0 mld. Kč), železniční dopravy (61,2 mld. Kč) a vodních cest (0,75 mld. Kč). Železniční doprava stabilně vykazuje plnění na úrovni téměř 100 %. Stoprocentní plnění jako v minulém roce nedosáhla nová odvětví financovaná SFDI jako je zabezpečení letového provozu, které bylo na 14,2 %. Nižšího plnění bylo dosaženo i v ekologii v dopravě, a to 71,6 %. V rámci Operačního programu doprava 2014-2020 bylo uvolněno celkem 14,7 mld. Kč, a to převážně na pozemní komunikace (9,6 mld. Kč) a železniční dopravu (4,9 mld. Kč). Z komunitárních programů byl financován zejména projekt Nástroj pro propojení Evropy 2014+ (CEF) v rozsahu téměř 5,4 mld. Kč.

Prostředky, které jsou určeny na opravy, údržbu, rekonstrukci dopravní infrastruktury a cyklostezky, bezpečnost a nové technologie ve vlastnictví krajů, jsou z rozpočtu SFDI poskytovány prostřednictvím krajů jejich příspěvkovým organizacím. V roce 2022 SFDI uzavřel s kraji a jejich příspěvkovými organizacemi (Správa a údržba silnic – SÚS) smlouvy v celkové výši 7 218 951 tis. Kč a uvolnil prostředky ve výši 6 133 478 tis. Kč. S obcemi SFDI ve svém rozpočtu, a to většinou na projekty v rámci příspěvkových programů, zesmluvnil s příjemci finanční prostředky v celkové výši 3 694 781 tis. Kč a skutečně uvolněno bylo 3 164 790 tis. Kč.

Příjmy SFDI v roce 2022 převyšovaly výdaje o cca 0,9 mld. Kč, peněžní prostředky na účtech k 31. 12. 2022 dosáhly celkové částky 8 913,9 mil. Kč, přičemž zůstatek na dotačním účtu ve výši 7 855,0 mil. Kč bude použit pro potřeby příjemců, které nejsou pokryty schváleným rozpočtem na rok 2023. V roce 2022 nečerpal SFDI žádné bankovní úvěry.

Tabulka č. 4: Příjmy a výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond dopravní infrastruktury		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	27 600 000	29 261 285	106,0
Nedaňové příjmy	6 748 785	9 937 274	147,2
Kapitálové příjmy	0	0	.
Přijaté transfery	100 867 764	93 808 913	93,0
z toho: ze státního rozpočtu		93 808 913	.
ze státních fondů			.
ostatní			.
PŘÍJMY CELKEM	135 216 549	133 007 471	98,4
VÝDAJE			
Běžné výdaje	40 309 695	39 451 869	97,9
Kapitálové výdaje	103 677 419	92 569 454	89,3
VÝDAJE CELKEM	143 987 114	132 021 323	91,7
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-8 770 565	986 148	.
FINANCOVÁNÍ	8 770 565	-986 148	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	8 770 565	-986 148	.
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SFDI

5 Státní fond podpory investic

Působnost Státního fondu podpory investic (dále „SFPI“) je zaměřena do oblasti bydlení, což se odráží ve složení portfolia jeho programů. Ty jsou otevírány na základě nařízení vlády a jsou cíleny na dostupnost, stabilitu a kvalitu bydlení, ať už se tím rozumí přímo kvalita budov určených k bydlení, nebo veřejná prostranství v blízkosti těchto staveb i v jejich širším okolí. Součástí SFPI je i garanční fond cestovních kanceláří, který plní funkci dozajistiřovacího institutu pro případ úpadku cestovní kanceláře, kdy limit zákonného zajištění nepostačuje ke kompenzaci dotčených nároků zákazníků.

Celkové výdaje SFPI byly pro rok 2022 rozpočtovány ve výši 6 177,80 mil. Kč. Skutečné výdaje roku 2022 dosáhly výše 2 358,24 mil. Kč. Vliv na tuto skutečnost měla především pomalejší dynamika čerpání poskytnutých úvěrů a dotací, časová náročnost přípravy projektů financovaných v programech Výstavby pro obce, a především pozdější zahájení realizace programu Brownfieldy. V oblasti správních výdajů a výdajů na zajišťování podpor bylo dosaženo výrazné úspory ve výši 39,69 %, tj. 73,43 mil. Kč.

Rozpočet výdajů byl v roce 2022 zaměřen zejména na úvěrové programy na modernizaci nebo pořízení obydlí, opravy a modernizace bytových domů (Panel 2013+), na výstavbu nájemního bydlení včetně sociálních bytů, na zateplování a na pomoc mladým rodinám při pořízení, opravách a modernizacích bydlení. U dotačních titulů pak na zvýhodněné úročení úvěrů v rámci programu PANEL, na program regenerace sídlišť a na snížení jistiny úvěru při narození dítěte. Značnou část rozpočtu na rok 2022 tvořily rovněž prostředky na dotační program Živel 2 na obnovu obydlí postiženého živelní pohromou dne 24. června 2021. Skutečné čerpání dotací proběhlo v celkové výši cca 1 040,9 mil. Kč. V rámci úrokových dotací v programu Panel (opravy a modernizace bytových domů) bylo čerpáno celkem 414,1 mil. Kč. Dotace formou snížení jistiny úvěru za každé narozené dítě dle nařízení vlády č. 616/2004 Sb. činily 9,2 mil. Kč

Výdaje na správu SFPI činily 78,07 mil. Kč, což představuje 75,49 % čerpání rozpočtovaných položek. Režie aparátu je s ohledem na objemy poskytnutých a spravovaných podpor velmi nízká. Náklady spojené se správou SFPI a s realizací podpor představují 1,03 % z objemu skutečně vyčerpaných úvěrových podpor a dotací v roce 2022 a spravovaných pohledávek k ultimu roku 2022 (jedná se o správu 17 584 aktivních úvěrových případů).

Od 30. června 2021 vstoupilo v platnost nařízení vlády č. 257/2021 Sb., které se týká podpory poskytované formou dotace a úvěru právnickým a fyzickým osobám na obnovu obydlí postiženého živelní pohromou dne 24. června 2021, realizované prostřednictvím programu Živel. Dotaci až do výše 2 mil. Kč a úvěr až do výše 3 mil. Kč lze využít na obnovu obydlí, tj. na opravu, výstavbu nebo na pořízení jiné nemovitosti. V případě úvěru je úroková sazba fixní po celou dobu splácení úvěru a činí 1 % p. a., maximální splatnost úvěru je až 25 let. Za dobu trvání programu bylo uzavřeno 18 úvěrových smluv v celkovém objemu 32,54 mil. Kč a 822 dotačních smluv v celkovém objemu 1 130,34 mil. Kč.

Na zajišťování programů podpor bylo použito 33,49 mil. Kč. Odměny bankám, především NRB, a.s., za administraci úrokových dotací a poskytnutých záruk v programu PANEL nedosáhly rozpočtované výše z důvodu odkladu části výplat úrokových dotací do následujícího roku a v oblasti záruk bylo nižší čerpání ovlivněno snížením objemu zaručovaných úvěrů.

Schválený rozpočet SFPI na rok 2022 v oblasti příjmů činil 4 818 mil. Kč. Skutečné příjmy SFPI v roce 2022 dosáhly částky 1 822,92 mil. Kč. V oblasti příjmů ze splátek jistin a úroků z poskytnutých úvěrů byl rozpočet naplněn ve výši 105,45 %. Nenaplnění celkových příjmů bylo ovlivněno nižším objemem přijatých dotací ze státního rozpočtu na financování programů Výstavba pro obce, Živel a Brownfieldy s ohledem na typ financování ex post. Dosažené příjmy SFPI tvořily splátky úvěrů, a to celkem 721,4 mil. Kč. Další příjmy ve výši 100,3 mil. Kč se týkaly úroků z poskytnutých úvěrů a vkladů a sankcí z poskytnutých podpor. Dotace ze státního rozpočtu a dotace finančního nástroje IROP, který je určen na snížení energetické náročnosti bytových domů, v součtu činily 999,4 mil. Kč. Ostatní nedaňové příjmy činily 1,8 mil. Kč.

Záporné saldo hospodaření ve výši 535,32 mil. Kč se promítlo ve snížení stavu finančních prostředků SFPI. Zůstatek k 31. 12. 2022 tak činil cca 3 446,4 mil. Kč.

Tabulka č. 5: Příjmy a výdaje Státního fondu podpory investic (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond podpory investic		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	0	0	.
Nedaňové příjmy	781 000	823 529	105,4
Kapitálové příjmy	0	0	.
Přijaté transfery	4 037 000	999 390	24,8
z toho: ze státního rozpočtu		999 390	.
ze státních fondů			.
ostatní			.
PŘÍJMY CELKEM	4 818 000	1 822 919	37,8
VÝDAJE			
Běžné výdaje	730 437	524 021	71,7
Kapitálové výdaje	5 447 363	1 834 218	33,7
VÝDAJE CELKEM	6 177 800	2 358 239	38,2
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-1 359 800	-535 320	.
FINANCOVÁNÍ	1 359 800	535 320	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	1 359 800	535 320	.
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SFPI

6 Státní fond kinematografie

Státní fond kinematografie (dále SFKMG) působí v souladu se zákonem č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie (zákon o audiovizu) v oblasti podpory kinematografických projektů, filmových pobídek a v oblasti propagace české kinematografie a filmového průmyslu v zahraničí.

SFKMG obdržel v roce 2022 „nárokovou“ dotaci z rozpočtu Ministerstva kultury ve výši 189,9 mil. Kč. K 31. 12. 2022 nebylo rozděleno 66 897 732 Kč. Tyto dosud nevyplacené prostředky budou uvolňovány postupně v návaznosti na plnění podmínek smlouvy pro jejich výplatu.

v roce 2022 obdržel SFKMG dotaci na filmové pobídky ve výši 800 mil. Kč. Po řadě jednání byla v závěru roku dotace navýšena o 570 mil. Kč.

Základním zdrojem vlastních příjmů byly zejména poplatky z vysílání televizní reklamy na soukromoprávních televizích, příjmy z obchodního využití filmů, k nimž SFKMG vykonává práva výrobce a odvody poplatků z kinematografických představení (příjmy od provozovatelů kin) a z převzatého televizního vysílání (kabelové TV, satelity). Celkové rozpočtované příjmy SFKMG (1 257,3 mil. Kč) byly v roce 2022 plněny na 149,7 % (1 881,8 mil. Kč). Zásadní vliv mělo výše zmíněné navýšení dotace ze státního rozpočtu.

Rozpočtované výdaje (1 257,3 mil. Kč) byly skutečně čerpány ve výši 1 618,3 mil. Kč, tj. na 128,7 %. Rozdíly mezi plánovanými a skutečnými příjmy a výdaji byly i v roce 2022 ovlivněny dopady pandemie SARS – COV 2. Skutečné čerpání výdajů pak specifícností filmového odvětví. Na skutečné procento čerpání výdajů má zejména vliv nepredikovatelná výplata jednotlivých splátek na podporu kinematografie z časového hlediska, kdy tato je vázána na plnění podmínek jednotlivých etap projektů.

Běžné výdaje v celkovém rozsahu 1 360,9 mil. Kč (plnění na 128,8 %) byly vynaloženy převážně na vyplácení neinvestičních podpor žadatelům na realizaci projektů v oblasti kinematografie a na filmové pobídky a na zajištění chodu SFKMG. Skutečné kapitálové výdaje SFKMG v roce 2022 dosáhly celkové výše 257,3 mil. Kč, tj. 128,1 % rozpočtované částky. Byly primárně určeny na vyplácení investičních podpor na realizace projektů z oblasti kinematografie, na programové vybavení a výpočetní techniku.

Při sestavování rozpočtu nebylo reálně možné stanovit přesné množství žádostí od jednotlivých skupin příjemců podpory projektů ani splatnosti jednotlivých splátek a vycházelo se tak ze struktury výdajů v předchozích letech. To se týkalo i největšího okruhu žadatelů o dotace, kterými jsou nefinanční podnikatelské subjekty – právnické osoby.

Konečný zůstatek peněžních prostředků fondu na bankovních účtech k 31. 12. 2022 činil 2 675,8 mil. Kč, přičemž značná část těchto prostředků je vázána na budoucí úhradu závazků z dosud schválených podpor projektů z oblasti kinematografie a filmových pobídek, které byly alokovány, ale dosud nebyly vyplaceny.

Tabulka č. 6: Příjmy a výdaje Státního fondu kinematografie (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kinematografie		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	190 000	214 369	112,8
Nedaňové příjmy	70 000	100 155	143,1
Kapitálové příjmy	0	0	.
Přijaté transfery	997 314	1 567 314	157,2
z toho: ze státního rozpočtu	997 314	1 567 314	157,2
ze státních fondů			.
ostatní			.
PŘÍJMY CELKEM	1 257 314	1 881 838	149,7
VÝDAJE			
Běžné výdaje	1 056 514	1 360 947	128,8
Kapitálové výdaje	200 800	257 315	128,1
VÝDAJE CELKEM	1 257 314	1 618 262	128,7
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	0	263 576	.
FINANCOVÁNÍ	0	-263 576	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	0	-263 576	.
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SFKMG

7 Státní fond kultury České republiky

Státní fond kultury České republiky (dále SFK) vykonává svoji činnost v souladu se zákonem č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky a hospodaří s finančními prostředky ze zdrojů stanovených mu tímto zákonem. Fond nemá vlastní zaměstnance, agendu SFK zabezpečovali 3 pracovníci Ministerstva kultury. Hlavní činností SFK je poskytování podpor formou účelových dotací, půjček nebo návratných finančních výpomocí, a to v různých oblastech umění včetně propagace české kultury v zahraničí.

SFK neprovádí rozpočtové změny a zvýšení či snížení skutečných příjmů se tedy promítá až do závěrečného účtu, a tím jsou rozdíly plnění některých rozpočtových položek značné.

Celkové příjmy fondu, rozpočtované ve výši 76,0 mil. Kč, byly naplněny ve výši 89,5 mil. Kč, tj. na 117,7 %. Značnou část příjmů SFK tvořily obdobně jako v minulých letech příjmy z pronájmu nemovitostí v úhrnné výši cca 32,9 mil. Kč (plnění na 100,8 %), které představovaly 37,9 % z celkových inkasovaných příjmů. Ostatní nedaňové příjmy tvořily především nerozpočtované přijaté sankční poplatky v úhrnné výši 22,8 tis. Kč (porušení rozpočtové kázně, pozdě dodaná vyúčtování, exekuce) a dále přijaté vratky transferů z důvodu nerealizovaných projektů, inkasované ve výši 2,7 mil. Kč, které rovněž nebyly rozpočtované. Dále se jednalo o příjmy z tzv. „odúmrť“ ve výši 2,8 mil. Kč, žadatelské poplatky (celkem 2,6 mil. Kč) a zálohy od nájemců nemovitostí (3,6 mil. Kč). Dotace od rozpočtů ústřední úrovně zahrnovaly příjem z reklam vysílaných Českou televizí na programu ČT 2, který v roce 2021 dosáhl úhrnné částky 41,8 mil. Kč (plnění na 119,5 %). V souladu s memorandem o dlouhodobé spolupráci obdržel SFK dotaci ze státního rozpočtu (Ministerstva kultury) ve výši 2,5 mil. Kč, určenou na podporu kulturních projektů.

Celkové výdaje SFK rozpočtované ve výši 45,6 mil. Kč byly skutečně čerpány v rozsahu cca 73,3 mil. Kč (tj. 160,7 % rozpočtu). Rada SFK v roce 2022 podpořila 772 kulturních projektů, mezi které rozdělila formou neinvestičních dotací celkem cca 53,4 mil. Kč. Rozdíly oproti rozpočtovaným částkám, vykazovaným u některých položek rozpočtové skladby, jsou v těchto případech dány praktickou nemožností predikovat a následně ovlivnit strukturu žadatelských subjektů z hlediska jejich právní subjektivity. Převážná část ostatních běžných výdajů byla v roce 2022 vynaložena na činnosti spojené s údržbou, správou, provozováním,

opravou a rekonstrukcemi nemovitostí, se kterými je SFK příslušný hospodařit. Kapitálové výdaje byly rozpočtovány ve výši 1,5 mil. Kč, skutečné výdaje v roce 2022 nebyly žádné.

SFK nevykazuje žádné úvěrové zatížení, zůstatek peněžních prostředků na běžném účtu vedeném u ČNB vzrostl o 16,2 mil. Kč a k 31. 12. 2022 činil cca 258,5 mil. Kč.

Tabulka č. 7: Příjmy a výdaje Státního fondu kultury (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kultury České republiky		
	Rozpočet	Skutečnost	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	0	0	.
Nedaňové příjmy	38 500	45 140	117,2
Kapitálové příjmy	0	0	.
Přijaté transfery	37 500	44 318	118,2
z toho: ze státního rozpočtu	2 500	2 500	100,0
ze státních fondů			.
ostatní			.
PŘÍJMY CELKEM	76 000	89 458	117,7
VÝDAJE			
Běžné výdaje	44 080	73 269	166,2
Kapitálové výdaje	1 500	0	.
VÝDAJE CELKEM	45 580	73 269	160,7
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	30 420	16 189	
FINANCOVÁNÍ	-30 420	-16 189	
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	-30 420	-16 189	.
změna stavu bankovních úvěrů	0	0	.
změna stavu nebankovních půjček	0	0	.

Zdroj: SFK

8 Souhrnná charakteristika věřitelské pozice státních fondů

Stav čisté věřitelské pozice z financování státních fondů se v průběhu roku 2022 zvýšil o cca 38,9 mld. Kč, což bylo ovlivněno realizovanými bankovními operacemi, tj. nárůstem stavu peněžních prostředků státních fondů na bankovních účtech ve výši cca 38 886,8 mil. Kč.

II. Hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí v roce 2022

Hospodaření územních samosprávných celků v roce 2022 navázalo na pozitivní vývoj minulých let (s výjimkou roku 2020, který byl poznamenán pandemií a na ni navazujícími restriktivními opatřeními vlády proti onemocnění COVID-19) a opětovně **dosáhlo výborných výsledků**. V roce 2022 vykázaly územní samosprávné celky sice nižší kladné saldo rozpočtu než v roce 2021, ale i přesto se jednalo o **druhý nejlepší výsledek hospodaření od roku 2017**. Hospodaření krajů skončilo s přebytkem ve výši 7,7 mld. Kč a hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí (dále jen „obce“) s přebytkem ve výši 25,1 mld. Kč.

Ruská invaze na Ukrajinu, která započala v únoru roku 2022, má negativní dopad na globální ekonomiku, neboť vyvolala energetickou krizi a **významně přispěla k růstu inflace**, která vedla ke zpříšňování měnové politiky centrálních bank. V této souvislosti **došlo k růstu výdajů územních rozpočtů**, především **výdajů na pomoc Ukrajině** a jejímu obyvatelstvu, které jsou však **do značné míry kompenzovány ze státního rozpočtu**, a **provozních výdajů** v důsledku růstu cen. Na druhou stranu je **posilována i příjmová stránka územních rozpočtů** v podobě růstu inkasa daňových příjmů, zejména daně z přidané hodnoty, a to zejména **v důsledku vysoké inflace**.

Celkové příjmy se meziročně **zvýšily o 9,7 %** na 743,5 mld. Kč, kdy většinu meziročního růstu tvořil právě růst daňových příjmů (o 51,4 mld. Kč), který byl podpořen jak ekonomickou situací, tak i vyšším růstem inflace. Ke strmému růstu daňových příjmů přispělo také **navýšení podílu krajů a obcí na celostátním hrubém výnosu daní** dle zákona o rozpočtovém určení daní z roku 2021. Růstu daňových příjmů územních rozpočtů **nezabránilo** ani několik vládních opatření z počátku roku 2021 v podobě **zrušení superhrubé mzdy** a výplaty kompenzačního bonusu podnikatelům.

Na straně **výdajů** došlo meziročně k **růstu o 11,7 %** na 710,7 mld. Kč. Na růstu výdajů se podílely jak běžné výdaje (o 50,3 mld. Kč na 555,7 mld. Kč), tak i kapitálové výdaje (o 24 mld. Kč na 155 mld. Kč). Běžné výdaje tvořily především výdaje na neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím (dále jen „PO“) ve výši 274,4 mld. Kč, které směřovaly především do oblasti školství, a to v důsledku **růstu transferů ze státního rozpočtu určených na přímé náklady na vzdělávání**. Následně výrazný podíl tvořily výdaje na nákup služeb (75,5 mld. Kč) nebo platby a ostatní platby za provedenou práci (50,5 mld. Kč). Většinu kapitálových výdajů představovaly investiční nákupy a související výdaje (122,4 mld. Kč) a investiční transfery PO (17,2 mld. Kč).

I přes meziroční růst kapitálových výdajů **kraje ani obce** opět zcela **nevyužily svůj investiční potenciál**. K **nevyužití investičního potenciálu u obcí přispělo výlučně hospodaření hlavního města Prahy** (dále jen „hl. m. Praha“), bez jehož hospodaření by obce v souhrnu svůj investiční potenciál naplnily a dokonce ho překročily.

Výdaje územních rozpočtů v souvislosti s pomocí **Ukrajiny a jejímu obyvatelstvu** se týkaly především pomoci ukrajinským uprchlíkům na území České republiky, zejména se jednalo o **zajištění ubytování a provoz Krajských asistenčních center** pomoci Ukrajině. Významná část těchto výdajů je však **hrazena ze státního rozpočtu**. Nelze však opomíjet roli územních samosprávných celků, kterou sehrály při pomoci ukrajinským uprchlíkům.

Z pohledu **výše dluhu a zůstatků na bankovních účtech** územních rozpočtů došlo v roce 2022 ke **zvýšení jejich rozdílů**, kdy **stavy na bankovních účtech** významně rostly (o 37,7 mld. Kč na 405,2 mld. Kč) a **dluh se zvýšil pouze minimálně** (o 2,4 mld. Kč na 98,4 mld. Kč). K **31. 12. 2022** vykázaly územní rozpočty¹ pohledávky **vůči SberBank CZ, a.s. v likvidaci** v celkové výši **6,5 mld. Kč** v důsledku její likvidace.

Hospodaření obcí a krajů v roce 2022, s přihlédnutím k výše uvedeným skutečnostem (vysoká inflace, růst zůstatků na účtech, nevyužití investičního potenciálu...), **nebylo zcela efektivní**.

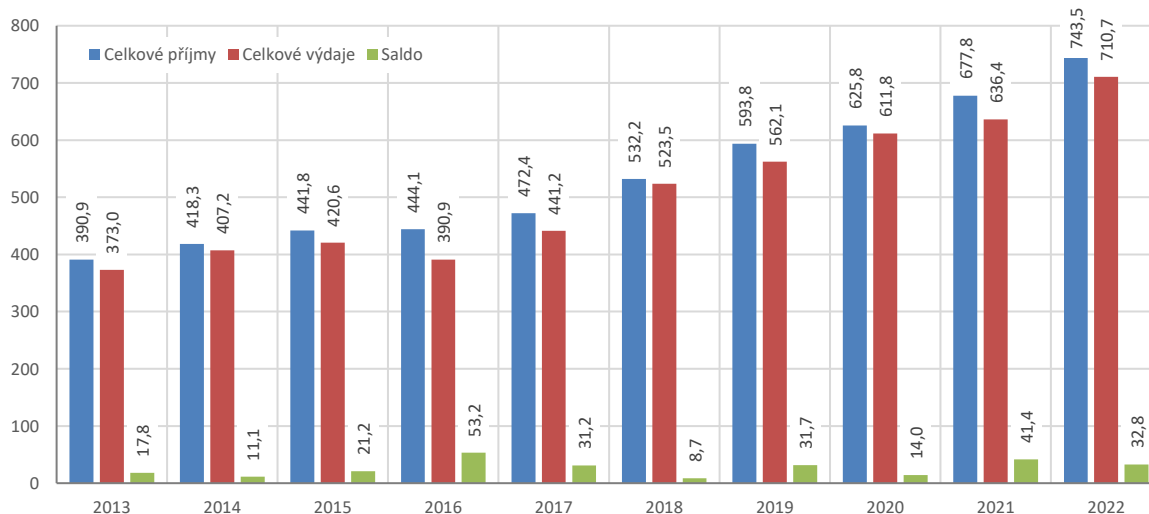
¹ Data získána z Pomocného analytického přehledu, který předávají kraje, obce nad 3000 obyvatel a příspěvkové organizace s hodnotou aktiv vyšší než 100 mil. Kč.

1 Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí a dobrovolných svazků obcí v roce 2022

Hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí skončilo v roce 2022 s **přebytkem ve výši 32,8 mld. Kč**, to znamená, že došlo k jeho meziročnímu poklesu o 8,6 mld. Kč, tj. o 20,8 %, ale zároveň dosáhl třetího nejlepšího výsledku od roku 2013 (v roce 2016 byl 53,2 mld. Kč a v roce 2021 činil 41,4 mld. Kč). Vývoj salda hospodaření od roku 2013 je zobrazen v níže přiloženém grafu.

Výše přebytku je zajímavá i při porovnání s dosaženým výsledkem hospodaření státního rozpočtu, který skončil se schodkem ve výši 360,4 mld. Kč. Z dosažených výsledků hospodaření lze soudit, že zatímco stát hospodařil již třetím rokem s významným schodkem, tak územní rozpočty vykazují s téměř každoroční pravidelností kladné výsledky hospodaření s výrazným přebytkem.

Graf č. 1: Příjmy, výdaje a saldo územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)

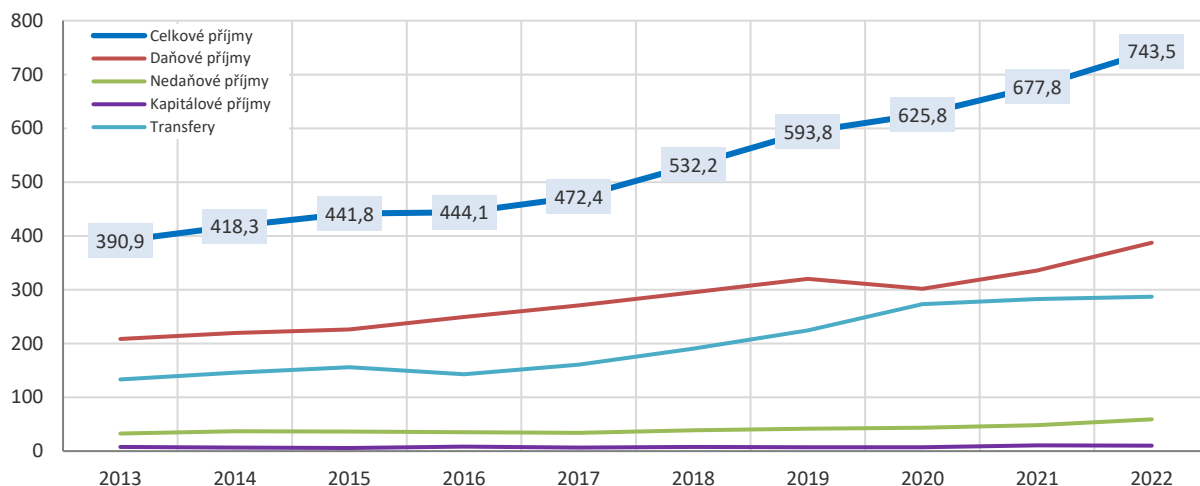


1.1 Příjmy územních rozpočtů v roce 2022

Vývoj celkových konsolidovaných **příjmů** krajů, obcí a dobrovolných svazků obcí navázal na vývoj předešlých let, kdy v roce 2022 opakovaně došlo k meziročnímu růstu celkových příjmů o 9,7 %, tj. o 65,7 mld. Kč na celkových **743,5 mld. Kč**. Po **očištení celkových příjmů** územních rozpočtů o **přímé náklady na vzdělávání² a dotace pro soukromé školy** ve výši 182,7 mld. Kč činí celkové příjmy **560,7 mld. Kč**.

² Přímé náklady na vzdělávání představují peněžní prostředky ze státního rozpočtu (z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), které kraje rozepisují a přímo přidělují příslušným školám a školským zařízením. Jedná se tedy o průtokový neinvestiční transfer a kraj nemůže s těmito peněžními prostředky nijak nakládat. Z tohoto důvodu se celkové příjmy a výdaje krajů a hl. m. Prahy očišťují, aby nedocházelo ke zkreslení jejich hospodaření.

Graf č. 2: Struktura příjmů územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)

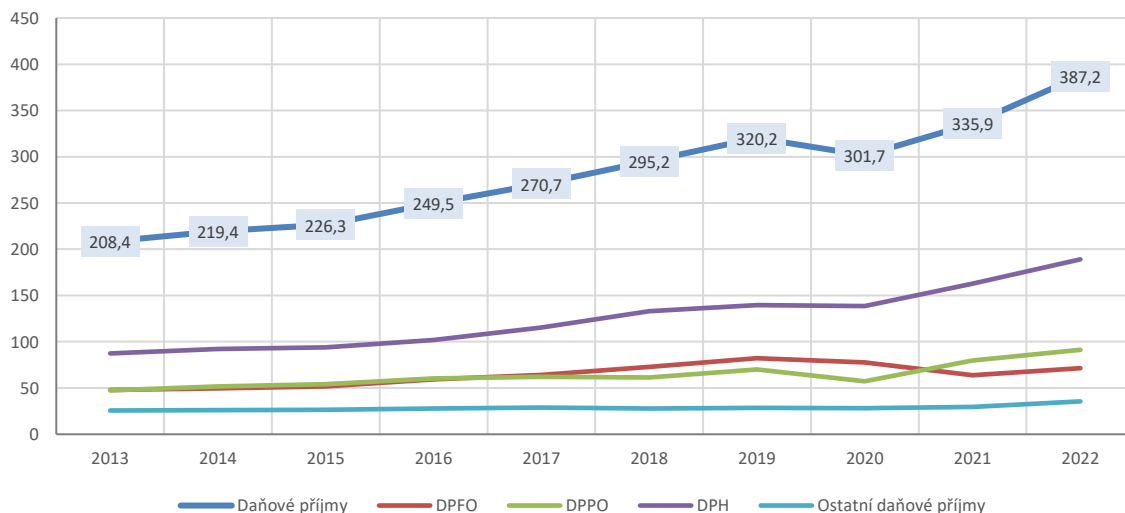


Vlastní příjmy územních rozpočtů (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) v roce 2022 dosáhly **456,6 mld. Kč**, proti předchozímu roku se zvýšily **o 15,6 %, tj. o 61,7 mld. Kč**. Vlastní příjmy tím vykázaly masivní meziroční růst, který navázal na meziroční růsty vykázané od roku 2013 (výjimku tvoří rok 2020, kdy se snížily o 16,7 mld. Kč, tj. o 4,5 %). V porovnání s rokem 2020 se vlastní příjmy zvýšily o 104 mld. Kč a oproti roku 2019 o 87,2 mld. Kč.

Daňové příjmy, které měly v roce 2022 nejvýznamnější podíl na meziročním růstu vlastních příjmů, činily **387,3 mld. Kč**, což bylo meziročně **o 15,3 %, tj. o 51,4 mld. Kč více**. Na **opětovném meziročním růstu daňových příjmů** měla největší podíl **daň z přidané hodnoty** (o 26,4 mld. Kč, respektive o 16,2 % více) a **daň z příjmů právnických osob** (o 11,5 mld. Kč, tj. o 14,4 % více). Strmý růst daňových příjmů územních rozpočtů byl způsoben především navýšením podílu krajů a obcí na celostátním hrubém výnosu daní dle zákona o rozpočtovém určení daní a také vysokou inflací.

Růst daňových příjmů krajů a obcí neohrozila ani vládní opatření platná od začátku roku 2021, která vedla k významnému poklesu inkasa daně z příjmů fyzických osob. Jednalo se především o zrušení institutu superhrubé mzdy vedoucí ke snížení zdanění mezd.

Graf č. 3: Struktura daňových příjmů územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)



Nedaňové příjmy v roce 2022 dosáhly **59,1 mld. Kč**, což znamená meziroční zvýšení **o 22,5 %, tedy o 10,9 mld. Kč**. K růstu došlo především u výnosů z finančního majetku (o 6,6 mld. Kč, tj. o 208,8 %) a u příjmů z vlastní činnosti (o 2 mld. Kč, tj. o 16 %).

Kapitálové příjmy vykázaly meziročně pokles o 4,6 %, tj. o 0,5 mld. Kč a činily 10,2 mld. Kč.

Celkový objem přijatých transferů byl ve výši **286,9 mld. Kč**, proti předchozímu roku došlo k růstu o **1,4 %**, tj. o **4 mld. Kč**. Na zvýšení celkových přijatých transferů se podílely pouze neinvestiční transfery, které se meziročně zvýšily o 7,2 mld. Kč, tj. o 2,9 %. Investiční transfery se proti roku 2021 snížily o 3,2 mld. Kč, tj. o 8,6 %, což představuje téměř totožný procentní pokles jako v loňském roce.

Tabulka č. 8: Přehled nejvýznamnějších transferů a půjčených peněžních prostředků³ přijatých územními rozpočty ze státního rozpočtu a z rozpočtu státních fondů v roce 2022 (mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční transfery	Investiční transfery	Půjčené peněžní prostředky
Úřad vlády České republiky	19,3	19,3	0,0	0,0
Ministerstvo obrany	13,6	5,1	8,6	0,0
Ministerstvo financí	5,1	5,1	0,0	0,0
Ministerstvo práce a sociálních věcí	27 962,0	27 456,8	505,2	0,0
Ministerstvo vnitra	792,1	445,9	346,2	0,0
Ministerstvo životního prostředí	3 858,3	892,6	2 965,7	0,0
Ministerstvo pro místní rozvoj	16 833,5	1 971,5	14 862,0	0,0
Ministerstvo průmyslu a obchodu	583,7	97,8	485,9	0,0
Ministerstvo dopravy	3 301,9	3 301,9	0,0	0,0
Ministerstvo zemědělství	2 559,8	747,1	1 812,7	0,0
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	189 628,4	189 313,3	315,1	0,0
Ministerstvo kultury	665,7	556,3	109,4	0,0
Ministerstvo zdravotnictví	432,0	348,8	83,2	0,0
Národní fond	262,0	74,0	188,0	0,0
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	13 223,2	13 223,2	0,0	0,0
VPS - ostatní transfery	4 550,9	4 471,1	79,8	0,0
Státní zemědělský intervenční fond	442,3	70,2	372,1	0,0
Státní fond životního prostředí	3 726,4	212,9	3 450,2	63,3
Státní fond dopravní infrastruktury	9 313,8	2 264,8	7 049,0	0,0
Státní fond podpory investic	356,5	6,4	201,8	148,4
Státní fond kultury	0,5	0,5	0,0	0,0
Státní fonc kinematografie	2,7	0,0	2,7	0,0
Technologická agentura České republiky	3,0	3,0	0,0	0,0
Národní sportovní agentura	654,4	0,0	654,4	0,0
Celkem	279 191,25	245 487,64	33 491,90	211,71

Neinvestiční transfery dosáhly **253,3 mld. Kč**, což znamenalo meziroční zvýšení o 2,9 %, respektive o 7,2 mld. Kč. Růst souvisí především s realizací záměrů vlády v oblasti **regionálního školství**. **Transfery poskytnuté z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** (dále jen „MŠMT“) **dosáhly 189,3 mld. Kč** a **meziročně se zvýšily o 5,8 %**, tedy o 11 mld. Kč. Největší část těchto peněžních prostředků tvořily přímé náklady na vzdělávání, které činily 171,3 mld. Kč (meziroční růst o 6,5 mld. Kč, tj. o 3,9 %). Naopak k nejvýraznějšímu meziročnímu **poklesu** došlo u transferů poskytnutých z rozpočtu **kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí** (dále jen „MPSV“), které **klesly o 2,1 mld. Kč**, tj. o 8,1 %. Dále byl významný meziroční pokles poskytnutých transferů územním rozpočtům zaznamenán u peněžních prostředků z rozpočtu kapitoly Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“), které poklesly o 2,1 mld. Kč, tj. o 85,8 %. K meziročnímu poklesu poskytnutých peněžních prostředků z rozpočtu kapitoly MZ došlo v důsledku odeznění onemocnění COVID-19 a jeho projevů v roce 2022.

Investiční transfery meziročně klesly o 8,6 %, respektive o 3,2 mld. Kč a dosáhly **33,7 mld. Kč**. Obecně lze konstatovat, že výše přijatých **investičních transferů ze státního rozpočtu je jedním z faktorů, který ovlivňuje výši kapitálových výdajů** územních rozpočtů. V roce 2022 však došlo k opaku, kdy s meziročním poklesem přijatých investičních transferů došlo k meziročnímu růstu kapitálových výdajů územních rozpočtů.

Nejvýraznější pokles byl zaznamenán u transferů poskytnutých z rozpočtu kapitoly Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“). K výraznému meziročnímu poklesu došlo také u investičních transferů

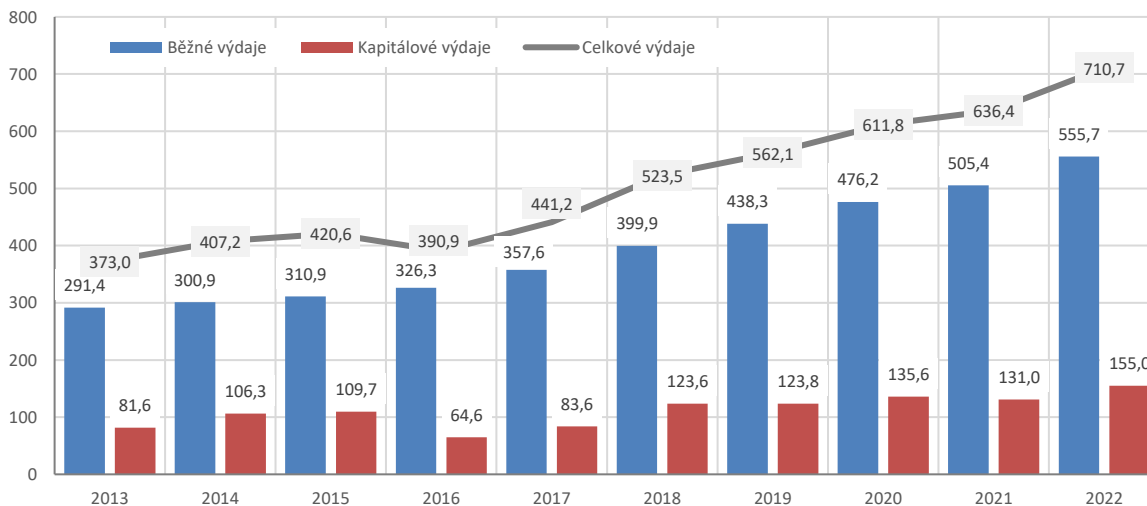
³ Návratné finanční výpomoci, zápůjčky a úvěry.

poskytovaných z rozpočtu kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“), které se snížily o 2 mld. Kč, tj. o 12,1 %, a investičních transferů poskytovaných z rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa (dále jen „VPS“), u kterých došlo k poklesu o 98,8 %, tj. o 1,2 mld. Kč.

1.2 Výdaje územních rozpočtů v roce 2022

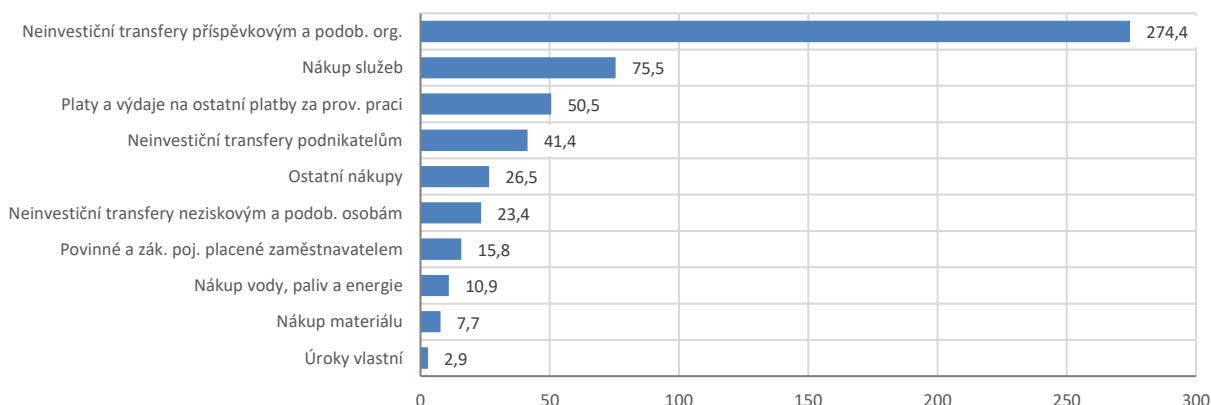
Celkové výdaje územních rozpočtů vykazují každoročně od roku 2016 meziroční růst. V roce 2022 došlo k jejich **meziročnímu navýšení o 74,3 mld. Kč**, respektive o 11,7 % na **celkových 710,7 mld. Kč**. Po **očištění celkových výdajů o přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy** však činí pouze **527,9 mld. Kč**. Růst celkových výdajů byl způsoben jak růstem běžných výdajů, které se meziročně zvýšily o 50,3 mld. Kč, tj. o 10 %, tak i kapitálových výdajů, které meziročně zaznamenaly růst o 18,3 %, tj. o 24 mld. Kč.

Graf č. 4: Struktura výdajů územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)



Struktura běžných výdajů územních rozpočtů je ovlivněna především výší neinvestičních transferů PO, jejichž výše v roce 2022 dosáhla 274,4 mld. Kč (meziročně růst o 16,1 mld. Kč, tj. o 6,3 %). Přičemž naprostá většina těchto peněžních prostředků směřovala do organizací se zaměřením na školství (203,5 mld. Kč, tj. 74,1 %), a především se jedná o peněžní prostředky poskytované ze státního rozpočtu. Dále byly běžné výdaje určeny především na nákup služeb, platby za provedenou práci, na neinvestiční transfery podnikatelům nebo např. ostatní nákupy.

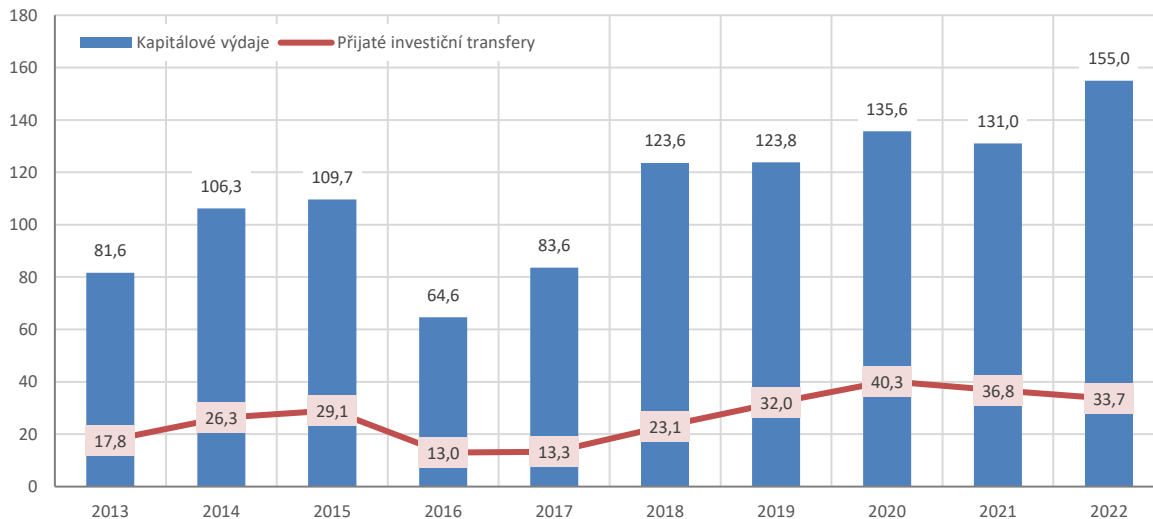
Graf č. 5: Struktura běžných výdajů územních rozpočtů v roce 2022 (mld. Kč)



U **kapitálových výdajů**, které v roce 2022 činily celkem **155 mld. Kč** (o 24 mld. Kč, tj. o 18,3 % více), směřovala naprostá **většina peněžních prostředků na investiční nákupy a související výdaje** (122,4 mld. Kč) a dále na **investiční transfery PO** (17,2 mld. Kč), které byly činné v oblastech dopravy (7,9 mld. Kč), školství (3,3 mld. Kč) a zdravotnictví (2,2 mld. Kč).

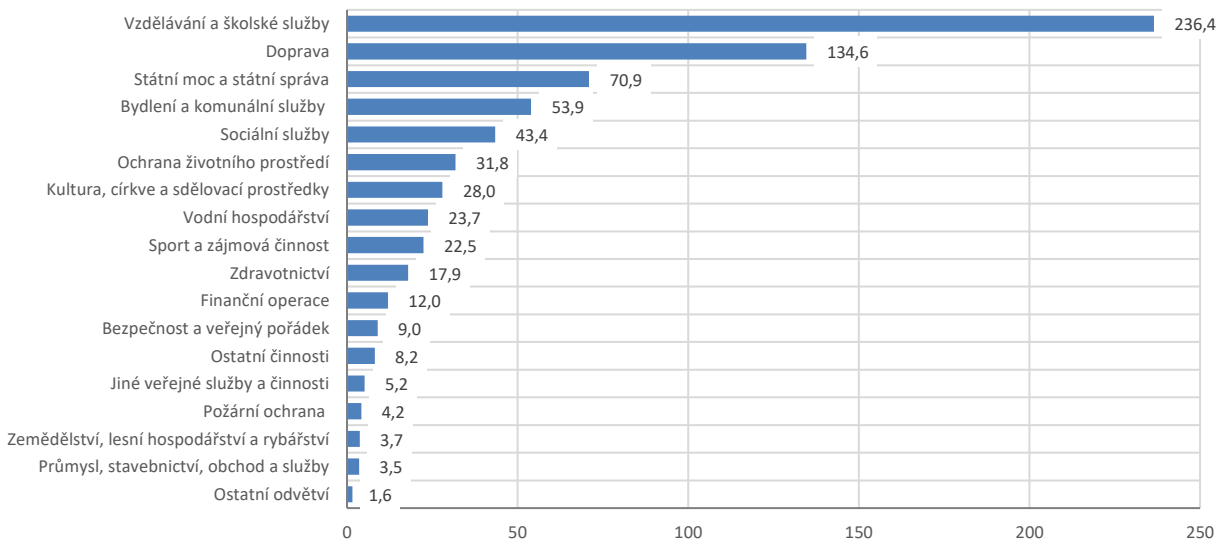
Vývoj kapitálových výdajů územních rozpočtů významně závisí na přijatých investičních transferech. Z níže přiloženého grafu lze vyčíst, že v roce 2022 klesl poměr přijatých investičních transferů na celkových kapitálových výdajích na 21,7 %. Přičemž mezi lety 2019 a 2021 dosahoval tento poměr hodnot v rozmezí od cca 25 % do 30 %. Nejnižší zmíněný poměr od roku 2013 byl zaznamenán v roce 2017, kdy činil 16 %, a naopak nejvyšší byl vykázán v roce 2020, kdy činil 29,7 %.

Graf č. 6: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)



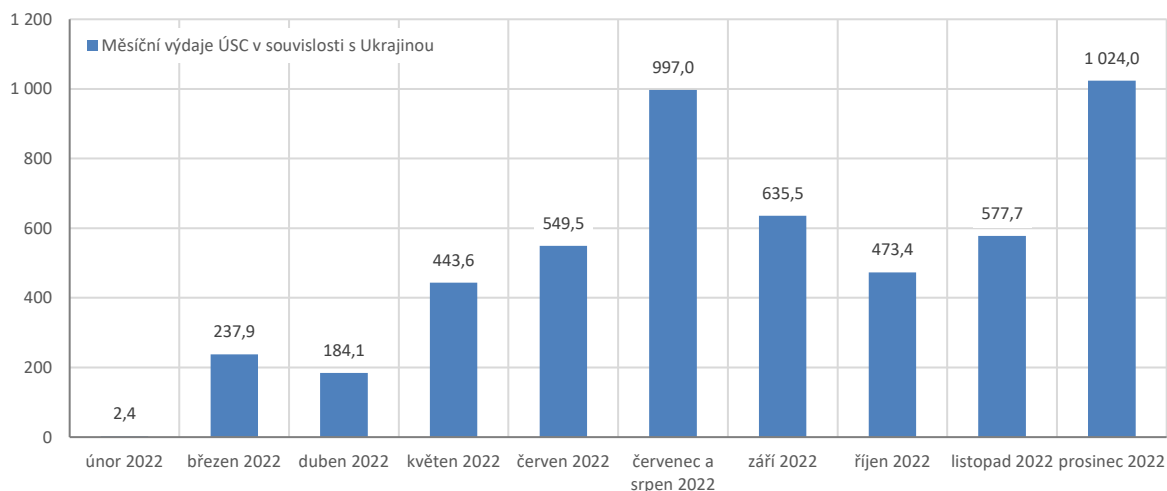
Z odvětvového hlediska směřovaly výdaje územních rozpočtů především do oblastí vzdělávání, dopravy, státní správy nebo bydlení a sociálních služeb, jak je patrné z níže uvedeného grafu. U výdajů na vzdělávání a školské služby je však nezbytné uvést, že územní rozpočty v roce 2022 přijaly peněžní prostředky z rozpočtu kapitoly MŠMT ve výši přesahující 80 % celkových výdajů územních rozpočtu na vzdělávání.

Graf č. 7: Nejvýznamnější odvětvové výdaje územních rozpočtů v roce 2022 (mld. Kč)



Územní rozpočty vynaložily v roce 2022 nemalé peněžní prostředky v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině, kdy jejich celkové výdaje činily 5,1 mld. Kč. Územní rozpočty průběžně předkládají žádosti o zpětné proplacení svých výdajů v souvislosti s pomocí Ukrajině a ukrajinským uprchlíkům, kdy jim do konce roku 2022 bylo **proplaceno** na základě předložených žádostí **2,7 mld. Kč**. Další prostředky budou územním rozpočtům proplaceny v roce 2023.

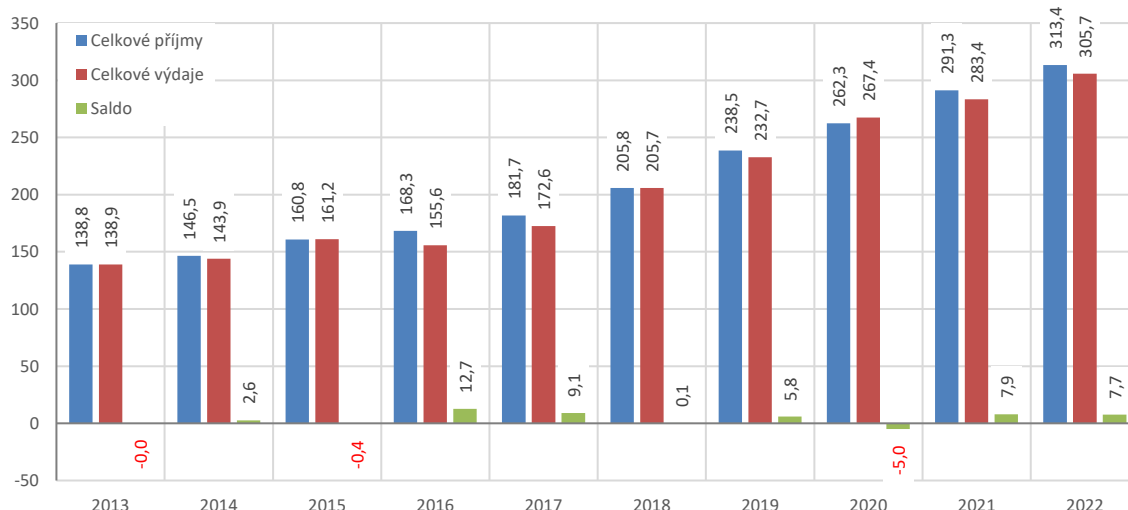
Graf č. 8: Měsíční výdaje územních rozpočtů v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu v roce 2022 (mil. Kč)



2 Výsledky hospodaření krajů

Hospodaření krajů v roce 2022 navázalo na hospodaření loňského roku a vykázalo **přebytkový výsledek ve výši 7,7 mld. Kč**, což sice představuje zhoršení hospodaření oproti minulému roku (o 3,3 %, tj. o 0,3 mld. Kč méně), ale i přesto se jedná o druhý nejlepší výsledek hospodaření od roku 2018.

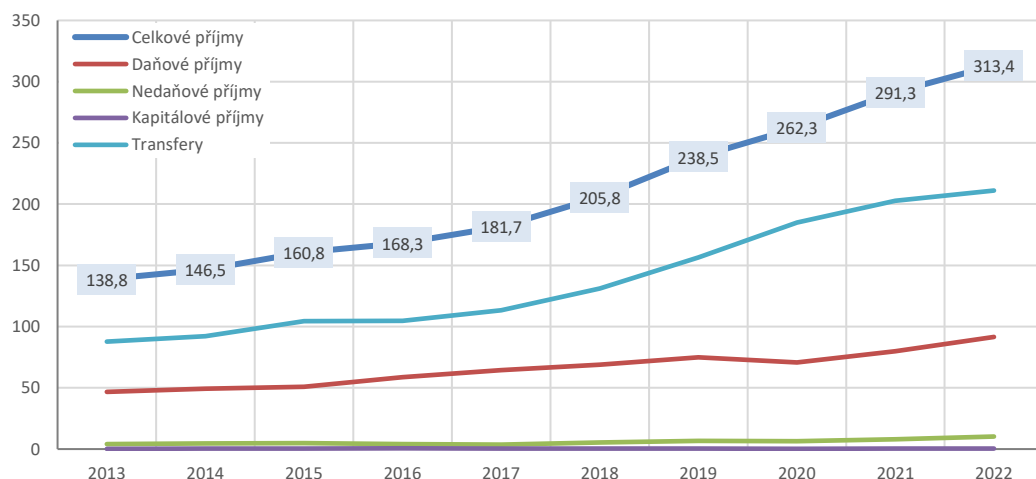
Graf č. 9: Příjmy, výdaje a saldo krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)



2.1 Příjmy krajů

Struktura celkových příjmů krajů nezaznamenala v celém sledovaném období, tj. v období 2013–2022 žádnou změnu. **Celkové příjmy činily 313,4 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 22,1 mld. Kč**, tj. o 7,6 %. **Po očištění celkových příjmů krajů o přijaté transfery určené na přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy** však činí příjmy krajů pouze **153,2 mld. Kč**. Peněžní prostředky přijaté kraji v rámci přímých nákladů na vzdělávání a dotací pro soukromé školy tak představují 51,1 % celkových příjmů krajů. **S těmito peněžními prostředky nemůže kraj nijak nakládat.** Z uvedeného důvodu plyne, že největší část příjmů krajů představují tradičně **transfery**, které se podílejí na celkových příjmech z 67,4 % (v období 2013–2022 se tento podíl pohyboval v rozmezí 62,2–70,5 %). V roce 2022 činily **celkové transfery 211,1 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 8,2 mld. Kč**, tj. o 4,1 %. Dále se na celkových příjmech podílejí značnou částí **daňové příjmy**, které představovaly inkaso v celkové výši **91,6 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly **vyšší o 14,6 %**, tj. o **11,7 mld. Kč**. Nedaňové a kapitálové příjmy činily opět pouze zlomkovou část příjmů.

Graf č. 10: Struktura příjmů krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)

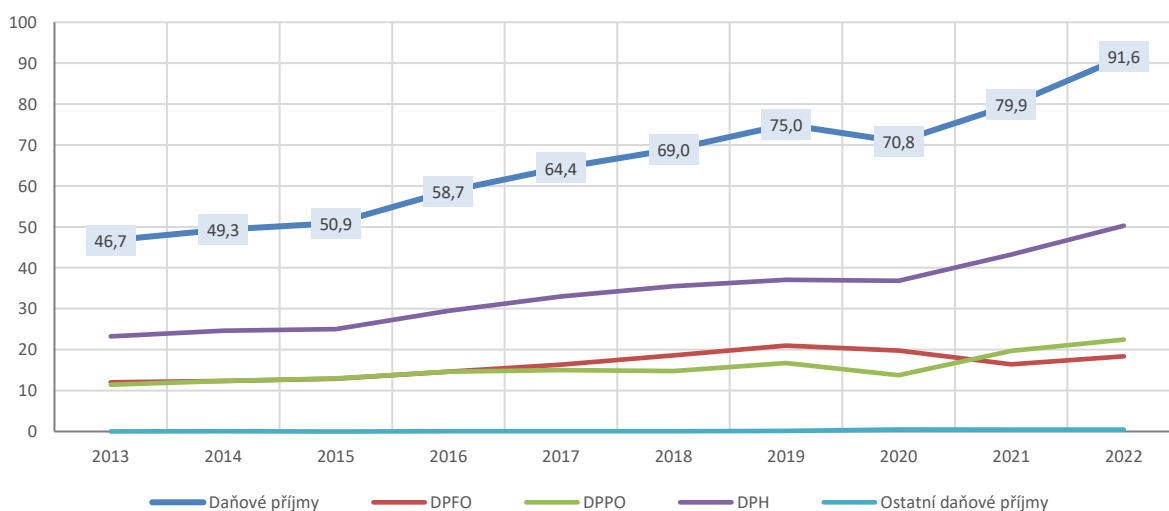


Vlastní příjmy krajů (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) dosáhly **102,3 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 13,8 mld. Kč**, tj. o 15,6 %. Vlastní příjmy krajů v roce 2022 poprvé přesáhly hodnotu 100 mld. Kč. Zároveň však od roku 2013 jejich podíl na celkových příjmech vykazuje klesající tendenci. Zatímco v roce 2013 činil tento podíl 36,8 %, v roce 2019 představoval 34,4 % a v roce 2022 pouze 32,6 %.

Daňové příjmy krajů se meziročně **zvýšily o 14,6 %, tj. o 11,7 mld. Kč** a **dosáhly 91,6 mld. Kč**. Proti vývoji jednotlivých daňových příjmů v loňském roce, kdy meziročně vzrostly pouze **daně z příjmu právnických osob** a **daň z přidané hodnoty**, došlo v roce 2022 k meziročnímu růstu u daní z příjmů fyzických osob (o 11,8 %, tj. o 1,9 mld. Kč více), u daní z příjmů právnických osob (o 13,8 %, tj. o 2,7 mld. Kč více), u daně z přidané hodnoty (o 16,2 %, respektive o 7 mld. Kč více) a u daní a poplatků z vybraných činností (o 1,5 %, tj. o 6,9 mil. Kč více).

K růstu celkových daňových příjmů přispěla především vysoká inflace, která se promítla jak do cen zboží a služeb, tak do inkasa daně z přidané hodnoty. Růstu daňových příjmů napomohlo výrazným způsobem také **navýšení podílu krajů na celostátním hrubém výnosu daní** dle zákona o rozpočtovém určení daní, a to z 8,92 % na **9,78 %**, které platí od začátku roku 2021.

Graf č. 11: Struktura daňových příjmů krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)



Nedaňové příjmy společně s kapitálovými představovaly **pouze nepatrnou část celkových příjmů** krajů (dohromady představovaly 3,4 % celkových příjmů), kdy tyto příjmy činily v součtu **10,7 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 2,2 mld. Kč**, tj. o 25 %.

Kraje v roce 2022 **přijaly transfery v celkové výši 211,1 mld. Kč** a meziročně jejich výše **vzrostla o 8,2 mld. Kč**, respektive o 4,1 %. Při porovnání meziročního růstu v roce 2021 a 2022, představoval meziroční růst

v roce 2022 pouze cca 40 % meziročního růstu dosaženého v roce 2021. Zásadní vliv na jejich vývoj měly **neinvestiční transfery**, které se meziročně **zvýšily o 10,3 mld. Kč**, tj. o 5,5 % a dosáhly 198,6 mld. Kč. Naproti tomu **investiční transfery** meziročně **klesly o 14,1 %**, respektive o 2 mld. Kč na 12,5 mld. Kč. Investiční transfery přijaté kraji zaznamenaly již druhým rokem v řadě meziroční pokles. V případě pravidelného snižování poskytnutých investičních transferů krajům může docházet k utlumování jejich investičních aktivit, čemuž lze předcházet plným využíváním svého investičního potenciálu z kladného provozního salda.

Růst neinvestičních transferů souvisí především s realizací záměrů vlády v oblasti regionálního školství. Neinvestiční transfery z rozpočtu kapitoly **MŠMT dosáhly 163,6 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 9,3 mld. Kč**, tj. o 6 %. Přičemž za zvýšením poskytnutých transferů stojí především přímé náklady na vzdělávání, které se meziročně zvýšily o 5,9 mld. Kč, tj. o 3,8 %. Dále lze zmínit transfery poskytnuté z rozpočtu kapitoly **VPS** poskytnuté v rámci kompenzačního příspěvku krajům na ubytování osob z Ukrajiny, které činily 2,3 mld. Kč.

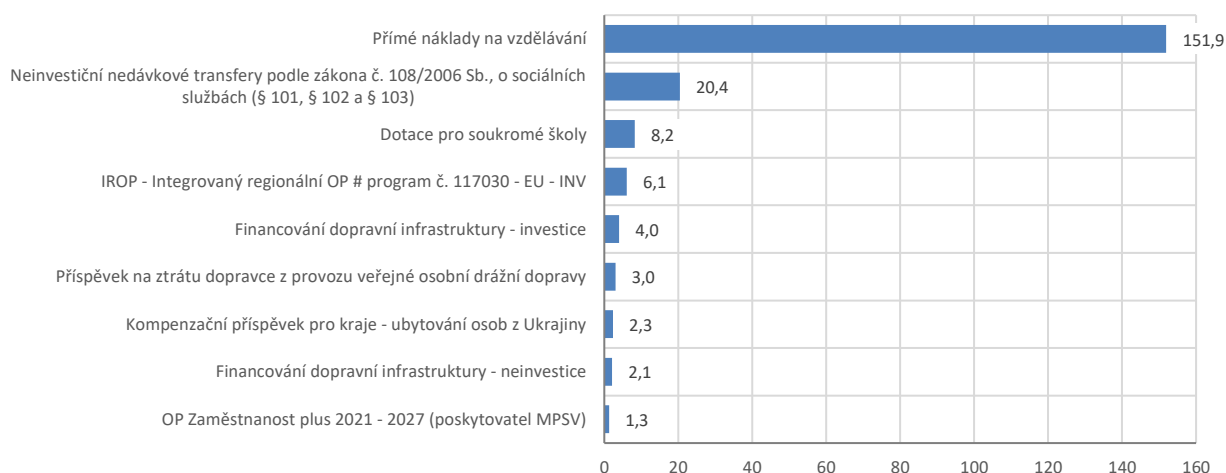
Na straně **investičních transferů** došlo **k poklesu** především u dotací poskytnutých z rozpočtu kapitoly **MŽP**, které **klesly o 35,5 %, tj. o 0,7 mld. Kč**. Jednalo se z naprosté většiny o peněžní prostředky poskytnuté z Operačního programu životní prostředí, které meziročně klesly o 76,5 %, respektive o 0,9 mld. Kč. Dále došlo k výraznému meziročnímu poklesu u peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu kapitoly **MMR**, které klesly o 16,4 %, tj. o 1,3 mld. Kč. Za poklesem stojí především pokles poskytnutých peněžních prostředků z Integrovaného regionálního operačního programu, které činily 6,4 mld. Kč a meziročně klesly o 1,3 mld. Kč, tj. o 17,1 %. Naopak k růstu došlo u transferů poskytnutých z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury určených na financování dopravní infrastruktury, které činily 4 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 5,2 %, respektive o 0,2 mld. Kč.

Tabulka č. 9: Přehled nejvýznamnějších transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých kraji ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů 2022 (mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční transfery	Investiční transfery	Půjčené peněžní prostředky
Úřad vlády České republiky	6,8	6,8	0,0	
Ministerstvo financí	0,5	0,5	0,0	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	22 443,7	22 232,1	211,6	
Ministerstvo vnitra	126,7	126,7	0,0	
Ministerstvo životního prostředí	1 322,1	107,0	1 215,2	
Ministerstvo pro místní rozvoj	6 641,8	183,3	6 458,5	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	190,1	58,7	131,4	
Ministerstvo dopravy	3 018,8	3 018,8	0,0	
Ministerstvo zemědělství	123,1	44,1	79,0	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	163 676,1	163 633,2	42,8	
Ministerstvo kultury	148,8	48,5	100,3	
Ministerstvo zdravotnictví	295,1	261,8	33,3	
Národní fond	143,2	29,8	113,3	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	1 743,7	1 743,7	0,0	
VPS - ostatní transfery	2 683,3	2 666,1	17,2	
Státní fond životního prostředí	9,2	6,7	2,5	
Státní fond dopravní infrastruktury	6 132,9	2 113,9	4 019,0	
Celkem	208 705,9	196 281,7	12 424,2	0

Vliv přímých nákladů na vzdělávání na celkových transferech přijatých kraji je tak dominantní, že výrazným způsobem zkrusluje nejen celkové přijaté transfery, ale také celkové příjmy většiny krajů. Tyto peněžní prostředky mají kraje povinnost pouze přeposlat na PO v oblasti školství a nemohou s nimi jinak nakládat.

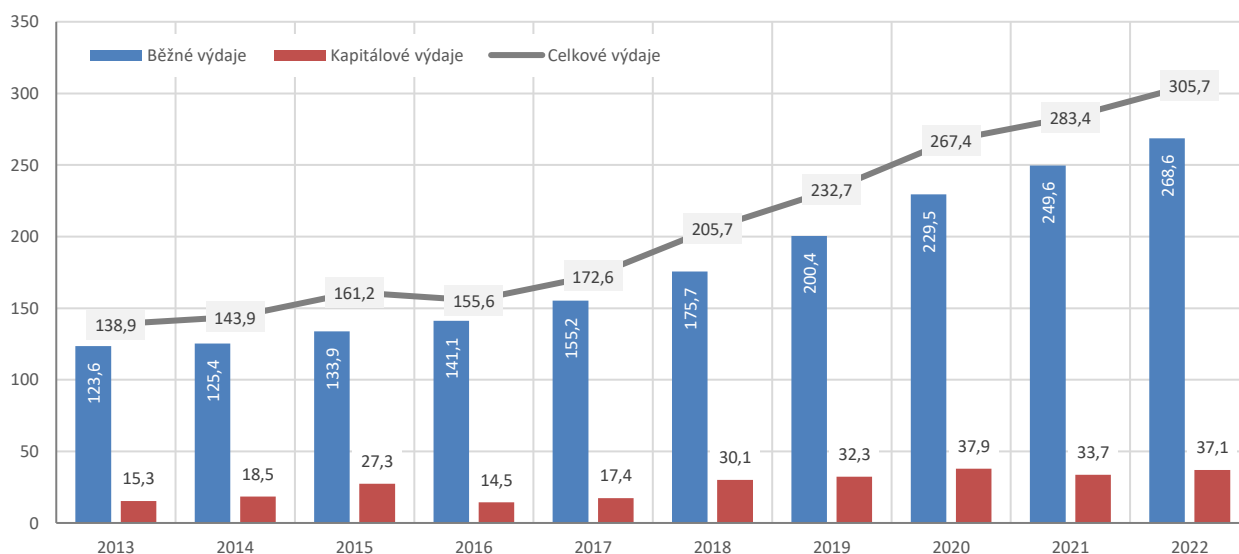
Graf č. 12: Nejvýznamnější transfery přijaté kraji v roce 2022 (mld. Kč)



2.2 Výdaje krajů

Vývoj celkových výdajů krajů navázal na každoroční soustavný meziroční růst od roku 2013, vyjma roku 2016. **Celkové výdaje v roce 2022 činily 305,7 mld. Kč** a zaznamenaly meziroční růst o **7,9 %**, tj. o 22,3 mld. Kč. Po jejich očištění o **přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy** činí celkové výdaje pouze **145,5 mld. Kč**. Jejich růst byl způsoben jak **růstem běžných výdajů**, které se **zvýšily o 7,6 %**, tj. o 19 mld. Kč a dosáhly 268,6 mld. Kč, tak i růstem **kapitálových výdajů**, u kterých došlo meziročně k **růstu o 9,9 %**, respektive o 3,4 mld. Kč na 37,1 mld. Kč.

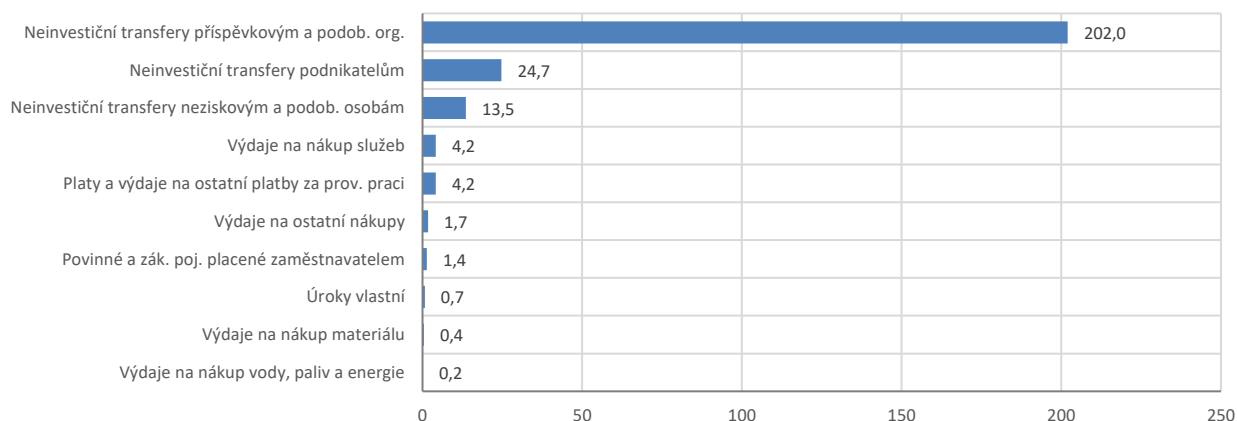
Graf č. 13: Struktura výdajů krajů v letech 2013-2022 (mld. Kč)



Vývoj **celkových výdajů krajů** je **závislý především na vývoji jejich běžných výdajů**, které v roce 2022 **představovaly 87,9 %** z celkových výdajů. **Největší část běžných výdajů tvořily neinvestiční transfery PO**, které v roce 2022 **činily 202,1 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 12,4 mld. Kč, tj. o 6,5 %. Přičemž největší část těchto transferů, 154,4 mld. Kč, byla určena **pro organizace působící v oblasti školství** (meziročně zůstaly na podobné úrovni), kdy většinu těchto peněžních prostředků kraje obdržely ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, které činily 151,9 mld. Kč. Dále lze zmínit peněžní prostředky určené pro organizace působící v **oblasti sociálních služeb** ve výši 5,7 mld. Kč (o 24,8 %, tj. o 1,9 mld. Kč méně) nebo **dopravy** ve výši 2,3 mld. Kč (o 5,8 %, respektive o 0,1 mld. Kč více).

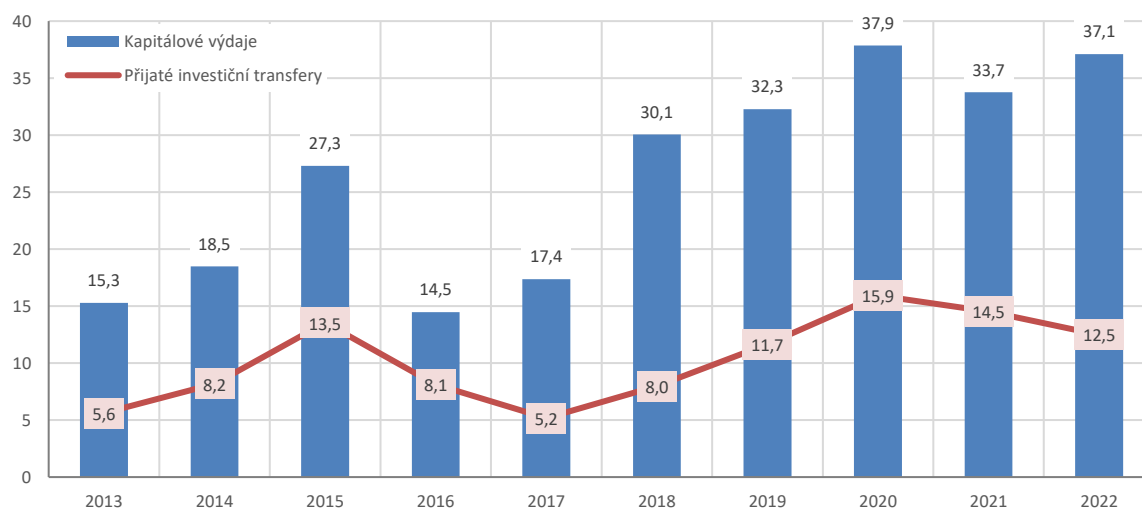
Mimo neinvestiční transfery PO činily největší část běžných výdajů peněžní prostředky vynaložené v souvislosti s neinvestičními transfery podnikatelům, neinvestiční transfery neziskovým a podobným osobám nebo výdaje na nákup služeb. **Celkové výdaje krajů v rámci neinvestičních transferů** sice činily **240,3 mld. Kč**, ale z jejich vlastního rozpočtu poskytly pouze **1,5 mld. Kč**.

Graf č. 14: Struktura běžných výdajů krajů v roce 2022 (mld. Kč)



Vývoj kapitálových výdajů krajů měl od roku 2013 proměnlivé tendence, které byly, s výjimkou let 2017 a 2022, vázané na vývoj přijatých investičních transferů. Při srovnání přijatých investičních transferů krajů s jejich kapitálovými výdaji je patrná jejich **silná závislost** uskutečněných **investičních aktivit na přijatých investičních transferech**, kdy poměr přijatých investičních transferů na kapitálových výdajích krajů činil v období let 2013–2022 v průměru 39,8 %. Kraje v rámci **investičních transferů** vydaly **18,3 mld. Kč**, ale výdaje **z vlastního rozpočtu činily 1,2 mld. Kč**.

Graf č. 15: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery kraji v letech 2013–2022 (mld. Kč)



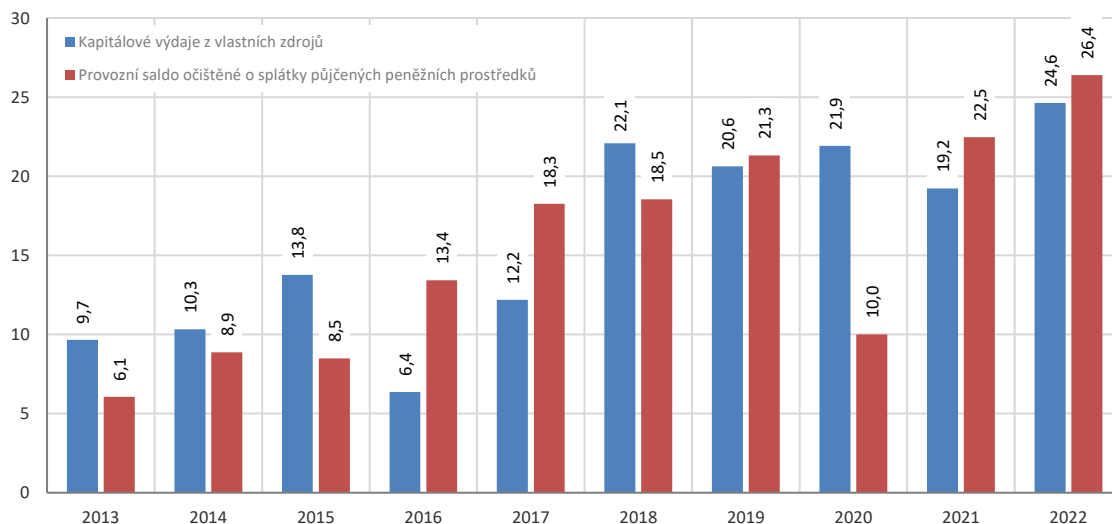
Při grafickém porovnání provozního salda⁴ očištěného o splátky půjčených peněžních prostředků a kapitálových výdajů z vlastních zdrojů⁵ je patrné, že v roce 2022 kraje plně nevyužily plně svůj investiční potenciál⁶. Nicméně je třeba zmínit, že ve sledovaném období, tj. mezi roky 2013–2022 kraje svůj investiční potenciál plně nevyužily v polovině období. Kraje **v letech 2013–2022 překročily investiční potenciál v součtu o 7 mld. Kč**.

⁴ Provozním saldem se rozumí disponibilní peněžní prostředky, které z běžných příjmů mohou být využity na investice, případně splácení dluhů atd. Provozní saldo = (daňové příjmy + nedaňové příjmy + neinvestiční transfery) – běžné výdaje.

⁵ Kapitálové výdaje z vlastních zdrojů = kapitálové výdaje – přijaté investiční transfery.

⁶ Rozdíl mezi provozním saldem očištěným o splátky půjčených peněžních prostředků a kapitálovými výdaji z vlastních zdrojů.

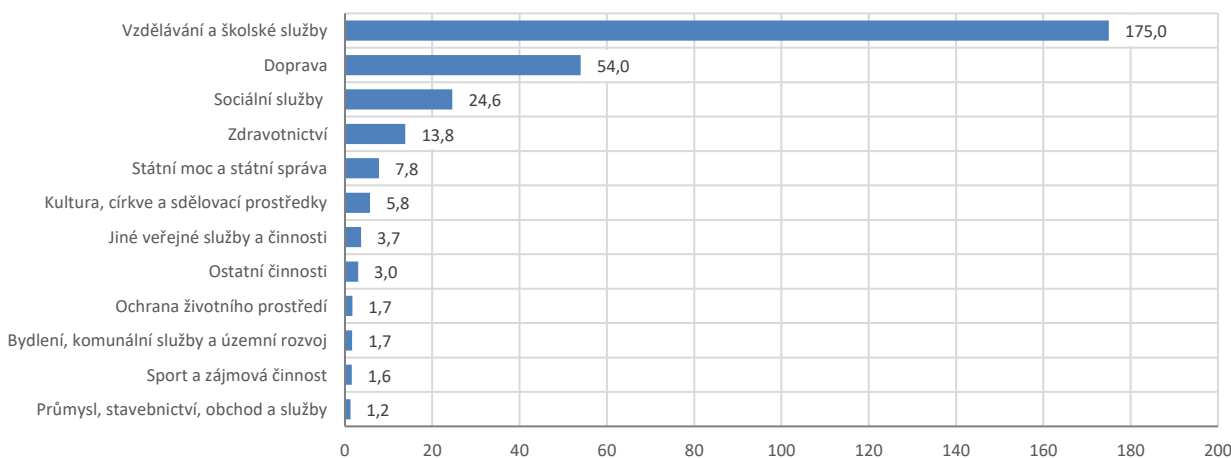
Graf č. 16: Využití investičního potenciálu krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)



Z **odvětvového pohledu** směřovaly výdaje krajů především do **oblasti školství**, kam vynaložily 175 mld. Kč, tj. o 6,2 %, respektive o 10,2 mld. Kč více. Je nezbytné poznamenat, že kraje v roce 2022 zároveň obdržely z rozpočtu kapitoly MŠMT transfery v celkové výši 163,7 mld. Kč, tedy naprostá většina jejich výdajů do oblasti školství byla uskutečněna z peněžních prostředků přijatých ze státního rozpočtu.

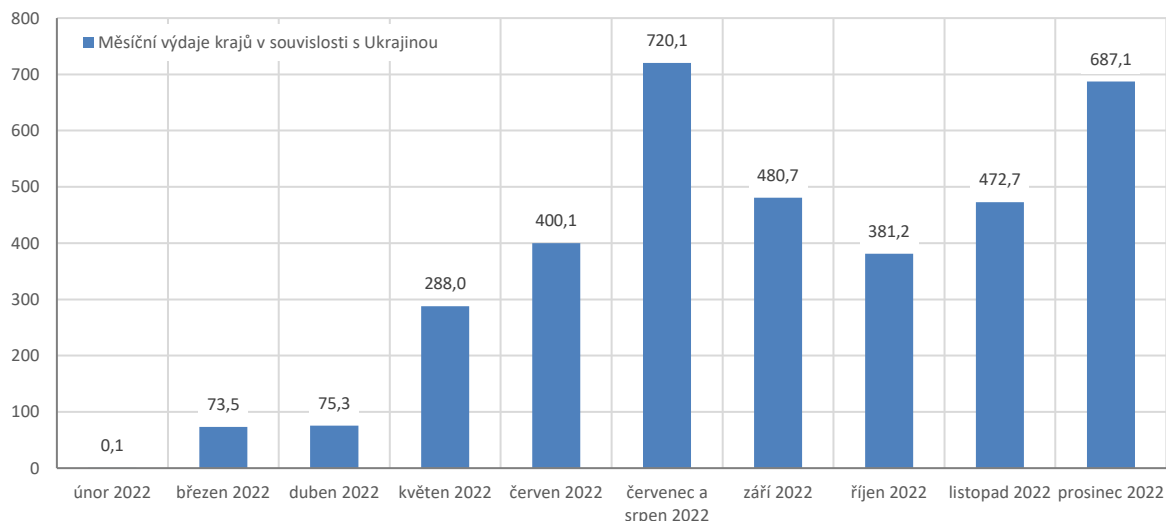
Dalšími výdajově významnými oblastmi byly pro kraje v roce 2022 **oblasti dopravy, sociálních služeb či zdravotnictví**.

Graf č. 17: Nejvýznamnější odvětvové výdaje krajů v roce 2022 (mld. Kč)



Z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině vynaložily kraje nemalé peněžní prostředky v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejím občanům. Kraje na tyto účely vynaložily celkem 3,6 mld. Kč, které však jsou a budou převážně financovány ze státního rozpočtu. Ke konci roku 2022 bylo krajům proplaceno ze státního rozpočtu celkem 2,5 mld. Kč a zároveň jim bylo dalších 0,6 mld. Kč proplaceno na základě žádostí zaslaných do 15. 12. 2022 na začátku roku 2023. **Největší část peněžních prostředků směřovala na výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu (1,8 mld. Kč) a na výdaje na nákup služeb (1,2 mld. Kč), což jsou výdaje související se zajištěním ubytování ukrajinských uprchlíků, a proto je většina těchto výdajů krajům dodatečně refundována ze státního rozpočtu.** Další nezanedbatelné peněžní prostředky směřovaly z rozpočtu krajů na neinvestiční transfery PO (0,2 mld. Kč) nebo na neinvestiční transfery rozpočtům územní úrovně (0,1 mld. Kč).

Graf č. 18: Měsíční výdaje krajů v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu v roce 2022 (mil. Kč)



3 Výsledky hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí

Hospodaření obcí skončilo v roce 2022 s **přebytkem ve výši 25,1 mld. Kč**, což představuje meziroční **pokles o 24,8 %**, respektive o 8,3 mld. Kč. Saldo rozpočtu v letech 2013–2022 vykazuje značné kolísání, kdy se pohybovalo v rozmezí od 8,6 mld. Kč (z roku 2014) do 40,5 mld. Kč (v roce 2016). **Bez hospodaření hl. m. Prahy**, které svými výsledky hospodaření výrazně ovlivňuje celkové výsledky hospodaření obcí, činily celkové konsolidované **příjmy obcí 322,5 mld. Kč, výdaje 312,9 mld. Kč a výsledek hospodaření skončil s přebytkem 9,6 mld. Kč. Přebytek rozpočtu meziročně klesl o 44,9 %**, tj. o 7,8 mld. Kč. Výsledek hospodaření obcí bez hl. m. Prahy tak opět prokázal svoji nestabilitu a opětovný výrazný meziroční výkyv.

Graf č. 19: Příjmy, výdaje a saldo obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)

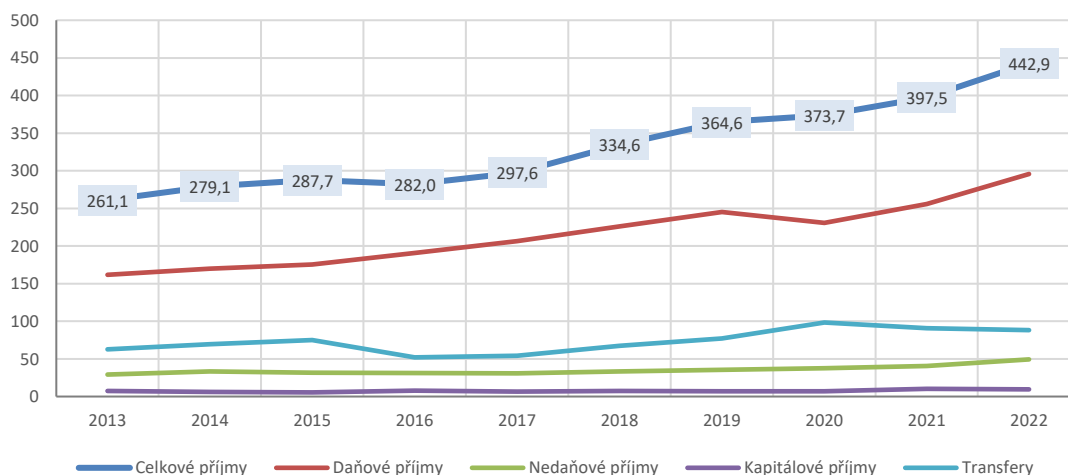


3.1 Příjmy obcí

Celkové příjmy obcí dosáhly **442,9 mld. Kč**, meziročně **vzrostly o 11,4 %, tj. o 45,4 mld. Kč**. V případě **očistění celkových příjmů o transfery určené na přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy** ve výši 22,6 mld. Kč, které přijalo hl. m. Praha, činí **celkové příjmy 420,3 mld. Kč**.

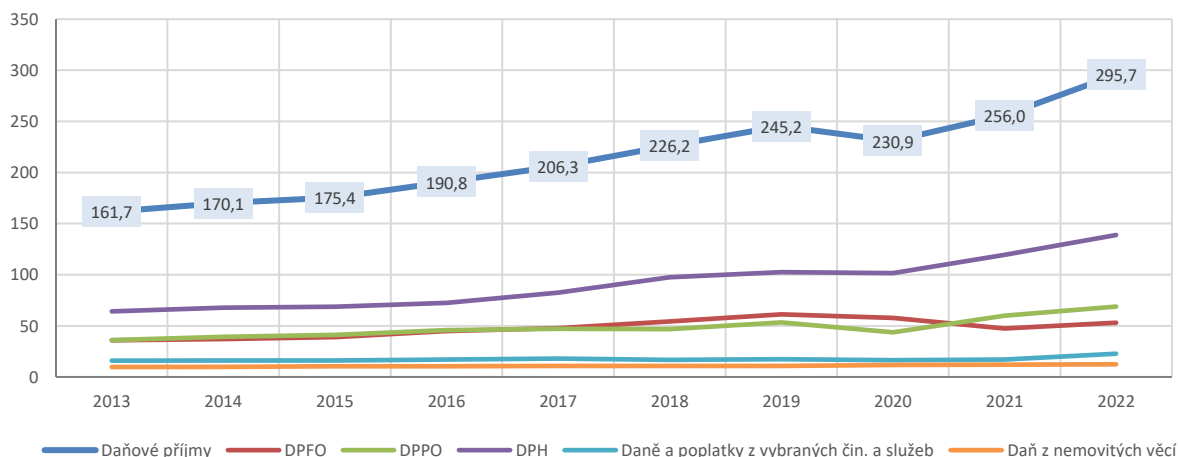
Výrazný meziroční růst byl zaznamenán především u **daňových příjmů**, které se **zvýšily o 39,7 mld. Kč**. Oproti tomu u **transferů** došlo v roce 2022 k meziročnímu poklesu o 2,8 %, tj. o 2,6 mld. Kč na 88,1 mld. Kč. **Nedaňové příjmy** vykázaly **růst o 21,7 %**, tj. o 8,8 mld. Kč na 49,3 mld. Kč a u **minoritních kapitálových příjmů** došlo k poklesu **o 4,9 %**, tj. o 0,5 mld. Kč na **9,7 mld. Kč**.

Graf č. 20: Struktura příjmů obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)



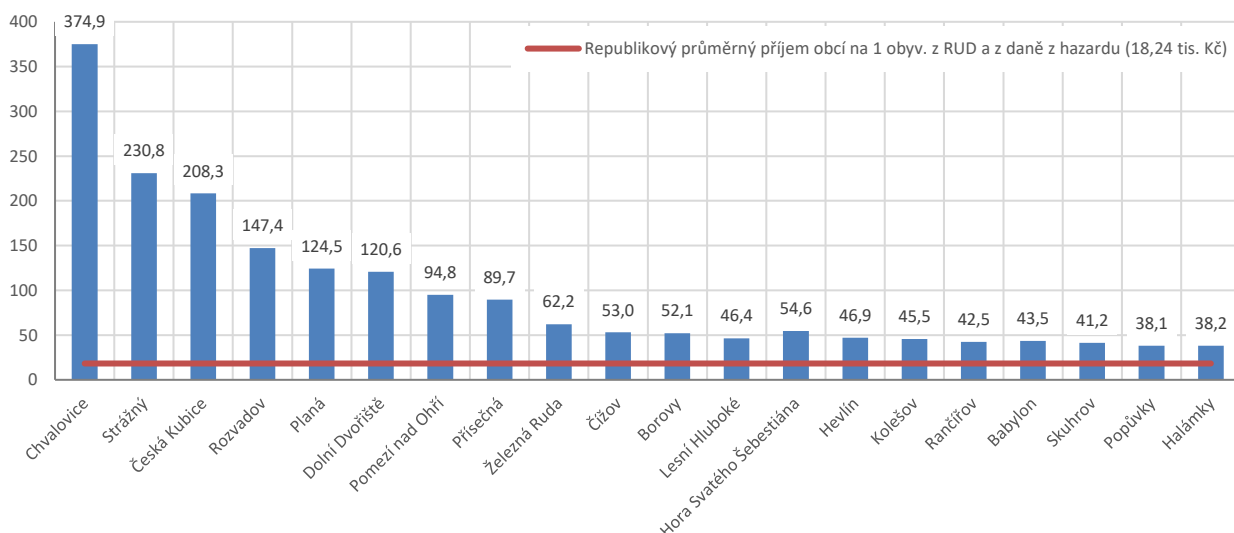
Daňové příjmy obcí navázaly i v roce 2022 na meziroční růstovou tendenci, kterou měly, s výjimkou roku 2020, kdy došlo k poklesu inkasa daňových příjmů především v důsledku pandemie COVID-19, v celém sledovaném období a dosáhly **285,7 mld. Kč** (o 15,5 %, tj. o 39,7 mld. Kč více). Na růstu se podílelo především **navýšení podílu obcí na celostátním hrubém výnosu daní** dle zákona o rozpočtovém určení daní, a to z 23,58 % **na 25,84 %** v roce 2021, a také oživení ekonomiky po letech omezených přítomností onemocnění COVID-19. Nejvýznamnější růst **daně z přidané hodnoty**, u které došlo k **růstu o 16,2 %**, tj. o 19,4 mld. Kč na 138,8 mld. Kč a u **daní z příjmů právnických osob**, jejichž **inkaso se zvýšilo o 14,6 %**, tj. o 8,8 mld. Kč na 68,8 mld. Kč. Inkaso **daní z příjmů fyzických osob** vykázalo také **růst**, a to **o 11,4 %**, tj. o 5,4 mld. Kč na 52,9 mld. Kč, přičemž se stále nedostalo na úroveň z let 2018 (54,2 mld. Kč), 2019 (61,3 mld. Kč) a 2020 (57,8 mld. Kč), a to z důvodu **zrušení institutu superhrubé mzdy**. **Daně a poplatky z vybraných činností a služeb** vykázaly také výrazný **růst**, a to **o 32,5 %** na celkových 22,7 mld. Kč. U inkasa **daně z nemovitých věcí** došlo k **růstu o 4 %** na 12,4 mld. Kč.

Graf č. 21: Struktura daňových příjmů obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)



V části daňových příjmů stojí za zmínku příjem vybraných obcí z daní z hazardních her, který sice z celkového pohledu na příjem obcí zastává naprosto minimální podíl, nicméně u vybraných obcí tvoří značnou část jejich příjmů. V některých případech dokonce několikanásobně překračuje republikový průměr. Jak je patrné z následujícího grafu, tak nejvyšší příjem z rozpočtového určení daní a z daní z hazardních her má na 1 obyvatele obec Chvalovice, která se svým příjmem ve výši 374,9 tis. Kč překračuje republikový průměr 20,6 krát. Dále je možné zmínit obce Strážný (12,7 krát), Česká Kubice (11,4 krát) nebo Rozvadov (8,1 krát).

Graf č. 22: Příjem vybraných obcí z rozpočtového určení daní a z daní z hazardních her na 1 obyv. v roce 2022 (tis. Kč)



Zdrojem **nedaňových příjmů** obcí byly především příjmy z pronájmu nebo pachtu majetku, které dosáhly výše 15,3 mld. Kč (meziročně o 9,5 %, tj. o 1,3 mld. Kč více) a příjmy z vlastní činnosti ve výši 14,4 mld. Kč (meziroční růst o 16,9 %, tj. o 2,1 mld. Kč). Nicméně i s **kapitálovými** příjmy tvořily dohromady **minoritní část** v podobě přibližně 1/8 z celkových příjmů obcí.

Obce v roce 2022 přijaly **transfery v celkové výši 88,1 mld. Kč** a meziročně došlo k jejich **poklesu o 2,8 %**, tj. o 2,6 mld. Kč. V časovém období 2013–2022 došlo k meziročnímu poklesu celkových přijatých transferů pouze třikrát, a to v letech 2016, 2021 a 2022. Pokles celkových přijatých transferů obcí byl způsoben jak **poklesem neinvestičních transferů**, které činily **63,4 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 2,7 %**, tj. o 1,7 mld. Kč, tak i poklesem **investičních transferů**, které **dosáhly 24,7 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 3,2 %**, tj. o 0,8 mld. Kč.

Největší část neinvestičních transferů přijaly obce z rozpočtu kapitoly MŠMT, které činily **25,7 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 7,3 %**, tj. o 2 mld. Kč. Nicméně je třeba uvést, že naprostou **většinu těchto peněžních prostředků přijalo** hl. m. Praha v rámci **přímých nákladů na vzdělávání ve výši 19,4 mld. Kč**. Dále lze zmínit prostředky přijaté z **rozpočtu kapitoly MPSV** ve výši **5,2 mld. Kč**, které meziročně **klesly o 25,1 %**, respektive o 1,8 mld. Kč. Pokles přijatých peněžních prostředků byl zaznamenán především u dotací určených na řešení naléhavých potřeb při zabezpečení provozu sociálních služeb zřízených a provozovaných obcemi (o 98,7 %, respektive o 1,5 mld. Kč méně). Většina peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu kapitoly MPSV byla určena na neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (§ 101, § 102 a § 103) ve výši 1,8 mld. Kč (o 6,3 %, tj. o 0,1 mld. Kč více) a na transfery na výkon činnosti obce s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí ve výši 1,6 mld. Kč (o 4,5 %, tj. o 0,1 mld. Kč méně). Naopak k **nejvýraznějšímu poklesu** došlo u transferů poskytnutých z **rozpočtu kapitoly VPS**, které činily **1,8 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 51,4 %**, tj. o 1,9 mld. Kč. Přičemž se **na poklesu nejvíce podílel příspěvek obcím ke zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu**, který se meziročně snížil o **71 %**, tj. o **2,3 mld. Kč**.

Z pohledu **investičních transferů** přijaly obce **nejvíce peněžních prostředků z rozpočtu kapitoly MMR** ve výši **8,4 mld. Kč**, což představovalo meziroční pokles o 8,4 %, tj. o 0,8 mld. Kč. Největší část těchto peněžních prostředků ve výši 4,6 mld. Kč (meziročně o 24,5 %, tj. o 1,5 mld. Kč méně) byla obcemi přijata v rámci Integrovaného regionálního operačního programu. Dále lze zmínit peněžní prostředky ve výši 2,5 mld. Kč poskytnuté v rámci programu Podpora rozvoje regionů 2019+ (meziročně o 18,9 %, tj. o 0,4 mld. Kč více). Z rozpočtu **Státního fondu životního prostředí obce** přijaly transfery ve výši **3,5 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 56,6 %, tj. o 1,3 mld. Kč. Dále obdržely **3 mld. Kč** (meziroční růst o 34,9 %, tj. o 0,8 mld. Kč) z rozpočtu **Státního fondu dopravní infrastruktury**. Z rozpočtu kapitoly MŽP obce přijaly **1,8 mld. Kč** v rámci Operačního programu životní prostředí 2014–2020 (meziročně o 46,3 %, tj. o 1,5 mld. Kč méně).

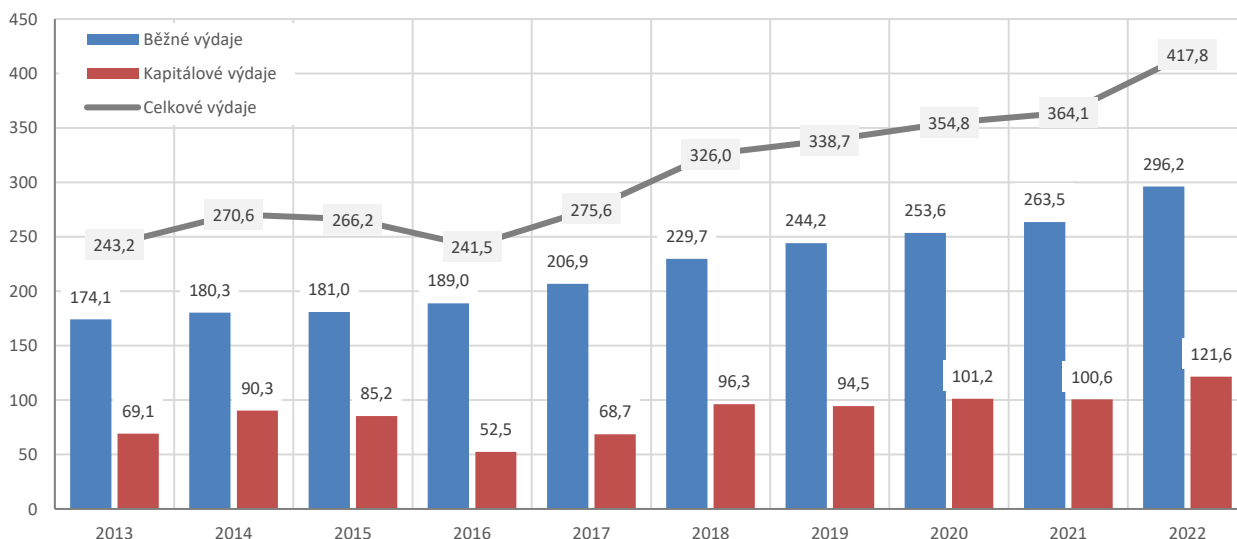
Tabulka č. 10: Přehled nejvýznamnějších transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých obcemi ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů v roce 2022 (mld. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční transfery	Investiční transfery	Půjčené peněžní prostředky
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR	0,0	0,0	0,0	0,0
Úřad vlády České republiky	12,4	12,4	0,0	0,0
Ministerstvo obrany	13,6	5,1	8,6	0,0
Ministerstvo financí	4,6	4,6	0,0	0,0
Ministerstvo práce a sociálních věcí	5 518,3	5 224,6	293,7	0,0
Ministerstvo vnitra	665,3	319,1	346,2	0,0
Ministerstvo životního prostředí	2 536,2	785,6	1 750,5	0,0
Ministerstvo pro místní rozvoj	10 191,8	1 788,2	8 403,5	0,0
Ministerstvo průmyslu a obchodu	393,5	39,1	354,5	0,0
Ministerstvo dopravy	283,1	283,1	0,0	0,0
Ministerstvo zemědělství	2 436,7	703,0	1 733,6	0,0
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	25 952,4	25 680,1	272,3	0,0
Ministerstvo kultury	516,9	507,8	9,1	0,0
Ministerstvo zdravotnictví	136,9	87,0	49,9	0,0
Národní fond	118,8	44,2	74,6	0,0
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	11 479,6	11 479,6		
VPS - ostatní transfery	1 867,6	1 805,0	62,6	0,0
Státní zemědělský intervenční fond	442,3	70,2	372,1	0,0
Státní fond životního prostředí	3 717,2	206,2	3 447,7	63,3
Státní fond dopravní infrastruktury	3 181,0	150,9	3 030,0	0,0
Státní fond podpory investic	356,5	6,4	201,8	148,4
Státní fond kultury	0,5	0,5	0,0	0,0
Státní fond kinematografie	2,7	0,0	2,7	0,0
Technologická agentura České republiky	3,0	3,0	0,0	0,0
Národní sportovní agentura	654,4	0,0	654,4	0,0
Celkem	70 485,3	49 205,9	21 067,7	211,7

3.2 Výdaje obcí

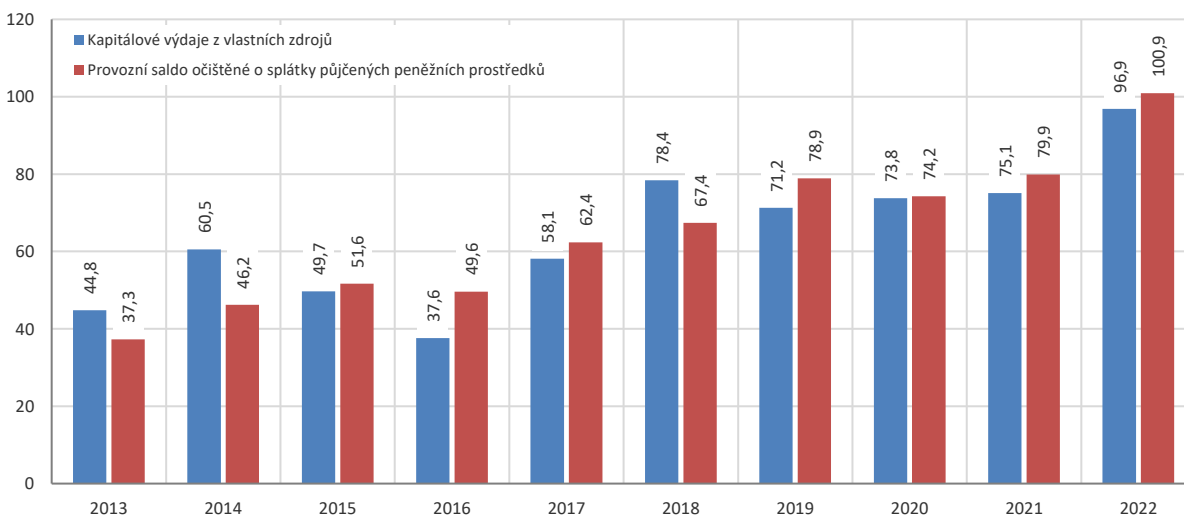
Od roku 2013 dochází u obcí ke každoročnímu zvyšování **celkových výdajů**, které v roce 2022 činily **417,8 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily** o 14,8 %, tj. o 53,7 mld. Kč. Po **očistění celkových výdajů** obcí o **přímé náklady na vzdělávání** a **dotace pro soukromé školy** činí jejich výše **395,2 mld. Kč**. Na tomto meziročním zvýšení se podílel jak **růst běžných výdajů**, které se **zvýšily o 12,4 %**, respektive o 32,7 mld. Kč **na 296,2 mld. Kč**, tak i **kapitálových výdajů**, které vykázaly meziroční **růst o 20,9 %**, respektive o 21 mld. Kč na 121,6 mld. Kč.

Graf č. 23: Struktura výdajů obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)



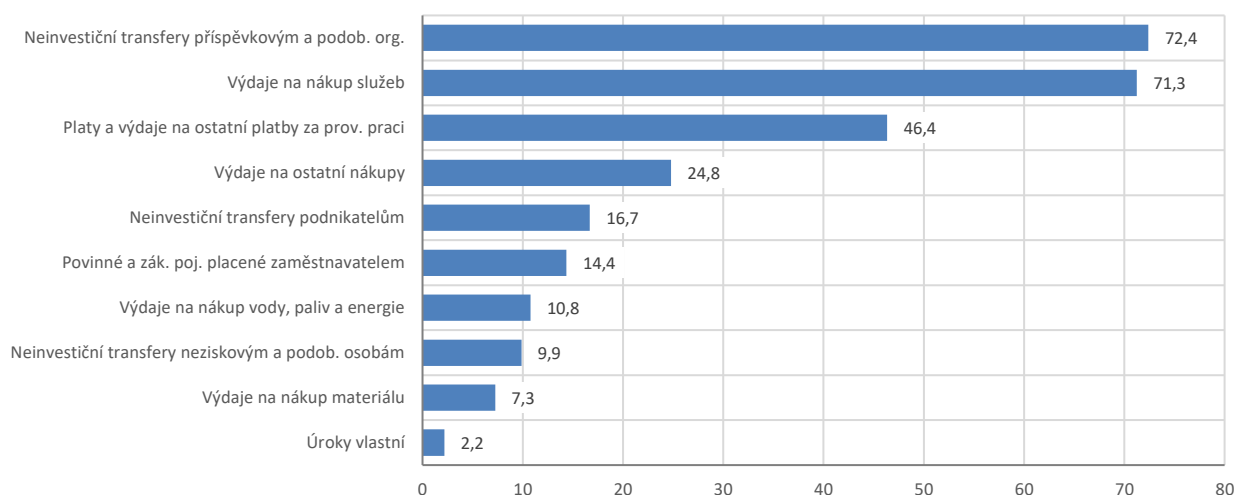
Obce v posledních čtyřech letech svůj investiční potenciál plně nevyužily, jak je patrné z níže uvedeného grafu. Od roku 2015 ho dokonce využily pouze jednou, a to v roce 2018, kdy investovaly více, než kolik představoval jejich investiční potenciál. Na celkovém nevyužitém potenciálu obcí se výrazně podílí hl. m. Praha, která od roku 2013 nevyužila svůj investiční potenciál ani jednou. Bez hl. m. Prahy obce v roce 2022 investovaly více, než kolik činil jejich investiční potenciál. Nevyužívání investičního potenciálu může znamenat ohrožení rozvoje obcí a zároveň v době vysoké inflace dochází k znehodnocování peněžních prostředků držených na bankovních účtech, které by bylo možné efektivněji využít. Nevyužívání investičního potenciálu může být ve znamení přípravy na plánované finančně náročné investiční akce, které je však z dlouhodobého hlediska efektivnější financovat se zapojením cizích zdrojů, než si na ně dlouhodobě spořit.

Graf č. 24: Využití investičního potenciálu obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)



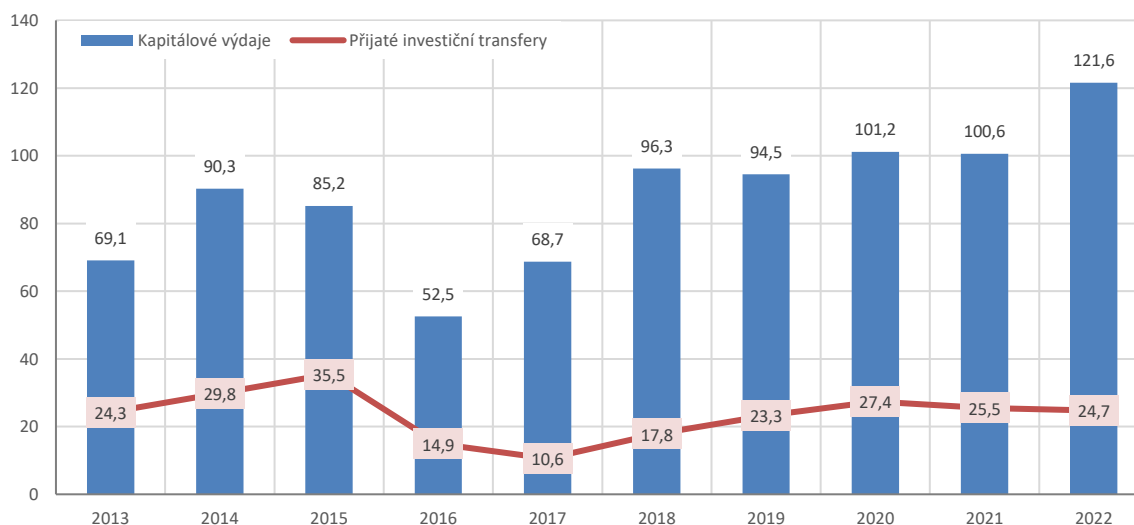
Z detailnějšího pohledu na **běžné výdaje** obcí, které **představují 70,1 % celkových výdajů**, vyplývá, že většina peněžních prostředků obcí směřovala do **neinvestičních transferů PO** ve výši 72,4 mld. Kč. Jednalo se především o organizace z oblasti školství (41,7 mld. Kč), sociálních služeb (10,3 mld. Kč) a kultury (9 mld. Kč). Dále významnou část z běžných výdajů tvořily výdaje na **nákup služeb** ve výši 71,3 mld. Kč, kdy největší část peněžních prostředků směřovala na dopravní obslužnost veřejnými službami ve výši 19,5 mld. Kč, **platby a ostatní platby za provedenou práci**, které společně s povinným pojistným placeným zaměstnavatelem činily 60,7 mld. Kč, nebo výdaje na **ostatní nákupy** v hodnotě 24,8 mld. Kč.

Graf č. 25: Struktura běžných výdajů obcí v roce 2022 (mld. Kč)



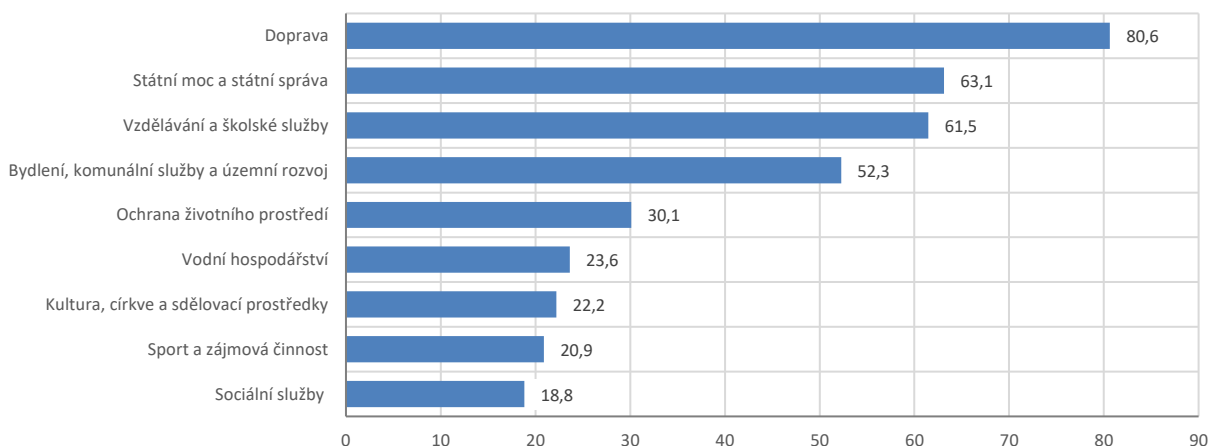
Vývoj kapitálových výdajů obcí od roku 2013 značně kolísá, kdy je zároveň z přiloženého grafu zřejmé, že kapitálové výdaje obcí příliš nekorelují s vývojem přijatých investičních transferů. Nízká závislost investičních výdajů obcí na přijatých investičních transferech vyplývá také z výrazně nižšího poměru investičních přijatých transferů na kapitálových výdajích obcí, než je tomu např. u krajů. U obcí se poměr pohyboval v letech 2013-2022 v rozmezí od 15,4 % (v roce 2017) do 41,6 % (v roce 2015).

Graf č. 26: Kapitálové výdaje a investiční transfery přijaté obcemi v letech 2013–2022 (mld. Kč)



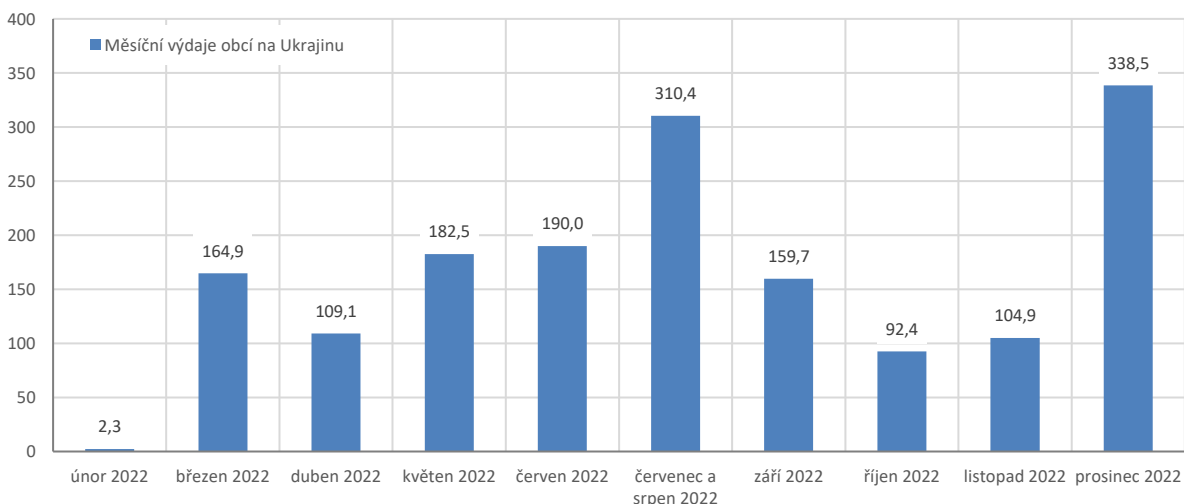
V případě odvětvových výdajů obcí směřovala většina peněžních prostředků do oblasti dopravy (80,6 mld. Kč, tj. o 23,9 %, respektive o 15,6 mld. Kč více), kde byla největší část peněžních prostředků určena na dopravní obslužnost (30,7 mld. Kč) nebo výdaje na silnice (28,8 mld. Kč). Výdaje určené na státní moc (63,1 mld. Kč, tj. o 8,4 % více) směřovaly především na činnost místní správy (54,3 mld. Kč). Dále lze zmínit odvětvové výdaje na vzdělávání (61,5 mld. Kč, tj. o 6,8 % více) či bydlení (52,3 mld. Kč, tj. o 16,3 %, respektive o 7,3 mld. Kč více).

Graf č. 27: Nejvýznamnější odvětvové výdaje obcí v roce 2022 (mld. Kč)



Válečný konflikt na Ukrajině se promítl také do hospodaření obcí, které se podílely především na **pomoci ukrajinským uprchlíkům na území České republiky**. Obce tak za rok 2022 vynaložily peněžní prostředky v celkové výši 1,7 mld. Kč. Výši celkových výdajů obcí významně ovlivnily **výdaje realizované z rozpočtu hl. m. Prahy**, které za rok 2022 činily **0,9 mld. Kč**, což **představuje 52,2 % celkových výdajů**. Jednalo se především o **výdaje na ubytování ukrajinských uprchlíků** (0,6 mld. Kč) a dále na neinvestiční transfery zřízeným PO (0,1 mld. Kč) nebo na neinvestiční transfery spolkům (0,1 mld. Kč). K výdajům obcí souvisejících s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu je nezbytné zmínit, že většina výdajů souvisejících s ubytováním je obcím proplácena ze státního rozpočtu obdobně, jako tomu je u výdajů krajů. V roce 2022 byly obcím proplaceny výdaje v souvislosti s pomocí ukrajinským uprchlíkům v celkové výši 0,3 mld. Kč, kdy další peněžní prostředky budou obcím zasílány během roku 2023. Bez hl. m. Prahy bylo obcím proplaceno do 31. 12. 2022 celkem 0,1 mld. Kč.

Graf č. 28: Měsíční výdaje obcí v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu v roce 2022 (mil. Kč)



3.3 Hospodaření hlavního města Prahy

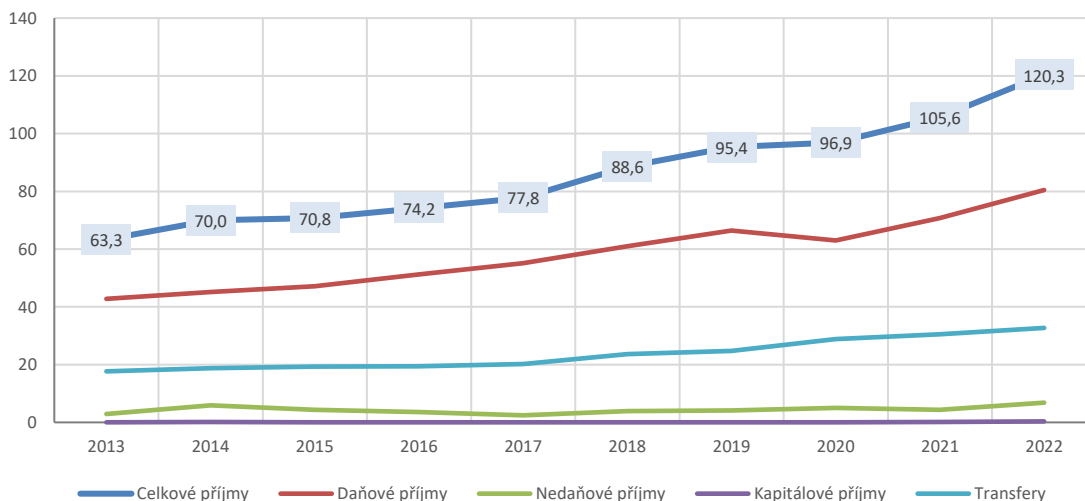
Rozpočtové hospodaření hl. m. Prahy je v rámci výkaznictví sledováno jako rozpočet obce, a proto je zahrnuto do výše uvedených souhrnných výsledků hospodaření obecních rozpočtů. Postavení hl. m. Prahy v rámci územních rozpočtů je však specifické, a to jak z hlediska systému veřejné správy (hlavní město vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak i státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje), tak současně i z hlediska objemu peněžních prostředků, které procházejí jeho rozpočtem. **Příjmy hl. m. Prahy představují zhruba čtvrtinu celkových příjmů obecních rozpočtů** (v roce 2022 to bylo 27,2 %). V následující části jsou proto výsledky hospodaření hl. m. Prahy uvedeny samostatně.

3.3.1 Příjmy hl. m. Prahy

Celkové příjmy hl. m. Prahy zaznamenaly v celém období let 2013–2022 pravidelné meziroční nárůsty. V roce 2022 došlo k růstu o 13,9 %, tj. o 14,7 mld. Kč na **120,3 mld. Kč**. Po **očistění o přímé náklady na vzdělávání** a dotace pro soukromé školy však jejich výše činí **97,8 mld. Kč**.

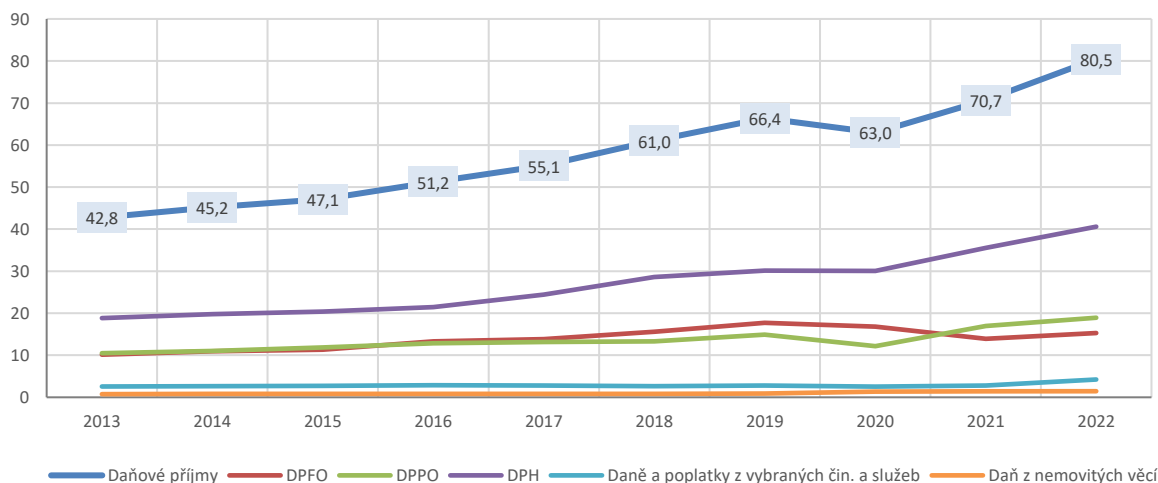
V roce 2022 došlo u inkasa **daňových příjmů** hl. m. Prahy k meziročnímu **růstu o 13,8 %**, tj. o 9,8 mld. Kč na 80,5 mld. Kč, u **transferů o 7,4 %**, tj. o 2,3 mld. Kč na 32,7 mld. Kč, u **nedaňových příjmů o 57 %**, respektive o 2,5 mld. Kč, a **kapitálových příjmů o 203,8 %** na **0,2 mld. Kč**. Nedaňové a kapitálové příjmy však i v součtu v roce 2022 představovaly pouze 16,8 % z celkových příjmů hl. m. Prahy. Mezi roky 2013–2022 tento podíl značně kolísal, přičemž nejnižší byl v roce 2014 (11,5 %) a naopak nejvyšší v roce 2017 (31,2 %).

Graf č. 29: Struktura příjmů hl. m. Prahy v letech 2013–2022 (mld. Kč)



V případě struktury **daňových příjmů města**, které tvoří **66,9 % celkových příjmů**, představuje nejvýznamnější část **inkaso daně z přidané hodnoty**, které dosáhlo **40,6 mld. Kč** (meziročně o 14,2 %, tj. o 5 mld. Kč více), dále následuje inkaso **daní z příjmů právnických osob** ve výši **18,9 mld. Kč** (meziroční růst o 11,4 %, tj. o 1,9 mld. Kč) a inkaso **daní z příjmů fyzických osob** ve výši **15,3 mld. Kč** (meziročně o 9,7 %, tj. o 1,4 mld. Kč více). Výše inkasa daní z příjmů fyzických osob však stále nedosahuje hodnot mezi roky 2018–2020, kdy jeho pokles byl způsoben především **zrušením institutu superhrubé mzdy** a také **výplatou kompenzačního bonusu podnikatelům z roku 2021**. Daně a poplatky z vybraných činností a služeb a daň z nemovitých věcí tvoří pouze zlomkovou část daňových příjmů, které v součtu činí 5,7 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 1,4 mld. Kč, respektive o 33,9 %.

Graf č. 30: Struktura daňových příjmů hl. m. Prahy v letech 2013–2022 (mld. Kč)



Výše **nedaňových a kapitálových příjmů** představuje pro hl. m. Prahu, i přes meziroční zvýšení o 60,7 %, tj. o 2,7 mld. Kč, **minoritní část příjmů** v souhrnné výši **7,2 mld. Kč**. U nedaňových příjmů lze zmínit jako nejvýznamnější příjmy z finančního majetku ve výši 4,6 mld. Kč (meziročně o 179,9 %, tj. o 2,9 mld. Kč více).

V případě transferů přijatých městem došlo v roce 2022 k růstu o 2,3 mld. Kč, tj. o 7,4 % na 32,7 mld. Kč. **Nárůst přijatých transferů** byl vykázan jak u **neinvestičních transferů**, které činily **31,4 mld. Kč** (meziročně o 6,1 %, tj. o 1,8 mld. Kč více), tak i v **části investičních transferů**, které se meziročně zvýšily o 0,5 mld. Kč, tj. o 53,5 % na **1,3 mld. Kč**.

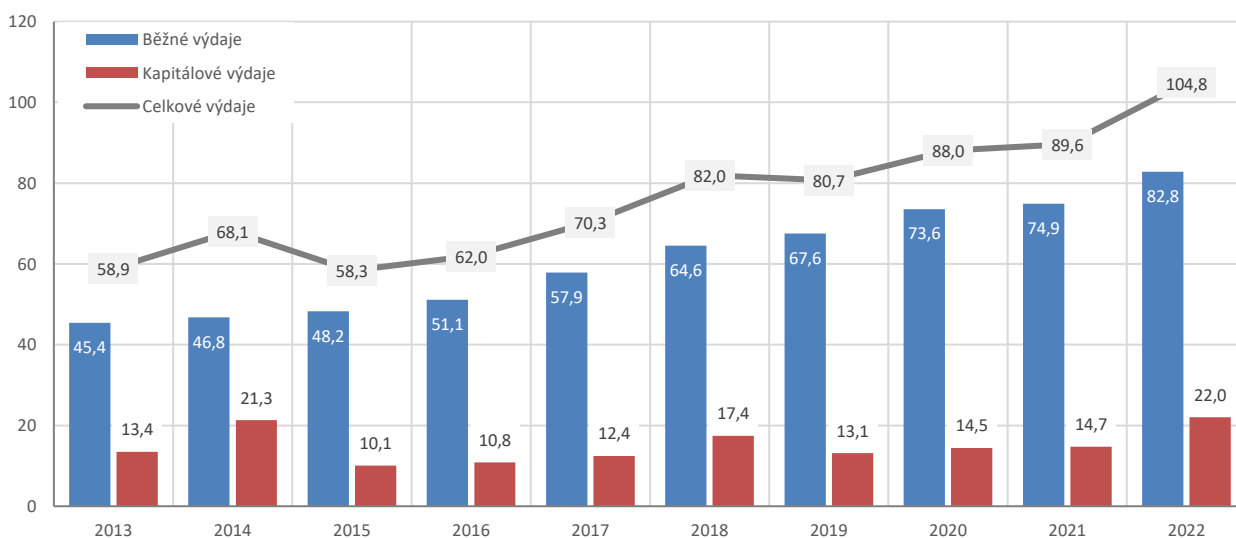
U **neinvestičních přijatých transferů** se jednalo především o **peněžní prostředky z rozpočtu kapitoly MŠMT** ve výši **23,3 mld. Kč** (meziroční růst o 7,5 %, tj. o 1,6 mld. Kč), které z naprosté většiny tvořily přímé náklady na vzdělávání ve výši 19,4 mld. Kč (meziročně o 4,5 %, tj. o 0,8 mld. Kč více). Dále je možné zmínit peněžní prostředky poskytnuté z rozpočtu kapitoly **MPSV** ve výši **2,2 mld. Kč** (meziročně o 9,1 %, tj. o 0,2 mld. Kč méně).

Investiční transfery přijalo hl. m. Praha především z rozpočtu **kapitoly MMR** ve výši **0,7 mld. Kč** (o 87,6 %, tj. o 0,3 mld. Kč více) a z rozpočtu **Státního fondu dopravní infrastruktury** ve výši **0,5 mld. Kč** (o 27,7 %, tj. o 0,1 mld. Kč více).

3.3.2 Výdaje hl. m. Prahy

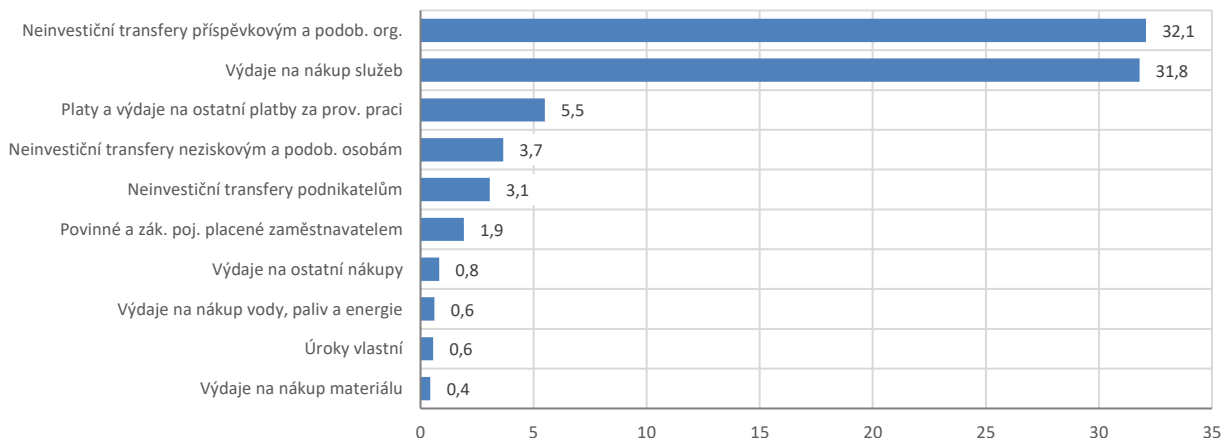
Celkové výdaje hl. m. Prahy se meziročně **zvýšily o 16,9 %**, tj. o 15,2 mld. Kč na **104,8 mld. Kč**. Na tomto zvýšení se podílely jak **běžné výdaje**, které se meziročně **zvýšily o 10,5 %**, tj. o 7,9 mld. Kč na **82,8 mld. Kč**, tak i **kapitálové výdaje**, jejichž zvýšení bylo o 49,6 %, tj. o 7,3 mld. Kč na **22 mld. Kč**.

Graf č. 31: Struktura výdajů hl. m. Prahy v letech 2013–2022 (mld. Kč)



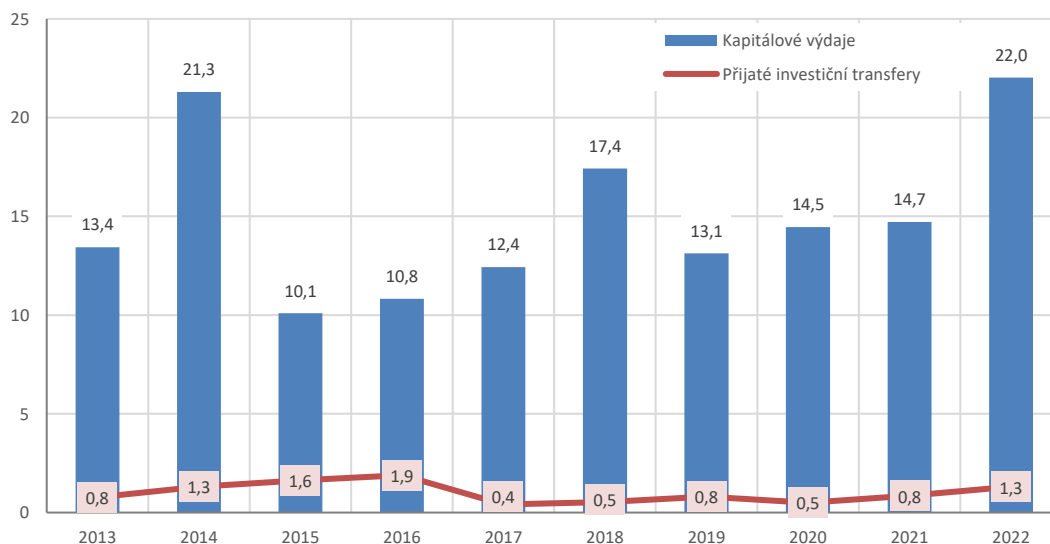
Struktura **běžných výdajů** hl. m. Prahy, které **představují 79 %** z celkových výdajů, je ovlivněna především **neinvestičními transfery PO**, které činily **32,1 mld. Kč** (meziroční růst o 5,9 %, tj. o 1,8 mld. Kč). Jednalo se hlavně o organizace působící v oblasti školství, kam směřovalo 76,2 % zmíněných peněžních prostředků. Následně výrazný podíl peněžních prostředků se týkal neinvestičních transferů PO v oblasti sociálních služeb, které obdržely 9,8 % zmíněných transferů. Dále byly běžné výdaje vynakládány na nákup služeb ve výši 31,8 mld. Kč (meziročně o 201,8 %, tj. o 21,3 mld. Kč více). Výrazný meziroční nárůst výdajů na nákup služeb **je způsoben především výdaji v souvislosti s pomocí Ukrajiny a jejímu obyvatelstvu**, respektive platbám za jejich ubytování na území České republiky. Značná část těchto výdajů byla a v roce 2023 bude proplacena ze státního rozpočtu.

Graf č. 32: Struktura běžných výdajů hl. m. Prahy v roce 2022 (mld. Kč)



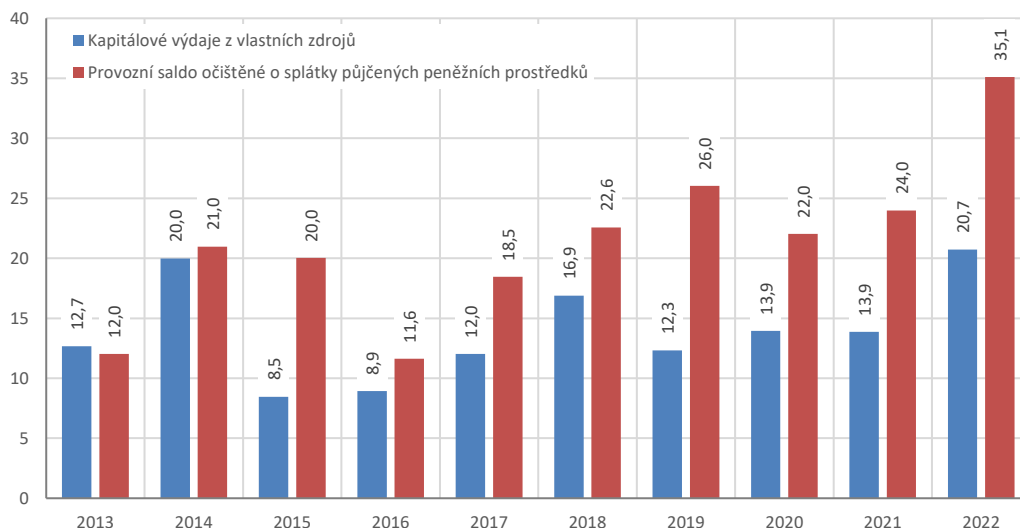
V případě kapitálových výdajů hl. m. Praha **není téměř vůbec závislá na přijatých investičních transferech**, neboť jejich **podíl na kapitálových výdajích** je od roku 2017 **minimální**, což značí schopnost města financovat své investice ze svých zdrojů, které však hl. m. Praha v dostatečné míře nerealizuje.

Graf č. 33: Kapitálové výdaje a investiční přijaté transfery hl. m. Prahou v letech 2013–2022 (mld. Kč)



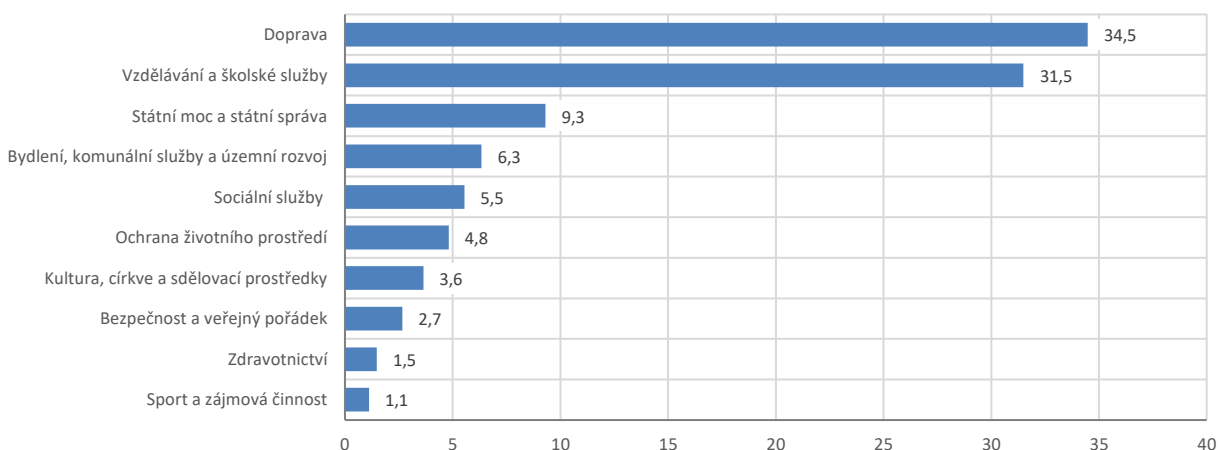
Hl. m. Praha svůj **investiční potenciál** od roku 2014 **ani jednou plně nevyužilo, což vedlo ke každoročnímu významnému nárůstu úspor**. Při nevyužívání investičního potenciálu města a při růstu inflace dochází ke snižování reálné hodnoty úspor a prodražování stavebních prací. S ohledem na nízké úrokové míry v minulosti, které v současné době dosahují výrazně vyšších hodnot než v letech minulých, zároveň dochází k prodražování dluhové služby. Město by se při své finanční stabilitě nemělo obávat vyššího zadlužení a realizovat i jiné investice, než „šetřit“ na plánované investice do dopravy. Tímto se budoucí investice jenom prodraží. V roce 2022 byl však vykázán růst investic především v oblastech silniční dopravy, komunálních služeb nebo kultury.

Graf č. 34: Vyžití investičního potenciálu hl. m. Prahy v letech 2013–2022 (mld. Kč)



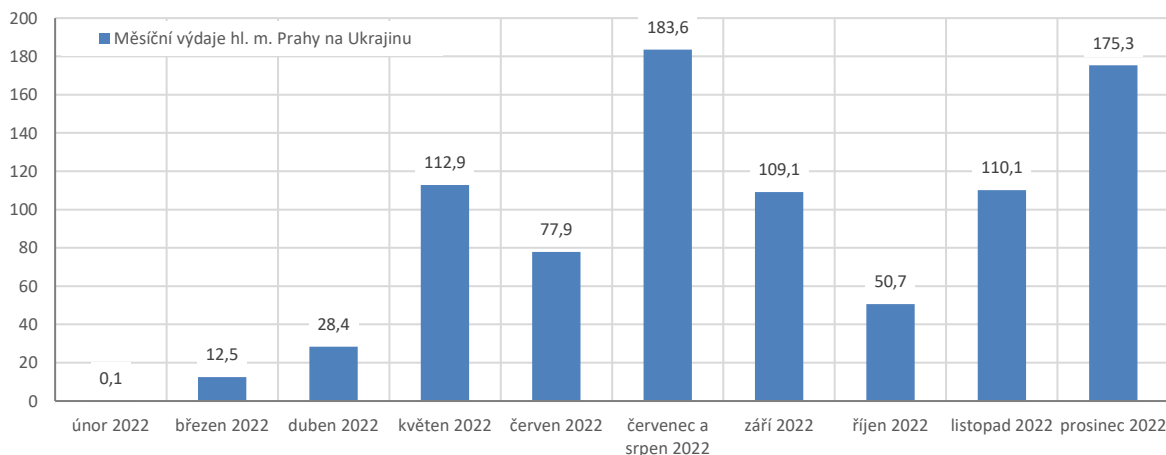
Celkové výdaje hl. m. Prahy směřovaly především **do odvětví dopravy** ve výši **34,5 mld. Kč** (o 25,6 %, tj. o 7 mld. Kč více), **vzdělávání** ve výši **31,5 mld. Kč** (o 10,6 %, tj. o 3 mld. Kč více), nebo **státní moci a státní správy** ve výši **9,3 mld. Kč** (o 4,4 %, respektive o 0,4 mld. Kč více). Především u **výdajů do oblasti vzdělávání** je však třeba uvést, že většina výdajů města byla **dotovaná z transferů přijatých z kapitoly MŠMT** v celkové výši 23,3 mld. Kč (o 7,6 %, tj. o 1,6 mld. Kč více). Největší část tvořily peněžní prostředky určené na přímé náklady na vzdělávání ve výši 19,4 mld. Kč (o 4,5 %, tj. o 1,9 mld. Kč více).

Graf č. 35: Nejvýznamnější odvětvové výdaje hl. m. Prahy v roce 2022 (mld. Kč)



Hl. m. Praha v roce 2022 realizovalo **v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině výdaje** v celkové výši **860,6 mil. Kč**. Výdaje hl. m. Prahy tak činily **52,2 % celkových výdajů obcí v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu**. Vývoj jednotlivých měsíčních výdajů hl. m. Prahy jsou zobrazeny v níže uvedeném grafu. Obdobně jako u krajů a jiných obcí bude i hl. m. Praze proplacena ze státního rozpočtu značná část výdajů v souvislosti s ubytováním uprchlíků a provozem Krajských asistenčních center pomoci Ukrajině. V roce 2022 byly hl. m. Praze proplaceny žádosti o proplacení výdajů v souvislosti s pomocí ukrajinským uprchlíkům v celkové výši 0,2 mld. Kč, přičemž další peněžní prostředky budou městu zaslány v průběhu roku 2023.

Graf č. 36: Měsíční výdaje hl. m. Prahy v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu v roce 2022 (mil. Kč)

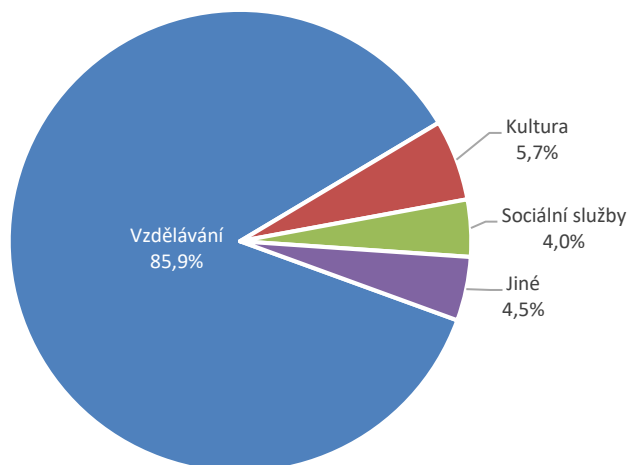


3.4 Příspěvkové organizace zřizované obcemi (vč. hl. m. Prahy)

Ke konci uplynulého roku bylo evidováno celkem **8 344** PO, jejichž zřizovateli byly obce, včetně hl. m. Prahy a jeho městských částí, kdy se jejich počet meziročně zvýšil o 4 PO. Z údajů o výsledcích hospodaření PO vyplývá, že 91,4 % organizací ukončilo své hospodaření s kladným nebo vyrovnaným výsledkem (v roce 2021 hospodařilo s vyrovnaným nebo kladným výsledkem hospodaření 92,8 %).

Z hlediska odvětvového členění působilo **85,9 %** PO v oblasti **vzdělávání** (předškolní zařízení, základní školy, školní stravování a základní umělecké školy). V oblasti **kultury** působilo přibližně **5,7 %** z celkového počtu PO (zde se jedná především o zařízení pro zájmovou činnost v kultuře, knihovnické činnosti a činnosti muzeí a galerií). V oblasti **sociálních věcí** působila zhruba **4 %** PO (domovy pro seniory a domovy pro osoby se zdravotním postižením, centra sociálních služeb, zajišťování osobní asistence a pečovatelské služby a sociální poradenství). Větší počty PO působily dále i v oblasti rekreačních a sportovních služeb, rozvoje bydlení, odstraňování odpadů. Odvětvová struktura PO zůstává dlouhodobě stabilní.

Graf č. 37: Oblasti působnosti příspěvkových organizací zřízených obcemi v roce 2022



4 Stav na bankovních účtech a zadluženost

Územní rozpočty včetně zřízených PO⁷ vykázaly ke konci roku 2022 dluh⁸ ve výši **98,4 mld. Kč**, což je o 2,5 % (o 2,4 mld. Kč) více než v roce předchozím. Dluh vzrostl na úrovni obcí (o 2,2 %, tj. o 1,6 mld. Kč), krajů (o 2,2 %, tj. o 556,3 mil. Kč) i dobrovolných svazků obcí (o 15,1 %, tj. o 260,4 mil. Kč).

Ke konci roku 2022 **stav peněžních prostředků** na bankovních účtech⁹ **převýšil hodnotu celkového dluhu** územních rozpočtů **o 306,8 mld. Kč**, tj. **více než čtyřnásobně** (4,1 krát).

Tabulka č. 11: Stav na bankovních účtech a stav dluhu územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stav na účtech celkem	139,4	153,4	159,4	212,1	248,8	258,9	299,2	320,1	367,5	405,2
Dluh celkem	121,6	119,1	116,3	95,6	90,8	91,2	90,9	94,4	96,1	98,4
Rozdíl	17,8	34,3	43,1	116,5	158,0	167,7	208,3	225,7	271,4	306,8

Stav peněžních prostředků na bankovních účtech obcí, krajů a dobrovolných svazků obcí (dále jen „DSO“) a na účtech PO zřízených kraji a obcemi dosáhl ke konci roku 2022 v souhrnu **405,2 mld. Kč**, **meziročně se zvýšil o 37,7 mld. Kč** (o 10,2 %), jak je patrné z níže přiložené tabulky a grafu.

Tabulka č. 12: Stav na bankovních účtech územních rozpočtů v letech 2013–2022 dle úrovní (mld. Kč)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kraje	14,6	17,4	16,5	24,3	30,8	30,5	35,5	32,5	41,7	48,0
PO zřízované kraji	11,4	11,6	11,3	11,9	14,3	16,0	17,5	19,6	22,4	23,2
Obce	95,0	104,3	111,6	153,3	176,4	183,1	210,9	230,0	262,2	290,1
PO zřízované obcemi	16,1	17,8	18,2	20,2	25,0	26,9	32,7	35,6	38,7	41,4
DSO	1,8	1,5	1,5	2,0	2,1	2,3	2,5	2,2	2,5	2,5
RRRS	0,6	0,8	0,3	0,4	0,1	0,2	0,1	0,2	0,0	-
Celkem	139,4	153,4	159,4	212,1	248,8	258,9	299,2	320,1	367,5	405,2

Při pohledu na vývoj stavu na bankovních účtech dle jednotlivých úrovní je patrné, že k 31. 12. 2022 došlo ve srovnání s předchozím rokem k růstu zůstatků u všech úrovní územních rozpočtů.

K nejvýraznějšímu růstu stavu na bankovních účtech v absolutním vyjádření došlo u obcí (o 10,6 %, tj. o 27,9 mld. Kč) a krajů (o 15,1 %, tj. o 6,3 mld. Kč). Přičemž růst byl vykázan také u PO obcí (o 7 %, tj. o 2,7 mld. Kč) a PO krajů (o 3,7 %, tj. o 0,8 mld. Kč). U DSO došlo k růstu peněžních prostředků o 11,8 mil. Kč (tj. o 0,5 %).

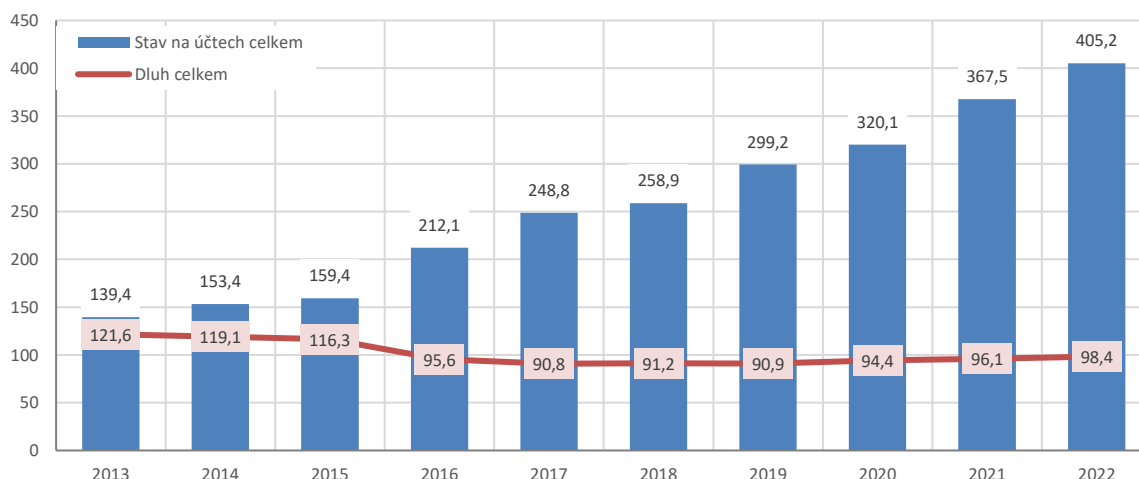
Stav na bankovních účtech hl. m. Prahy (bez PO), které je ve výše uvedené tabulce zařazeno mezi obce, činil k 31. 12. 2022 celkem 112,2 mld. Kč. Stav na účtech PO Magistrátu hl. m. Prahy a PO městských částí hl. m. Prahy činil 11,5 mld. Kč.

⁷ Čerpáno z dat předaných do CSÚIS ke dni 6. 3. 2023.

⁸ Do údajů o dluhu jsou od 1. 1. 2010 zahrnovány přijaté úvěry a zápůjčky, přijaté návratné finanční výpomoci, vydané dluhopisy, eskontované směnky, směnky k úhradě, závazky z ručení a ostatní dlouhodobé závazky. Konkrétně se jedná o syntetické účty 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

⁹ Zahrnutý termínované vklady, bankovní účty, pokladna a peníze na cestě. Konkrétně jsou zahrnuty syntetické účty 068, 231, 236, 241, 244, 261, 262. V případě příspěvkových organizací se jedná o syntetické účty 068, 241, 243, 244, 261, 262.

Graf č. 38: Dluh a stav peněžních prostředků na bankovních účtech za územní rozpočty celkem v letech 2013–2022 (mld. Kč)



V únoru roku 2022 došlo k významnému zhoršení likvidity Sberbank CZ, a.s. v souvislosti s významným odlivem klientů a jejich vkladů vlivem eskalace rusko-ukrajinského konfliktu. V návaznosti na tuto skutečnost Česká národní banka vydala dne 28. 2. 2022 předběžné opatření, kterým bance zamezila nakládání s aktivy a pasivy, včetně poskytování nových úvěrů a přijímání vkladů a zahájila kroky směřující k odejmutí povolení společnosti SberBank CZ, a.s. působit jako banka. K **31. 12. 2022** vykázaly územní rozpočty¹⁰ pohledávky vůči SberBank CZ, a.s. v celkové výši **6,5 mld. Kč**. Pohledávky obcí představovaly **3,2 mld. Kč** a největší zastoupení mělo město Brno (348,2 mil. Kč), hl. m. Praha (323,5 mil. Kč), město Plzeň (245,9 mil. Kč) nebo město Ostrava (216 mil. Kč). V případě PO zřízených obcemi se jednalo o pohledávky v celkové výši 26 mil. Kč. **Kraje** vykázaly ke konci roku 2022 pohledávky v celkové výši **3,3 mld. Kč**, kdy největší část tvořily pohledávky Kraje Vysočiny (2,5 mld. Kč), Moravskoslezského kraje (370,5 mil. Kč), Jihomoravského kraje (162,2 mil. Kč) nebo Plzeňského kraje (159 mil. Kč). PO zřízené kraji vykázaly pohledávky ve výši 265,7 mil. Kč.

V této souvislosti **Ministerstvo financí** (dále jen „MF“) **vyplatilo obcím**, které měly vážné problémy s likviditou v souvislosti s nedostupností jejich peněžních prostředků na účtech zřízených u Sberbank CZ, a.s., **mimořádnou jednorázovou zálohu příspěvku na výkon státní správy** ve výši částky příspěvku do konce roku 2022, tedy **103,9 mil. Kč**. Jednalo se o 28 obcí, které byly vytipované Sdružením místních samospráv ČR a Svazem měst a obcí, nebo se na MF obrátily samy. Dále byla vyplacena **mimořádná záloha příspěvku na výkon státní správy Kraje Vysočina**, který ji obdržel v květnu roku 2022 ve výši **70 mil. Kč**.

Obce včetně jimi zřizovaných PO vykázaly ke konci roku 2022 celkový dluh ve výši **71,1 mld. Kč**. Proti předchozímu roku se jedná o **nárůst o 2,2 % (tj. o 1,6 mld. Kč)**. V celkovém objemu dluhu obcí jsou zahrnuty přijaté bankovní úvěry od peněžních ústavů, emitované komunální dluhopisy, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, vč. zápůjček ze státních fondů.

Tabulka č. 13: Souhrnné údaje o dluhu obcí ČR v letech 2013–2022 (mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Úvěry	68,8	67,7	66,1	51,5	49,5	49,4	50,1	51,9	57,3	59,7
Komunální dluhopisy	15,0	11,8	10,7	10,7	10,4	10,1	10,1	10,2	5,0	4,8
Přijaté návratné finanční	8,4	9,4	10,1	9,7	9,1	9,1	9,8	9,0	7,2	6,6
Celkem	92,2	88,9	86,9	71,9	69,0	68,6	70,0	71,1	69,6	71,1

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu přijaté úvěry, jejichž podíl ke konci roku 2022 činil 84,0 %, podíl emitovaných komunálních dluhopisů činil 6,8 % a zbývající část dluhu obcí (9,2 %) tvořily přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy. Ve srovnání s rokem 2021 se dluh zvýšil na položce úvěrů o 4,2 %, tj. o 2,4 mld. Kč, na položce komunálních dluhopisů došlo k mírnému poklesu o 0,2 mld. Kč a na položce přijatých návratných finančních výpomocí a ostatních dluhů došlo k poklesu o 0,6 mld. Kč.

¹⁰ Data získány z Pomocného analytického přehledu, který předávají kraje, obce nad 3000 obyvatel a příspěvkové organizace s hodnotou aktiv vyšší než 100 mil. Kč.

Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly podobně jako v minulých letech směřovány zejména na rekonstrukce a výstavbu technické infrastruktury, na předfinancování investičních projektů spolufinancovaných z rozpočtů fondů EU a na regeneraci a výstavbu bytového fondu. Obce tyto peněžní prostředky rovněž použily na rekonstrukce školských zařízení, sportovních areálů a jiné občanské vybavenosti.

Vedoucí postavení v poskytování úvěrů si stále udržují Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s. a Československá obchodní banka, a.s. V poskytování úvěrů a zápůjček jsou aktivní i další právnické osoby, včetně obcí. Zhruba pro polovinu poskytnutých úvěrů a zápůjček jejich poskytovatelé nevyžadovali ručení. Pokud bylo ručení vyžadováno, nejčastěji šlo o ručení směnkou, majetkem obce nebo budoucími příjmy rozpočtu obce.

V roce 2022 si obce z republikového pohledu půjčovaly peněžní prostředky s pevně sjednanou úrokovou sazbou v mediánové výši 1,91 %, v předchozím roce činila 1,64 %.

Dluh z titulu vydaných **komunálních dluhopisů** vykazovalo ke konci roku 2022 pouze hl. m. Praha (ve výši 4,8 mld. Kč).

Obce také přijaly **zápůjčky** z rozpočtu Státního fondu podpory investic ve výši 148,4 mil. Kč a z rozpočtu Státního fondu životního prostředí ve výši 62,5 mil. Kč.

V roce 2022 vykázalo dluh 3 167 obcí z celkového počtu 6 254 obcí, což je 50,6 % obcí. Počet obcí, které vykázaly v posledních letech dluh, zůstává v zásadě stabilní. Meziročně došlo k poklesu o 91 obcí.

Bez zahrnutí čtyř největších měst (tj. hl. m. Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) činí dluh ostatních obcí celkem 49,3 mld. Kč. U obcí bez těchto největších měst došlo k meziročnímu nárůstu celkového dluhu 2,2 %, respektive o 2,2 mld. Kč, jak je patrné z níže přiložené tabulky.

Tabulka č. 14: Podíl dluhu hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkovém dluhu obcí (mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dluh obcí celkem - v tom:	92,2	88,9	86,9	71,9	69,0	68,6	70,0	71,1	69,6	71,1
obce bez 4 největších měst	43,0	43,6	43,1	38,6	37,9	38,9	41,4	43,3	47,1	49,3
dluh 4 největších měst	49,2	45,3	43,8	33,3	31,1	29,7	28,6	27,8	22,5	21,8
% podíl 4 největších měst na celk. dluhu	53,4	51,0	50,4	46,3	45,1	43,3	40,9	39,1	32,3	30,7

Celková výše dluhu hl. m. Prahy včetně PO Magistrátu hl. města Prahy a PO městských částí dosáhla **13,4 mld. Kč**. Podíl dluhu hl. m. Prahy na celkovém dluhu obcí činil 18,8 %.

Dluh PO zřízených obcemi včetně PO zřízených městskými částmi hl. m. Prahy dosáhl ke konci roku 2022 výše **1,1 mld. Kč**. Z celkového počtu 8 344 PO vykazovalo dluh 392 PO, tj. 4,7 %, které z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) působilo nejvíce v oblasti předškolního a základního vzdělávání.

DSO vykázaly dluh ve výši **2 mld. Kč**, což je o 260,4 mil. Kč (o 15,1 %) více než předchozí rok. DSO využívají získané peněžní prostředky především na rozvoj a obnovu místní infrastruktury (vodovody a kanalizace), odpadové hospodářství a na projekty zvyšující atraktivitu jejich území.

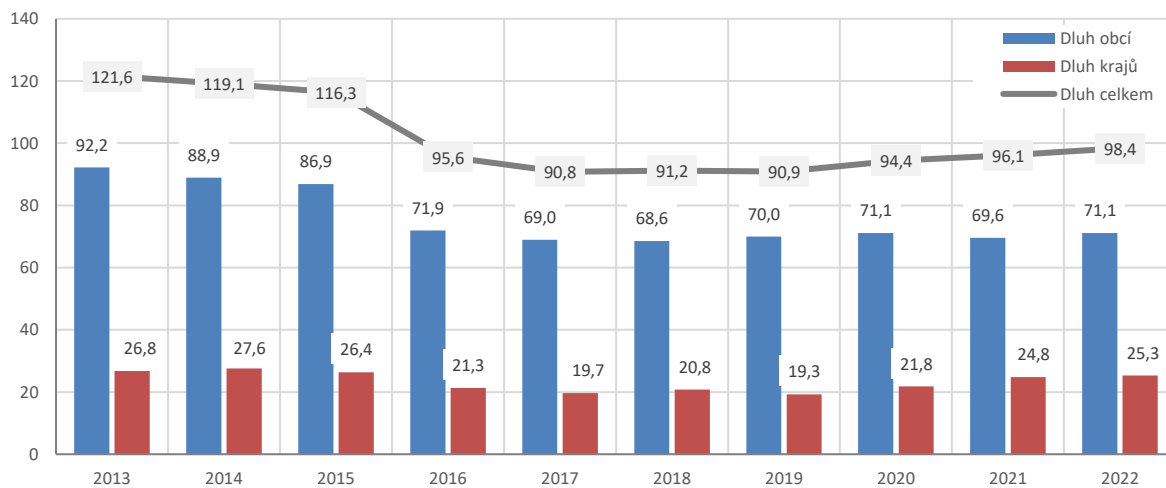
Kraje včetně jimi zřízených PO vykázaly ke konci roku 2022 dluh v celkové výši **25,3 mld. Kč**. Meziročně hodnota dluhu vzrostla o 2,2 %, tedy o 0,5 mld. Kč. Na položce úvěrů byl vykázán meziroční nárůst dluhu o 0,1 mld. Kč; podíl úvěrů na celkovém dluhu krajů dosáhl 77,1 %. Kraje ani v roce 2022 neemitovaly komunální dluhopisy.

Tabulka č. 15: Souhrnné údaje o dluhu krajů ČR v letech 2013–2022 (mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Úvěry	23,5	24,4	24,3	18,6	16,7	16,8	16,1	18,3	19,4	19,5
Přijaté návratné finanční	3,3	3,2	2,1	2,7	3,0	4,0	3,2	3,5	5,4	5,8
Celkem	26,8	27,6	26,4	21,3	19,7	20,8	19,3	21,8	24,8	25,3

Dluh PO zřízených kraji (z 1831 PO vykazuje dluh 280 PO, tj. 15,3 %) dosáhl ke konci roku 2022 výše **4,7 mld. Kč**. V rámci PO zřizovaných kraji vykazující dluh působilo z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) nejvíce PO v oblasti středního všeobecného a odborného vzdělávání.

Graf č. 39: Dluh obcí a krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)



III. Výsledky hospodaření zdravotních pojišťoven

Finanční prostředky systému veřejného zdravotního pojištění (dále jen „v.z.p.“) jsou nedílnou součástí veřejných financí. Hodnocení vývoje systému v.z.p. za rok 2022 vychází z údajů ročních statistických a účetních výkazů zdravotních pojišťoven (dále jen „ZP“) zpracovaných v souladu s vyhláškou č. 362/2010 Sb., které zdravotní pojišťovny předkládají Ministerstvu zdravotnictví (dále jen „MZ“) a Ministerstvu financí (dále jen „MF“) do 60 dnů od ukončení daného kvartálu.

Údaje v nich obsažené jsou podkladem i pro vypracování ročních účetních závěrek a výročních zpráv za rok 2022, které dále podléhají povinnému auditu. Ověřené dokumenty předloží ZP do 30. 4. 2023 na MZ a MF. Po jejich posouzení budou předloženy společně s návrhem „vyjádření vlády“ vládě, a poté spolu s usnesením vlády Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (dále jen „PSP ČR“) ke konečnému projednání.

Zdravotně pojistné plány zdravotních pojišťoven na rok 2022 byly schváleny vládou (usnesení vlády č. 214 ze dne 23. 3. 2022). Výborem pro zdravotnictví PSP ČR byl materiál usnesením č. 45 ze dne 31. 8. 2022 doporučen ke schválení Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, k čemuž však doposud nedošlo (sněmovní tisk č. 240). Tedy zdravotní pojišťovny hospodařily po celý rok 2022 dle provizorií.

K 31. 12. 2022 zajišťovalo služby systému v.z.p. **sedm činných ZP** pro 10 947 034 pojištěnců. V roce 2022 nedošlo k žádnému sloučení či vzniku zdravotních pojišťoven. U Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále jen „VZP ČR“) bylo k 31. 12. 2022 registrováno 6 234 763 pojištěnců (57,0 %), u šesti zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven (dále jen „ZZP“) pak bylo zaregistrováno celkem 4 712 271 pojištěnců (43,0 %). Ke konci roku 2022 v meziročním srovnání vzrostl celkový počet pojištěnců o 393 667 osob, což je především způsobeno zařazením ukrajinských uprchlíků do tohoto systému. Z hlediska rozdělení těchto pojištěnců mezi zdravotními pojišťovnami došlo k zvýšení pojištěnců VZP ČR o 319 906 a u skupiny ZZP pak o 73 761.

V roce 2022, stejně jako v předchozích letech, bylo možné změnit pojišťovnu jednou za 12 měsíců, a to vždy jen k 1. dni kalendářního pololetí. Přihlášku lze podat v období od 1. 1. do 31. 3. při změně zdravotní pojišťovny od 1. 7. a v období od 1. 7. do 30. 9. při změně zdravotní pojišťovny od 1. ledna následujícího roku (do 31. 8. 2015 byla zákonem možná změna pouze k 1. 1. s tím, že přihláška musí být zaregistrována do 30. 6. předchozího roku).

Přepočtený počet zaměstnanců systému v.z.p. k 31. 12. 2022 dosáhl 6 050 osob s meziročním růstem o 64 osob.

Vývoj hospodaření systému v.z.p. v roce 2022 lze charakterizovat následujícími údaji:

Tabulka č. 16: Vývoj hospodaření systému v.z.p. v letech 2021-2023 (tis. Kč)

Vývoj hospodaření veřejného zdravotního pojištění (vybrané ukazatele)	Skutečnost 2021 v tis. Kč	Rozdíl 2021-2020 v tis. Kč	Změna 2021/2020 v %	Skutečnost 2022 v tis. Kč	Rozdíl 2022-2021 v tis. Kč	Změna 2022/2021 v %	ZPP 2023 v tis. Kč	Rozdíl 2023-2022 v tis. Kč	Změna 2023/2022 v %
Příjmy v systému veřejného zdravotního pojištění celkem	407 050 601	49 090 257	113,7	432 695 445	25 644 844	106,3	464 134 339	31 438 894	107,3
v tom: inkaso pojistného po přerozdělování	401 989 467	48 397 593	113,7	427 688 846	25 699 379	106,4	458 733 568	31 044 722	107,3
z toho: peněžní prostředky z přerozdělování	127 991 597	30 729 464	131,6	131 834 905	3 843 308	103,0	140 772 068	8 937 163	106,8
ostatní příjmy a výnosy v.z.p.	3 422 491	690 862	125,3	3 221 461	-201 030	94,1	3 111 372	-110 089	96,6
výnosy z jiné činnosti	57 226	5 279	110,2	82 037	24 811	143,4	79 169	-2 868	96,5
platby od zahr. pojišťoven na základě mezinár.smluv	1 581 417	-3 477	99,8	1 703 101	121 684	107,7	2 210 230	507 129	129,8
Výdaje v systému zdravotního pojištění celkem	419 570 615	67 376 803	119,1	427 691 216	8 120 601	101,9	471 634 028	43 942 812	110,3
v tom: výdaje na zdravotní služby	409 714 485	67 598 661	119,8	416 968 860	7 254 375	101,8	458 427 304	41 458 444	109,9
provozní režie	8 429 620	195 081	102,4	8 944 631	515 011	106,1	11 292 015	2 347 384	126,2
výdaje za cizince uhrazené poskytovateli zdravot. služeb	1 386 971	-424 242	76,6	1 727 823	340 852	124,6	1 875 844	148 021	108,6
náklady na jinou činnost	39 539	7 303	122,7	49 902	10 363	126,2	38 865	-11 037	77,9
Saldo příjmů a výdajů celkem	-12 520 014	-18 286 546	-217,1	5 004 229	17 524 243	-40,0	-7 499 688	-12 503 917	-149,9

Příjmy celkem v roce 2022 dosáhly 432 695 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 6,3 %. Z toho příjmy pojistného po přerozdělování dosáhly 427 689 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 6,4 % a příjmy z vlastního výběru pojistného dosáhly 295 854 mil. Kč a meziročně vzrostly o 8,0 %.

Na platbu pojistného na v.z.p. u osob, za něž je plátcem pojistného stát (tzv. státní pojištěnci) bylo v roce 2022 vydáno 129 396 mil. Kč, tj. meziročně platba vzrostla o 2,4 %, a to především kvůli meziročnímu nárůstu průměrného počtu státních pojištěnců o 147 320 osob (o 2,5 %).

Od 1. 1. 2022 se zvýšila částka vyměřovacího základu z 13 088 Kč na 14 570 Kč za kalendářní měsíc (Nařízení vlády č. 253/2021 Sb.). To představovalo zvýšení měsíční platby za osobu o 200 Kč z částky 1 767 Kč na 1 967 Kč. V průběhu roku byl vyměřovací základ od 31. 8. 2022 zákonem č. 260/2022 Sb. snížen z 14 570 Kč na 11 014 Kč, čímž došlo ke snížení měsíční platby za osobu o 480 Kč z částky 1 967 Kč na 1 487 Kč.

Jako v předchozím roce vstoupila i v tomto mezi peněžní prostředky plynoucí z měsíčního vyúčtování výsledků přerozdělování část připadající pojistnému na veřejné zdravotní pojištění z výnosů tzv. paušální daně, a to v rozsahu 2 506 mil. Kč (výše nebylo započítáno mezi výběr pojistného).

Od roku 2018 se částka určená k přerozdělování rozděluje podle proměnlivých parametrů přerozdělování, kterými jsou nastavitelné parametry a vypočítané parametry. Mezi ně patří jednak veličiny související s novým parametrem tohoto mechanismu - PCG (farmaceuticko-nákladové skupiny) a dále nákladové indexy věkových skupin (podrobněji viz zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění ve znění pozdějších předpisů). Zvláštní postup je používán u propočtu podílu za tzv. „nákladné pojištěnce“ v oddělené části systému 100% přerozdělování. Principu 100% přerozdělování pojistného podléhalo v roce 2022 veškeré vybrané pojistné (vč. výše uvedené části výnosů tzv. paušální daně), platba státu i prostředky úroků vzniklých na zvláštním účtu přerozdělování (snížené o poplatky za vedení tohoto účtu). Prostředky získané podle § 6a zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů, při uzavření procesu likvidace některé ze dvou ZPP nebyly v roce 2022 realizovány. Mechanismus PCG by měl přispět k většímu zohlednění chronicky nemocných pacientů v kmenu jednotlivých ZP.

Příjmy jednotlivých ZP z pojistného před a po přerozdělení srovnává následující tabulka:

Tabulka č. 17: Vliv přerozdělování (tis. Kč)

Kód	Název pojišťovny	Příjmy z pojistného veřejného zdravot. pojištění výběr (z odd.B/ ZFZP)				Příjmy z pojistného veř. zdravot. pojištění vč. vlivu přerozdělování (z odd.B/ZFZP)			
		Skutečnost 2021	Skutečnost 2022	ZPP 2023	ZPP23/ Skut.22*100	Skutečnost 2021	Skutečnost 2022	ZPP 2023	ZPP23/ Skut.22*100
111	Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (VZP ČR)	150 093 805	162 737 623	175 100 000	107,6	238 313 908	253 692 647	271 700 000	107,1
201	Vojenská zdravotní pojišťovna ČR (VoZP ČR)	19 535 637	21 001 249	22 523 616	107,2	25 366 681	26 937 159	29 169 574	108,3
205	Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (ČPZP)	29 995 696	32 382 499	34 730 000	107,2	43 710 470	46 288 391	49 669 489	107,3
207	OZP bank, pojišťoven a stavebnictví (OZP)	22 698 103	24 627 024	26 341 884	107,0	25 523 004	27 275 405	29 108 405	106,7
209	Zaměstnanecká pojišťovna Škoda (ZPŠ)	4 731 540	5 096 442	5 389 000	105,7	5 280 435	5 602 526	5 981 100	106,8
211	Zdravotní pojišťovna MV ČR (ZP MV ČR)	38 071 928	40 513 439	43 862 000	108,3	48 654 338	51 454 531	55 610 000	108,1
213	RBP, zdravotní pojišťovna (RBP)	8 871 161	9 495 665	10 015 000	105,5	15 140 631	16 438 187	17 495 000	106,4
CELKEM ZPP		123 904 065	133 116 318	132 846 500	99,8	163 675 559	173 996 199	187 033 568	107,5
CELKEM ZP činné ZP k 31. 12. daného roku		273 997 870	295 853 941	307 946 500	104,1	401 989 467	427 688 846	458 733 568	107,3

Průměrné příjmy celkem na jednoho pojištěnce v roce 2022 dosáhly 39 868 Kč s meziročním zvýšením o 3,3 %. Nejvyšší příjmy vykázala VZP ČR v hodnotě 41 705 Kč s meziročním zvýšením o 2,1 %, nejnižší příjmy celkem vykázala ČPZP ve výši 35 945 Kč, s meziročním nárůstem o 4,5 %. ZPP v průměru dosáhly hodnoty 37 450 Kč, s meziročním nárůstem o 5,0 %.

Ostatní příjmy a výnosy v.z.p. (pokuty, penále, náhrady škod, úroky apod.) v roce 2022 dosáhly 3 221 mil. Kč (0,7 % z celkových příjmů) a jejich výše meziročně klesla o 201 mil. Kč.

Výnosy z jiné činnosti, související především se zprostředkováním prodeje komerčního pojištění, pak dosáhly pouze 82 mil. Kč s meziročním růstem o 25 mil. Kč, který může souviset s obnovenými možnostmi cestování do zahraničí.

Na bankovní účty základních fondů zdravotního pojištění (dále jen „ZFZP“) bylo prostřednictvím Kanceláře zdravotního pojištění (dříve Centra mezistátních úhrad) převedeno od zahraničních pojišťoven 1 703 mil. Kč, což představuje meziroční růst o 7,7 %.

Roční výdaje systému v.z.p. celkem dosáhly 427 691 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 1,9 %. Z hodnoty celkových výdajů dosáhly výdaje na zdravotní služby 416 969 mil. Kč (tj. 97,5 %). Meziročně se zvýšily o 1,8 %. Nižší meziroční dynamika výdajů je způsobena nižšími výdaji na koronavirovou pandemii v porovnání s rokem předchozím.

V přepočtu na jednoho pojištěnce dosáhly průměrné roční výdaje za zdravotní služby hrazené ze základního fondu zdravotního pojištění 38 172 Kč s meziročním snížením o 1,2 %, v případě ZPP celkový průměr

36 759 Kč (meziroční růst o 3,2 %), u VZP ČR 39 244 Kč (meziroční pokles o 4,2 %). Vykázané rozdíly ve výdajích za zdravotní péči mezi VZP ČR a skupinou ZZP byly ovlivněny rozdílnou skladbou pojištěnců (v tomto roce specificky přílivem ukrajinských pojištěnců s nižší nákladovostí především mezi pojištěnce VZP ČR), smluvními vztahy s poskytovateli zdravotních služeb (dále jen „PZS“) a cenovými dodatky. Podrobnou analýzu nákladů na zdravotní péči v členění na jednotlivé segmenty zdravotní péče budou obsahovat jednotlivé výroční zprávy ZP za rok 2022 a související hodnocení vývoje systému v.z.p.

Čerpání fondů prevence (a speciálních fondů VoZP ČR) v roce 2022 podléhalo (v souladu se zákony) záměrům zdravotně pojistných plánů a konkrétním rozhodnutím jednotlivých správních rad zdravotních pojišťoven. V souladu s § 16 zákona č. 280/1992 Sb. vynaložily ZZP v roce 2022 částku 1 542 mil. Kč (meziroční růst o 25,0 %), což při přepočtu na každého pojištěnce činilo 329 Kč. U VZP ČR, v souladu s podmínkami § 7 zákona č. 551/1991 Sb. činily tyto výdaje 1 147 mil. Kč (meziroční růst o 18,7 %), na jednoho pojištěnce pak 186 Kč. Vysoké meziroční nárůsty souvisely s financováním antigenního testování zaměstnanců z těchto prostředků a s návratem pojištěnců k čerpání těchto benefitů.

VZP ČR čerpala na vlastní činnost maximální limit, a to ve výši 2,91 % rozvrhové základny, absolutní částka jejího přidělu na vlastní činnost dosáhla 7 417 mil. Kč. Průměrný (nevážený průměr) limit za skupinu ZZP dosáhl 3,06 % rozvrhové základny a celková hodnota jejich přidělu činila 4 432 mil. Kč. ZP vynaložily na vlastní činnost 8 945 mil. Kč (z toho investiční výdaje 727 mil. Kč).

Saldo příjmů celkem a výdajů celkem (dále jen „saldo“) u činných ZP jako celku dosáhlo v roce 2022 hodnoty +5 004 mil. Kč. Meziroční vývoj salda je charakterizován významným zlepšením z hodnoty -12 520 mil. Kč v roce 2021.

Souhrn limitů rezervních fondů všech zdravotních pojišťoven činil 5 489 mil. Kč. VZP ČR měla v roce 2022 naplněný rezervní fond v zákonem požadované výši 3 278 mil. Kč, tudíž vůči rezervnímu fondu neměla dluh. V případě ZPP měly také všechny zdravotní pojišťovny naplněny své rezervní fondy v zákonem požadované výši naplněny (souhrn za tuto skupinu 2 211 mil. Kč).

Tabulka č. 18: Stav finančních rezerv, závazků v poměru k výdajům (tis. Kč)

ZFZP - konečné zůstatky na BÚ ZFZP v roce 2022 - skutečnost	VZP ČR	ZZP						ZZP celkem	CELKEM
		VoZP ČR	ČZPZ	OZP	ZPŠ	ZP MV ČR	RBP		
Výdaje na věčné dávky zdravotní služby včetně korekcí, revizí a úhrad jiným ZP	242 080 043	26 963 886	46 016 627	26 977 870	5 642 056	50 662 769	15 935 952	172 199 160	414 279 203
Průměrný měsíční výdaj za zdravotní služby	20 173 337	2 246 991	3 834 719	2 248 156	470 171	4 221 897	1 327 996	14 349 930	34 523 267
Průměrný denní výdaj na zdravotní služby	663 233	73 874	126 073	73 912	15 458	138 802	43 660	471 779	1 135 012
KZ na bankovním účtu ZFZP k 31.12. 2022	17 073 909	261 808	2 468 461	1 681 756	638 446	2 088 278	1 317 370	8 456 119	25 530 028
Finanční zásoba na bankovním účtu ZFZP ve dnech	26	4	20	23	41	15	30	18	22
Stav závazků vůči PZS po lhůtě splatnosti k 31. 12. 2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky po lhůtě splatnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stav závazků vůči PZS ve lhůtě splatnosti k 31. 12. 2022	35 447 800	5 569 756	6 080 858	4 197 411	789 109	6 966 876	3 131 733	26 735 743	62 183 543
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky ve lhůtě splatnosti vůči ZZ	53	75	48	57	51	50	72	57	55

Finanční rezervy na bankovních účtech všech fondů veřejného zdravotního pojištění k 31. 12. 2022 dosáhly hodnoty 56 829 mil. Kč (meziroční růst o 9,7 %). Zůstatky finančních prostředků u jednotlivých ZP (v přepočtu na jednoho pojištěnce) jsou nadále velmi nerovnoměrné.

Na bankovních účtech základních fondů zdravotního pojištění bylo soustředěno celkem 25 530 mil. Kč. U VZP ČR byla zásoba na bankovním účtu základního fondu zdravotního pojištění 17 074 mil. Kč.

Zůstatky na bankovních účtech rezervních fondů dosáhly k 31. 12. 2022 celkem 5 489 mil. Kč (z toho VZP ČR 3 278 mil. Kč). Zůstatky na bankovních účtech provozních fondů dosáhly k 31. 12. 2022 celkem 19 586 mil. Kč (z toho VZP ČR 14 451 mil. Kč). Na bankovních účtech fondů prevence bylo soustředěno 2 488 mil. Kč (z toho VZP ČR 808 mil. Kč) a na účtech fondu reprodukce majetku 3 650 mil. Kč (z toho VZP ČR 2 153 mil. Kč). Z hlediska celého systému v.z.p. marginálního významu dosahovaly zůstatky na sociálním fondu ve výši 82 mil. Kč (z toho VZP ČR 35 mil. Kč). Ve specifických vojenských fondech činily zůstatky 4 mil. Kč.

Stav finančních rezerv na základním fondu a závazků v poměru k průměrným výdajům na zdravotní služby ukazuje předchozí tabulka:

Stav pohledávek celkem k 31. 12. 2022 dosáhl 53 168 mil. Kč (meziroční nárůst o 7,6 %), podíl VZP ČR 28 294 mil. Kč. Z toho pohledávky za plátcí pojistného po lhůtě splatnosti činily k 31. 12. 2022 celkem 18 192 mil. Kč, u nichž došlo k meziročnímu růstu o 11,8 % (z toho pohledávky VZP ČR 8 605 mil. Kč). K tomu byl vykázán stav opravných položek v hodnotě 45 195 mil. Kč (z toho VZP ČR 26 092 mil. Kč).

Nad rámec zaúčtovaných pohledávek vůči plátcům pojistného byl propočtem stanoven k 31. 12. 2022 stav dohadných položek aktivních 5 358 mil. Kč, který představoval výši neproučtovaných pohledávek (z toho VZP ČR 3 234 mil. Kč).

Stav závazků celkem dosáhl k 31. 12. 2022 hodnoty 64 046 mil. Kč (meziroční růst o 9,6 %, v tom podíl VZP ČR 36 349 mil. Kč). Všechny ZP hospodařily k 31. 12. 2022 bez závazků po lhůtě splatnosti vůči poskytovatelům zdravotních služeb. Závazky ve lhůtě splatnosti vůči PZS dosáhly k 31. 12. 2022 celkem 62 183 mil. Kč (z toho VZP ČR 35 448 mil. Kč). Pojišťovny rovněž evidovaly dohadné položky pasivní ve výši 25 386 mil. Kč (z toho VZP ČR 14 855 mil. Kč). Daná položka vyjadřuje především neuzavřená zúčtování zdravotních služeb, jejichž vypořádání se posouvá obvykle do 2. pololetí následujícího roku.

Detailní rozbor hospodaření jednotlivých ZP v oblasti nákladů na zdravotní služby podle jednotlivých segmentů bude pro potřeby vlády ČR a PSP ČR zpracován v souvislosti s hodnocením auditovaných výročních zpráv za rok 2022.

IV. Přehled o stavech fondů organizačních složek státu

V souladu s ustanovením § 29 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, je součástí návrhu státního závěrečného účtu i přehled o stavech fondů organizačních složek státu (dále též „OSS“).

Podle § 48 zákona o rozpočtových pravidlech OSS tvoří tyto peněžní fondy: rezervní fond a fond kulturních a sociálních potřeb. Způsob tvorby a možnosti použití peněžních fondů OSS jsou stanoveny rozpočtovými pravidly a vyhláškou Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka č. 19: Přehled o stavech peněžních fondů organizačních složek státu *) (tis. Kč)

Kapitola	FKSP			Rezervní fond			
	Stav k 31.12.2021	Stav k 31.12.2022	Změna stavu	Stav k 31.12.2021	Stav k 31.12.2022	Změna stavu	
	1	2	3=2-1	4	5	6=5-4	
301	Kancelář prezidenta republiky	2 195	2 511	316			
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	1 144	1 311	167			
303	Senát Parlamentu	562	843	281			
304	Úřad vlády	3 044	3 630	586			
306	Ministerstvo zahraničních věcí	7 414	7 499	85	22 124	19 511	-2 613
307	Ministerstvo obrany	203 941	151 854	-52 087	1 877 689	1 874 201	-3 488
308	Národní bezpečnostní úřad	1 626	1 389	-237			
309	Kancelář Veřejného ochránce práv	354	758	404			
312	Ministerstvo financí	114 486	103 876	-10 610	93 620	99 148	5 528
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	73 258	70 297	-2 961	30 819	51 829	21 010
314	Ministerstvo vnitra	661 787	669 933	8 146	766 520	1 081 974	315 454
315	Ministerstvo životního prostředí	5 355	6 235	880	51 392	277 480	226 088
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	1 656	1 712	56			
321	Grantová agentura	609	573	-36	440	440	0
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	7 986	6 875	-1 111	160 717	212 942	52 225
327	Ministerstvo dopravy	4 309	4 800	491	18 452	4 871	-13 581
328	Český telekomunikační úřad	3 278	3 285	7	110		-110
329	Ministerstvo zemědělství	29 562	31 358	1 796	2 561	1 682	-879
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	5 048	4 986	-62	4 407	15 049	10 642
334	Ministerstvo kultury	1 661	1 318	-343			
335	Ministerstvo zdravotnictví	20 915	17 602	-3 313	5 067	107 753	102 686
336	Ministerstvo spravedlnosti	197 973	180 845	-17 128	70	205	135
343	Úřad pro ochranu osobních údajů	214	178	-36			
344	Úřad průmyslového vlastnictví	1 319	1 053	-266			
345	Český statistický úřad	9 728	10 372	644	8 458	19 926	11 468
346	Český úřad zeměměřický a katastrální	18 539	14 793	-3 746	514	512	-2
348	Český báňský úřad	356	400	44			
349	Energetický regulační úřad	1 293	1 420	127			
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	713	141	-572		145	
355	Úřad pro studium totalitních režimů	1 452	1 201	-251		613	
358	Ústavní soud	1 352	1 078	-274			
359	Úřad Národní rozpočtové rady	141	162	21			
361	Akademie věd České republiky	2 372	2 106	-266	469	469	0
362	Národní sportovní agentura	734	991	257			
371	Úřad pro dohled nad hospodařením PS a PH	597	508	-89			
372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	334	407	73			
373	Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	276	281	5			
374	Správa státních hmotných rezerv	3 073	2 265	-808			
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	505	544	39	15 543	15 343	-200
376	Gen.inspekce bezpečnostních sborů	3 279	3 837	558			
377	Technologická agentura ČR	1 336	1 684	348			
378	Národní úřad pro kyber. a inform. bezpečnost	2 254	2 262	8			
381	Nejvyšší kontrolní úřad	628	179	-449			
Celkem		1 398 658	1 319 352	-79 306	3 058 972	3 784 093	725 121

*) Zůstatky na bankovních účtech, bez kapitoly BIS.

Zůstatek rezervních fondů OSS vykázáný na bankovních účtech ke konci roku 2022 **dosáhl 3,8 mld. Kč** a proti stavu ke konci předchozího roku se zvýšil o 725 mil. Kč. K nárůstu došlo zejména u kapitoly Ministerstvo vnitra, převážně u prostředků poskytnutých z Fondu zábrany škod ve prospěch Hasičského záchranného sboru ČR a u kapitoly Ministerstvo životního prostředí, u něhož šlo hlavně o prostředky poskytnuté ze zahraničí na stanovený účel. Další část celkového zůstatku tvořily prostředky kapitol ze zahraničí vč. peněžních darů, poskytnuté jak na stanovený účel, tak i bez uvedení účelu jejich použití. Změna stavu byla výsledkem vyšších příjmů rezervních fondů OSS v hodnoceném období ve srovnání s objemem prostředků fondů použitých k financování výdajů jejich zapojením do příjmů OSS.

Nejvíce prostředků na účtech rezervních fondů **měla** ke konci roku 2022 **kapitola Ministerstvo obrany** (1,9 mld. Kč, převážně z příjmů z prodeje majetku, se kterým je MO příslušné hospodařit), Ministerstvo vnitra (1,1 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (277 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (213 mil. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (108 mil. Kč), Ministerstvo financí (99 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (52 mil. Kč), Český statistický úřad (20 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (20 mil. Kč), Státní úřad pro jadernou bezpečnost (15 mil. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (15 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (5 mil. Kč) a Ministerstvo zemědělství (2 mil. Kč). Ostatní ministerstva a ústřední úřady měly na účtech menší částky anebo neměly žádné prostředky.

Podrobnější údaje a informace o prostředcích rezervních fondů jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu za rok 2022 předložených příslušným výborům Poslanecké sněmovny.

Stav fondu kulturních a sociálních potřeb OSS celkem se v průběhu roku 2022 snížil z 1,40 mld. Kč ke konci roku 2021 na **1,32 mld. Kč** ke konci roku 2022, tj. o 79 mil. Kč.

Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, stanovila s účinností od 1. ledna 2010 **směrnou účtovou osnovu** a strukturu fondů účetních jednotek.

Za oblast organizačních složek státu jako účetních jednotek je kromě rezervních fondů a FKSP vykazován též **fond privatizace**, který se týká Ministerstva financí jako právního nástupce zrušeného Fondu národního majetku České republiky (zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky); o tomto fondu je podrobněji pojednáno v sešitu I. státního závěrečného účtu.

Zůstatek fondu privatizace je ve stanovené rozvahové struktuře vykazován takto:

Tabulka č. 20: Zůstatek fondu privatizace

	Netto běžné období	Netto minulé období
Fond privatizace	94 953 mil. Kč	85 543 mil. Kč